

PER CANVIAR-HO TOT

a a

Josep Gardenyex & Consell Editorial Laberints
Novembre de 2014, Barcelona

PER CANVIAR-HO TOT

Per una independència que mereixi tal nom

Josep Gardenyex & Consell Editorial Laberints

PER CANVIAR-HO
TOT

A mode d'introducció

S'apropa el 9 de novembre, i probablement, llegint això, ja haurà passat de llarg.

Amb Referèndum o no, la qüestió de la independència no desapareixerà en cap futur pròxim. En general, les llibertaries hem estat molt callades sobre l'assumpte. Tot i nostre rebuig a participar als processos polítics o fomentar nacionalismes i altres mecanismes per recuperar el conflicte social, veiem necessari parlar sobre els problemes de fons i difondre crítiques realment anticapitalistes i anit-estatistes a prop dels nacionalismes, de la recuperació democràtica i de la participació de tota mena de partits polítics als moviments socials. Si no tenim cap projectivitat anarquista respecte als problemes econòmics, culturals i d'autodeterminació—els problemes pels quals l'independentisme ven solucions fàcils—perdrem la capacitat d'incidir als conflictes actuals i facilitarem la recuperació.

Per proporcionar una eina per tal debat, us avisem de la publicació d'un nou llibre, crític amb l'esquerra independentista: Per canviar-ho tot: cap a una independència que mereixi tal nom. Esperem que s'utilitzi el llibre per facilitar l'organització de debats públics als centres socials i a les places sobre l'independentisme.

Salut,
Josep Gardenyes

Algunes paraules prèvies

El llibre que tens entre les mans és un recopilatori d'articles apareguts a diferents pàgines d'internet (com per exemple barcelona.indymedia.org) així com de publicacions llibertaries o, si més no, de reflexió crítica des d'una visió no autoritària. L'eix de fons d'aquesta recopilació és la qüestió del proces sobiranista a casa nostre des d'una perspectiva llibertaria. Aquesta recopilació no deixa de ser una pètitia mostra de la pluralitat d'opinions sorgides dins el mon llibertari a Catalunya al voltant dels fets que es desenvolupen a la nostre societat. Dins aquesta recopilació és molt probable que ens deixem moltes veus sense reflectir, però, com sempre, les presses son males companyes i intentarem en un futur, si ho trobem necessari, incloure aquestes veus que no surten reflectides en el mateix.

Potser una de les preguntes que ens vam fer allora de plantejar-nos aquesta recopilació era per a que fer-ho i per a que podria servir. En la nostre humil opinió hem trobat interessant agrupar aquests articles per mostrar aquesta pluralitat d'opinions i per mostrar-nos a nosaltres mateixes que les llibertaries no som simples espectadores sinó que també tenim quelcom a dir i fer. De la mateixa manera, aquesta pluralitat i heterogeneïtat d'opinions poden donar peu a pensar en una hipotètica feblesa del moviment llibertari envers a la situació actual, nosaltres preferim pensar que l'anarquisme continua essent una ideologia en constant construcció i formulació, mostrant-nos així la vitalitat de la mateixa. Preferim pensar com a riquesa del moviment aquesta pluralitat d'opinions, allunyades d'un dogmatisme decimonònic i sense sentit al moment del nostre present.

Per un altre banda, entenem aquesta recopilació com una eina més que pugui fer obrir un debat més profund i interessant que el propi contingut dels articles, intentant pensar en el nostre paper propi dins aquests moviments actuals.

Volem deixar clar que dins el propi equip editorial tenim diferents posicions i opinions sobre la qüestió nacional, l'independentisme així com del procés sobiranista, per lo tant, és lògic pensar que no hem d'estar d'acord amb la totalitat dels articles així com de les opinions expressades pels mateixos.

*Per una independència que mereixi tal nom,
mort a l'estat i visca l'anarquia!*

El nacionalisme “del pal” i l’independentisme de “la pastanaga”

Riha Chu Elle

S’entén, des de fa un temps ençà el sentiment patriòtic, a la nostra terra, com a quelcom progressista i, fins i tot, revolucionari. No és l’ànim d’aquestes poques lletres voler dur la contrària, debatre, o posar en entredit aquestes primeres afirmacions, tot i que, dubtables, i no absolutes tenen més sentit o molt més joc pública o mediàticament, sense cap mena de dubte.

El nacionalisme, genèric, és percebut, cap enfora, com quelcom retrograd, que transporta la imaginació a records de la Història (en majúscula) no gens agradables, normalment associats a episodis de guerres, misèria, injustícies i la Pàtria com al parai-gües on escudar-se per a tot tipus de tràngols a fer passar.

Catalunya, en sí, com a principat coneix un llarg recorregut a través de la història, i en els últims 300 anys s’ha configurat com una de les nacions oprimides, perquè “conviu” dins d’un Estat suposadament plurinacional on, sobre el paper de la seva Constitució més recent (1978-2012) hi son reconegudes les nacions “oprimides” de tot el territori. Almenys sobre el paper, ja que en la pràctica, després, existeix una Cultura predominant associada amb un llenguatge i una Història i unes tradicions que s’exerceix per damunt del què diu el paper.

Ara fa un temps, aproximadament de 5 anys, que el nacionalisme, a la nostra terra, s’ha configurat, hegemònica com un lideratge vàlid i possible cap a un futur, incert, ple de promeses d’una nova societat, sota el lema de “la culpa és d’Espanya”.

Si bé els últims 35 anys, de democràcia parlamentària, amb l’etapa pujolista, l’estira i arronsa de “la puta i la ramoneta” va

ser la palanca que va fer rutil·lar l'entesa entre les nacions Catalunya-Espanya, la configuració de l'equilibri de poders, a partir de l'any 2010 (10J) canviarà substancialment gràcies, en gran part a la crisi encetada al 2008, i d'altra banda, gràcies a l'ingeni de la burgesia catalana de crear un imaginari social particular favorable a un canvi de tendència envers a la relació amb el què es veu com a "país veí", titllat de culpable de l'injustícia social i de les desigualtats com a cortina de fum per destruir qualsevol tipus de drets i serveis públics.

En grans trets, la situació política catalana, ha estat trasbalsada l'última dècada. A més, els canvis en el conjunt de la resta de "nacions oprimides" també han afavorit, molt, el desenvolupament d'un sentit de culpabilitzar l'altre per amagar les despulles del crim. El fet de que no existeixin grups armats fàcilment utilitzables com a cap de turc per qualsevol situació-crisi que es pugui donar .

L'any 2010 va marcar un canvi de tendència a partir del 10 de juliol, on milers de persones van recórrer l'11 de setembre Barcelona en un clam generalitzat de que l'única solució per resoldre la crisi és la independència d'Espanya, i poder-se constituir com a un nou estat de la unió europea.

I en realitat és tot una gran farsa, una mentida mil vegades repetida que es converteix, per art de màgia, i de la ignorància, en veritat.

Els catalans, només son catalans el dia 11 de setembre, i després, sembla que mai ningú fa res esperant a l'expectativa de que un nou lideratge ho faci tot.

Per canviar-ho tot, s'ha de canviar tot

*Una aproximació a l'anticapitalisme inversemblant
del moviment independentista*

Josep Gardenyes

A la bestreta volem senyalar que si escrivim aquest article, no és per difamar a totes les companyes i companys que participen al moviment independentista, ni per guanyar punts ideològics vers «la competència».

Sense fer currículum, cal dir que som dels llibertaris que no volem que tothom s'aglutini a la nostra organització ni que s'identifiqui amb les mateixes etiquetes com nosaltres. Ens solidaritzem activament amb varies lluites per l'alliberament dels pobles oprimits, però només amb els sectors verídicament anticapitalistes. Avui dia, malgrat una abundància de mots i lemes, no veiem cap sector anticapitalista al moviment independentista a Catalunya.

Per subratllar, no és una qüestió de les companyes i els companys, si no per tal i com està estructurat el moviment. Pot haver-hi moltes treballadores d'un banc anticapitalistes, però el banc en sí no ho serà. Igualment, coneixem moltes companyes i companys indepes que són verídicament anticapitalistes, però decideixen militar dins d'unes estructures i a base d'unes estratègies que neutralitzen el seu anticapitalisme. Aquest article està dirigit a elles en un esperit de solidaritat.

Al carrer molts cops estem junts. Als debats estem en contradicció però això és molt millor que el silenci.

En els moments més àlgids de la lluita per la sanitat, va sorgir un debat entre participants indepes i llibertaris, i referim a indepes del carrer i dels barris, pertanyents a una o altre organització suposadament anticapitalista. El dubte era de per què els indepes

defensaven la sanitat pública quan això també és una sanitat capitalista que ens perjudica, una sanitat dissenyada pel bé del mercat i no pel bé dels cossos humans.

La resposta fou, «ara lluitarem per la sanitat pública ja que està en perill, després lluitarem per una sanitat més humana.»

Es tracta de una mentida evident. Per què? Perquè en els anys a priori a les retallades, no es coneix d'una sola campanya de les organitzacions independentistes per difondre una crítica profunda a la sanitat pública i capitalista o per lluitar per una sanitat realment «de qualitat».

Aquesta postura també demostra un anàlisi superficial i populista sobre el què és el capitalisme. No es parla de la història patriarcal i autoritària del desenvolupament de la medicina occidental, no es serveix d'una òptica foucauldiana ni qualsevol altre per entendre les maneres en que una sanitat pública augmenta el control sobre els cossos i el poder capitalista.

Es presenta simplement a la sanitat pública com una conquesta dels moviments populars. Primer salvem els nostres drets socials com la sanitat, després parlarem de metes a llarg termini. És cert que en part els estats occidentals havien de expandir estructures ja presents de protecció social per poder frenar a potents lluites anticapitalistes a mitjans del segle XX, però estructures com l'educació o la sanitat públiques eren això: frens. Eines per protegir el capitalisme i augmentar el poder dels estats. I van funcionar per debilitar les lluites populars. No eren simplement conquestes socials, perquè una conquesta social pura demostra que l'Estat és dèbil i que es pot guanyar més. Una conquesta anima a altres. I això clarament no va ser el cas amb «la conquesta» de la sanitat pública.

Així que l'estratègia de l'ala més radical dels indepes és demostradament equivocada. Si aconseguim protegir la sanitat pública—proposició dubtosa donat que les elits ja no veien el sentit en subvencionar aquesta estructura—serà com abans, un fre amb

dinàmiques classistes i patriarcals, que augmenta la inserció del poder estatal a les nostres vides.

Mai arriba el moment per parlar de les formes de vida que vindran després de les batalles actuals. És un anticapitalisme sense una visió d'un món sense capitalisme.

Aquesta paradoxa es pot lligar al pamfletisme del model de lluita de les organitzacions independentistes. Evidentment, la propaganda, per aquestes organitzacions, no és un mitjà per fomentar el debat, la formació i l'autodidactisme de les classes oprimides. De fet, la formació està reservada per als militants de l'organització en lloc de generalitzar-se entre la classe, una dinàmica molt significativa a la qual tornarem.

No, la propaganda indepe és un mitjà de difusió dels lemes més populistes i buits de contingut («Retallar la sanitat mata,» «Independència per canviar-ho tot,» «el jovent construïm unitat popular,» i un llarg etcètera).

És un mitjà per mobilitzar a masses passives i per aglutinar forces dins de la seva organització. No existeix propaganda independentista signada per l'organització autora perquè el propòsit obvi és de pescar més militants o guanyar aprovació pública. I com totes ja sabem, la propaganda més comuna de sobra és per a anunciar «festes alternatives» a través de cartells amb imatges de joves guapes. És reclutament mitjançant la birra i la música molona.

A què més s'assembla la propaganda independentista de les organitzacions suposadament anticapitalistes? A la d'un partit polític en plena campanya electoral. D'igual manera, els lemes i la propaganda no estan pensades des de la base en un lliure procés creatiu, si no que estan decidides des de dalt. Manen què encartellar i quan. Hem de creure que aquestes organitzacions seran les llavors d'un nou món en que tot està canviat, quan ni tan sols confien als seus militants de base per desenvolupar el seu propi pensament? Queda clar que es tracta d'organitzacions jeràrquiques.

Dins de una lluita revolucionària, hi ha al menys dues formes de concebre l'organització. Com l'organització de les tasques de la lluita, en paraules del MIL, o com l'organisme que dirigeix el procés revolucionari. En el primer cas, organitzem accions per canviar les condicions i crear noves possibilitats de lluita per a tothom, per generalitzar la formació, les eines i les armes necessàries per lluitar i confiar en que les altres persones les utilitzaran i també desenvoluparan noves idees o eines que ens beneficien. En el segon cas, s'organitza d'una manera que les forces estiguin monopolitzades dins d'una organització que pretén liderar el moviment, decidir el camí i escollir l'objectiu.

A tal organisme, no l'interessa gens que es generalitzi la formació entre tota la població ni que els militants s'autoorganitzin. Tampoc l'interessaria qüestionar les estructures de sanitat i educació públiques, ja que la seva pretensió es conquerir el poder estatal. Per què subvertir la que, un cop arribat al poder, seria una eina molt potent per mantenir el seu control i establir el seu domini respecte a les forces inevitables d'oposició?

La funció de les organitzacions independentistes i suposadament anticapitalistes és cent per cent compatible amb el patró típic del partit jeràrquic i avantguardista. El seu afany per exercir el control també és evident en les revolucions internacionals que escullen com a models, punt que analitzarem més avall. Primer, convindria analitzar la relació entre la composició de classe del moviment indepe i el seu anticapitalisme.

Per començar, destaca l'absència de migrants entre les files indepes. Podria semblar obvi que l'independentisme és una cosa de catalans, però si fos realment anticapitalista—i per tant, internacionalista—no seria així. És pot senyalar a la superficialitat del discurs antiracista dels organismes indepes, que sol limitar-se al antifeixisme més rebaixat, i a la manca d'empatia activa cap a les persones que serien les més marginades dins d'un estat espanyol o un estat català.

I aquesta manca és molt perillosa donat la facilitat amb la que un nacionalisme d'esquerrés es pot convertir en un nacionalisme de dretes.

L'èxit d'Artur Mas per aprofitar del clima de nacionalisme fomentat en part per les indepes d'esquerra; la xenofòbia permesa entre uns entorns indepes d'algunes comarques de Catalunya; i els arrels de l'original feixisme a Itàlia en un sector del moviment socialista que permetia discursos nacionalistes són una evidència d'això.

El discurs anticapitalista del moviment independentista no està formulat en base de les perspectives i experiències de les persones més marginalitzades i oprimides. Al contrari, està formulada per atreure i ser entenedor per estudiants universitaris, botiguers, treballadores i treballadors del sector públic, professionals i la petita burgesia. Dins de la seva versió d'anticapitalisme no difonen cap crítica a la propietat privada, al mercat, als diners, a les fronteres, etc. Només proposen unes limitacions al capitalisme més desenfrenat, unes meres regulacions sobre les mateixes estructures i ciments capitalistes.

De moment, les organitzacions de l'esquerra independentista poden pretendre aconseguir el recolzament de la classe mitjana-alta, els botiguers, les empleades del sector públic. Per tant el més natural és que defensin els seus interessos. Parlar de tant en tant sobre temes humanitaris (perquè la petita burgesia sovint ha maquillat les seves pretensions dins de l'humanisme), però sobretot agitar contra la competència – l'alta burgesia. I és exactament això el programa de l'esquerra independentista: aturar les retallades, nacionalitzar en part o en total als bancs, més serveis públics i capitalistes, civisme, les etiquetes de Nestle i tots els altres multinacionals en català, etcètera.

No reclamen un món sense policia, sense treball assalariat, sense fronteres, sense bancs, sense el mercat, sense l'acumulació de valor, sense capital. La seva visió de socialisme és plenament capitalista, i per això pot haver una convivència interclassista dins del ampli moviment independentista. No és casualitat que el 53%

d'empresaris catalans, com va informar el New York Times, son favorables a l'independència.

I al tanto! Encara es troben dins de la seva època més idealista. Que passarà quan tinguin més diputats dins del govern? Que passaria amb un govern dominat per la CUP o algun altre partit suposadament anticapitalista? Exactament el mateix que ha passat mil cops anteriors en cada ocasió que un partit socialista accedeix al poder.

Actualment, els organismes indepes no tenen res a oferir als capitalistes, així no sorprèn que no hi ha aliança entre ells. Però si aquests organismes aconseguixen un estat català i tenen a les seves mans les regnes del poder, començaran les negociacions. Els nous governants abandonaran els interessos de les empleades públiques i s'aproparan als interessos de l'alta burgesia. Tornarà la privatització, però clar, amb un altre nom. És el que sempre passa, des dels primers partits socialdemòcrates fundats amb la influència directa de Marx fins a tots els partits socialistes del segle XX.

O que les companyes i companys indepes no coneixen aquesta història? Obliden que els dirigents del PSOE, CCOO o ERC abans eren anticapitalistes? Pensen que amb ells seria diferent? Que per primer cop en la historia un partit obrer arribarà a la cúpula del poder i mantindrà la seva realitat i actuació obreres?

En aquest punt de l'article volem interrompre la nostre línia d'argument per dirigir-nos directament a les companyes i companys indepes que sincerament creuen en un món lliure de capitalisme: si us plau! Deixeu enrere aquestes organitzacions com la CUP, Arran, Endavant i tots els altres! No són anticapitalistes! En mil anys mai arribarien a un mon sense capitalisme, ni tan sols a un capitalisme limitat!

Moltes companyes i companys indepes admiren la Cuba de Castro i a la Veneçuela de Chavez, però aquests no són països anticapitalistes.

Existeixen les mateixes estructures, principis i relacions socials simplement amb una altre forma de gestió. A diferència del model americà, en que el capital està gestionat per un conjunt de grans corporacions privades i institucions estatals com la Reserva Federal o institucions interestatals com el FMI, la gestió del capital a Cuba és estatal en compte de pública-privada; a Veneçuela també és pública-privada, però amb més control exercit per l'estat local que el que li agradaria als inversors internacionals.

Als anys immediatament després de la Revolució Cubana, quan Fidel va acabar—fidelment a la història de la seva creença— afusellant als seus aliats que eren d'altres corrents polítics, el Partit Comunista de Cuba va decidir seguir amb la mateixa línia econòmica que tenia el país des de la colonització de la illa, és a dir, la producció i exportació de sucre.

L'únic que va canviar és que abans, la majoria dels beneficis se'ls van emportar els inversors estrangers i la resta es va deixar com un suborn pel govern local, mentre les treballadores vivien en la misèria; després, el govern quedava amb tot el benefici i el gastava segons els seus interessos.

Destinava més diners a educació i sanitat, però també a la propaganda estatal o a presons, per exemple les presons on va ficar les persones homosexuals durant uns quants anys. I tampoc va elevar la qualitat de vida de la població o eliminar les desigualtats socials a tal nivell com es pot apreciar en països obertament capitalistes com Noruega.

És més, quan parlem de «tots els beneficis» del sucre i de les altres exportacions de Cuba, només ens referim als beneficis al moment de la primera venda. Abans que el sucre arribi fins al consumidor, s'ha generat molt més benefici, tot el qual forma part de l'acumulació del capital a nivell internacional. I tot això és encara més cert respecte a la producció econòmica de Veneçuela. No hi ha diferència entre el capitalisme cubà o veneçolà i el capitalisme neoliberal excepte en les estratègies de control social (la prevalència relativa entre pal i pastanaga, el multipartidisme i

repressió participativa versus l'estat totalitari) i la distinció eufemística entre gestió privada i gestió pública (en cap de les quals hi podem influir nosaltres, les classes populars).

L'etiqueta d'«anticapitalista» de la qual gaudeixen Cuba i Veneçuela és producte d'una maniobra cínica del Partit Comunista de mitjans del segle XX. Quan el capitalisme estatal de l'URSS era cada cop més evident, el Partit va fer una prestidigitació i va reemplaçar el seu discurs d'anticapitalisme amb l'anti-imperialisme. A la pràctica, volia dir anti-americanisme i consistia en la substitució de la negació total del capitalisme amb un rebuig de la potència capitalista hegemònica, els Estats Units. Així, Partits Comunistes a Grècia, a Itàlia, a Xina, a Àfrica i tot arreu podien tolerar les aliances interclassistes i els processos autòctons d'acumulació de capital mentre fingien ser la vanguardia de la lluita contra el capitalisme.

El llegat de l'anti-imperialisme és molt evident avui dia a Veneçuela i Bolívia, on l'oposició indígena, estudiantil, ecologista o llibertària està sempre qualificada pel govern de «reaccionària» amb la freqüent acusació de tenir relació amb la CIA. Actualment, Morales a Bolívia, conjuntament amb els governs de Xile i de Brasil, està realitzant l'obra de desenvolupament neoliberal més important de Sudamèrica: la construcció d'una autopista bi-oceànica que destrossa una important selva que és el territori de diverses nacions indígenes. La capital del megaprojecte és brasiler i les empreses de construcció bolivianes i brasileres. Cínicament, el govern de Morales acusa als pobles indígenes que lluiten per defensar el seu territori d'«agents nord-americans» i reprimeix a les anarquistes que es solidaritzen amb ells com «terroristes.»

La ideologia anti-imperialista, tal com el Partit Comunista en si, eren i segueixen sent eines del capitalisme.

Això va ser una conclusió implícita de George Orwell a 1984 i va ser la lectura històrica de totes les socialistes i comunistes de pensament lliure al llarg del segle XX: que la via de les avantguardes i els partits era una estratègia equivocada que no condueix a la revolució sinó a la recuperació i regeneració del capitalisme.

Fou la lectura de Rosa Luxemburg i Anton Pannekoek de la Revolució Russa. Després fou la lectura del C.L.R. James i Frantz Fanon del trotskisme o de les possibles vies de traïció dels moviments d'alliberament nacional. Va ser la conclusió de tota una generació d'anticapitalistes afí al marxisme al veure les revolucions espontànies a Hongria al 1956 i a Czechoslovàquia al 1968 i la resposta Comunista; i al veure l'autoorganització espontània de treballadores i treballadors a França a l'any '68 i el paper clarament pacificador i contrarevolucionari dels partits i sindicats d'esquerra. Va ser la conclusió d'una gran part dels presos de les Panteres Negres als Estats Units o de MAPU-Lautaro a Xile. Cal dir que les anarquistes ja van dir al segle XIX quin seria el destí dels estats i partits suposadament anticapitalistes, però independent d'això existeixen uns quants corrents anticapitalistes amb o sense afinitat al marxisme que accepten la naturalesa contrarevolucionària dels estats i partits, des dels intercomunalistes que van sorgir del moviment d'alliberament negre, fins als comunistes dels consells, els bordaguistes, els comunistes anti-estatistes i els partidaris de la comunització.

I si volem parlar de lluites d'alliberament nacional, podríem adonar-nos de com les parts més radicals i compromeses de les lluites kurda i maputxe, per exemple, han arribat a rebutjar per equivocada a la via estatal d'independència i llibertat. És un aprenentatge que el moviment independentista aquí no vol assumir.

No fa tants anys, les úniques comunistes que encara apostaven per la via partidista i estatal de revolució eren estalinistes sense arrepenir i alliberats interessats de partits socialistes i comunistes; la seva feina consistia exactament en dissimular totes les lectures històriques del segle XX.

És fins i tot exasperant que la mateixa mena de comunisme autoritari, interessat i cínic sorgeixi al si del moviment independentista i que sembla que cap de les joves anticapitalistes que no siguin afiliades amb les llibertàries siguin conscients d'aquesta memòria històrica de revolució i derrota. El manual de formació ideològica interna d'Arran, per exemple, conté la visió més

simplificada i caducada del marxisme i capitalisme i no fa cap referència a l'aprenentatge col·lectiu i dolorós que vam patir com a classe gràcies als errors tràgics de la via avantguardista i autoritària de lluita.

L'únic motiu pel qual ha tornat a sorgir l'estratègia revolucionària tants cops fracassada de partits i avantguardes que intenten dominar a un front popular és l'afany de poder dels dirigents. Les activistes i militants indepes són les ovelles d'aquest cínic programa.

Companyes, companyes: us estan prenent el pèl! Però també hi ha entre vosaltres aquells i aquelles que estan fent carrera, que no es preocupen tant de l'impossibilitat del seu camí per arribar a una transformació profunda de la societat perquè molt abans, a mig plaç, tindran les oportunitats ben remunerades a un partit exitós sempre poden oferir als seus militants més llestos.

Aquí a Catalunya hi ha una gran història de lluita descentralitzada i horitzontal que els organismes independentistes tracten d'esborrar. Atempten contra la pròpia història d'aquestes terres per fi d'eliminar les corrents revolucionàries que pretenen una independència més real.

Al principi de la Guerra Civil eren majoritàriament obrers/es anarquistes que van guanyar al exèrcit al carrer i van començar a construir el comunisme llibertari, mentre fou l'ERC i Companys que van proposar l'aliança interclassista, el Front Popular, que sabotejaria a la revolució i a la guerra. A la postguerra, la participació catalanista al maquis va ser anecdòtica i la seva formació principal va ser aniquilada—fàcilment, gracies a la seva centralització—abans de prendre cap acció, mentre les guerrilleres anarquistes, descentralitzades, lluitaven fins a l'any 63, època en que va sorgir la lluita de l'autonomia obrera, un moviment descentralitzat i anticapitalista que rebutjava als partits polítics. I les expressions armades de l'autonomia obrera com el MIL i l'OLLA practicaven l'agitació armada, una forma de lluita clandestina

desenvolupada per les companyes i els companys anarquistes als anys 20 i durant la lluita dels maquis. El seu element fonamental: el rebuig al avantguardisme de les altres cèl·lules armades a favor d'un recolzament no sectari a les lluites de tota la classe treballadora.

A les últimes dècades, els moviments feminista i okupa a Catalunya també han perfilat les característiques d'autoorganització, descentralització i autonomia. Hi ha una important participació independentista, però respecte a la participació dels organismes d'aquella lluita (i no de les militants de base), el propòsit és de captar reclutes i guanyar poder, així que no poden si no soscar l'autonomia d'aquelles lluites. L'actuació de la CUP durant la revolta de Can Vies i la superficialitat del feminisme dins dels organismes indepes són dues mostres recents d'aquesta dinàmica.

És cert que avui dia, moltes companyes i companys indepes respecten la diversitat de les lluites, però veurem com, mentre guanyen més oportunitats per entrar en el poder, la CUP i les organitzacions afiliades a ella seran cada cop menys solidaries i més «pragmàtiques» respecte a les relacions amb els seus nous aliats.

No és casualitat que hi ha tants exemples de partits venuts que traïen la lluita i es converteixen en gestors i promotors del desenvolupament capitalista, des de Irlanda fins a la Xina. Els partits i la participació a la via electoral no són compatibles a una lluita revolucionària; són la mort de la lluita.

Existeix un tipus d'alienació sobre la qual Karl Marx va callar. Escrivia sobre l'alienació de la força del treball i la riquesa produïda però, com a bon intel·lectual no va dir res sobre l'alienació entre la activitat humana i l'organització de tal activitat.

Per tant, un govern com el soviètic o el cubà que es diu «popular» o «obrer» i que realment està dominat per intel·lectuals i buròcrates pot organitzar tota la producció i distribució mentre dissimuli que està gestionant la mateixa alienació capitalista. Diuen que el treball i el producte mai son alienats perquè la mateixa classe treballadora està gestionant la distribució i gaudint de tota

la producció, però es tracta només d'una abstracció barata. Cap treballadora individual en aquest procés té el poder de poder decidir sobre la seva pròpia activitat. No és lliure. Són els buròcrates els que prenen totes les decisions sobre la producció i la distribució en nom de les treballadores.

Amb una mica de reflexió, veiem que el mateix problema increpa a tot tipus de govern que pretén garantir la llibertat als seus súbdits. Un estat català, per molt socialista que sigui, també seria el foment de la nostra alienació i el carceller de la nostra presó. Un govern per naturalesa sotmet les persones a l'alienació, separant la seva activitat i l'organització de tal activitat. El poder decisiu dels estats és un poder furtat a totes nosaltres: el poder de l'autoorganització. Cap elecció ni cap referèndum són una decisió de veritat. Les úniques veritables decisions són aquelles que nosaltres mateixes podem posar a la pràctica.

Donat que tot Estat roba a la seva població el poder de decidir i d'organitzar-se, i per tant ha d'erigir una separació social, prescindix d'una economia de separació, una economia que concentra el poder econòmic d'igual mode com un govern concentra el poder polític. I avui dia, aquesta economia és el capitalisme.

És evident que un Estat que no controla mínimament el poder econòmic no pot governar. Per tant, tot Estat a la modernitat serà capitalista. L'alienació econòmica i l'alienació política són indivisibles. I això és el motiu del fracàs de totes les revolucions socialistes i comunistes al llarg del segle XX.

Arribat el punt d'aclarir-nos de tota la innocència cínica del socialisme i comunisme autoritaris, caldria dir unes paraules respecte a la relació entre un anticapitalisme verídic i el problema d'alliberament de pobles.

Com hem indicat abans, des del nostre particular anarquisme recolzem a diverses lluites per l'alliberament d'un poble. Doncs, per què som tan crítiques amb l'independentisme català?

En resum, per la seva manca total de consciència sobre el colonialisme.

Malgrat l'important participació catalana a la colonització de les Amèriques, el 12 d'octubre, Dia d'Hispanitat (més específicament, dia en que un mariner genovès, amb vaixells de les corones de Castella i Aragó, va començar el procés de genocidi al Carib, el mateix any que a la Península es va acabar d'expulsar o convertir per la força a tota la població jueva i àrab), els indepes parlen únicament del suposat enemic a Madrid.

I aquí no es tracta únicament d'un etnocentrisme o manca d'internacionalisme i solidaritat. Encara més preocupant és la falta de consciència sobre el procés que va instaurar l'estat i la nació modernes. Va ser un procés de genocidi i d'aniquilació dut a terme simultàniament aquí i a les colònies, que va avarar al capitalisme com a sistema global, acabant progressivament amb les possibilitats d'una vida comunal, una relació recíproca amb la terra i una cultura popular i autònoma. Sense extirpar els resultats d'aquell procés, no es pot parlar d'independència. La màxima seria una independència política dins d'un joc manegat.

No és per res que existeixen tantes crítiques al nacionalisme. Les nacions occidentals es van fonamentar en la demonització d'un Altre, tan intern com extern. La nació occidental és una aliança entre burgesia i les persones oprimides, unides en contra dels estrangers i els elements interns que no compleixen amb el nou model de «l'home lliure,» una figura aïllada (entès en singular i no en col·lectivitat) de pensament liberal que col·labora a les institucions i busca la felicitat mitjançant l'acumulació de riquesa; o sigui, el burgès mateix com a model del nou ciutadà.

Ens sembla una diferència clau lluitar per la independència d'un poble antagònic a la història i la institucionalització occidental, i lluitar per crear «el nou estat d'Europa,» que sigui dins o fora de l'UE i OTAN. Un país occidental amb la capital a Madrid o a Barcelona seria la mateixa merda.

I una Catalunya independent que no hagi qüestionat la institucionalitat occidental faria les mateixes coses a les llengües i cultures perifèriques que l'Estat Espanyol fa avui dia a les comunitats autònomes. Barcelona ja domina, la seva cultura i llengua són les versions pures i les comarques perifèriques sofreixen les conseqüències. Amb més poder polític concentrat a Barcelona, aquest efecte s'intensificarà. Realment creuen que es pot traçar una frontera entre una cultura i altre sense suprimir o marginalitzar?

El perill del catalanisme és que el poble català és un fragment de l'imperi romà. No té una cultura i memòria prèvia a la dominació i l'únic que sigui alliberador d'aquella cultura és la història de revoltes, d'actes de negació contra les estructures que els poders estatals i econòmics anaven imposant. Afortunadament, és una història molt rica, però el seu fil conductor és de negació. No conté una visió positiva.

Les identitats Mohawk o Aymara, viscudes no de manera liberal-democràtica sinó de manera anti-colonial, impliquen una certa memòria sobre com relacionar-se amb la terra (i és més, una terra particular), com viure la comunitat, com mediar els conflictes, com sostenir-se. El mode de vida contingut en aquella memòria resulta ser antagònica al capitalisme.

Però que vol dir «ser català»? Votar per candidats amb cognoms catalans? Fer les compres al Consum? Menjar pa amb tomàquet, fet amb pa de fàbrica i tomàquet d'un hivernacle industrial? Tancar delinqüents a la presó, condemnats per un Codi Penal escrit en català?

La identitat catalana no serveix per res bo si la seva finalitat és unir les riques i les pobres, les dominadores i les dominades. Seria igual que la identitat espanyola o francesa, anglesa o ianqui, però amb una altra bandera, altres plats típics, altres festius folklòrics; diferències que caben bé dins del mercat i el tipus de identitats que el capitalisme està disposat a acceptar i fins i tot a promoure.

Mentre existeixin les mateixes institucions i relacions socials aquí que a tot arreu, seguirem patint les mateixes misèries. De veritat no existeix un independentisme capaç d'imaginar una

Catalunya sense propietat privada i sense diners? De comunitats que treballen la terra de la manera que sembli millor a les veïnes mateixes. De tallers on fabriquen les coses que la gent realment vol i necessita i no la mercaderia d'un consum obligatori. D'un nivell tecnològic humà, decidit per les persones i no imposades pel mercat. Amb formes d'intercanvi i distribució que responen a les nostres necessitats i desitjos i no als interessos d'institucions alienes. Una Catalunya sense rics, sense policia, sense presons, on cada persona de manera individual o amb la seva comunitat pot autogestionar la seva vida.

Per què no es difon aquesta visió d'independència, una independència que mereixi tal nom?

Dona per riure-se'n imaginar un cartell de la CUP o d'Arran que va més enllà de tòpics i parla sobre un món sense cap traç de capitalisme. Sabem perfectament el perquè no ho fan. Perquè així no es guanya vots. Perquè així no es tranquil·litza a la classe mitjana, així no es venen promeses falses i així no s'augmenta el seu poder en el joc polític. Un altre cop, veiem com els mitjans i els fins d'aquests organismes suposadament anticapitalistes no són coherents.

Parlen de canviar-ho tot, però en la pràctica, no volen canviar gens. Preguntem: per què les companyes i els companys que com nosaltres realment volen transformar el món i acabar amb l'opressió i la misèria continuen militant en unes organitzacions que ni parlen obertament d'una societat lliure de capitalisme i que estan decidides a seguir un camí dirigit al fracàs i a la traïció?

Li diuen democràcia i Sí que ho és

La regeneració democràtica.

Josep Gardenyes

En diversos països per tot arreu del món, la crisi no ha sigut únicament econòmica sinó política també. Els governs manquen cada cop més de legitimitat. A les dictadures o sistemes mono-partidistes, l'única resposta que disposen a l'efervescència social en augment és la típica estratègia del pal i la pastanaga. Ser indulgent i recompensar amb nous privilegis a estrats socials mitjans que dubten de la seva fidelitat cap al règim, i reprimir brutalment als enemics interns.

Al contrari, la democràcia és un sistema superior de control social perquè gaudeix d'altres opcions. Les democràcies poden perpetuar les mateixes opressions i brutalitats—si és cert que les ha d'amagar millor—amb molta més estabilitat que una dictadura. Quan es tracta de netejar la seva imatge i renovar la seva legitimitat, la democràcia és la gran mestre. No hi ha un altre sistema opressiu a la història de l'espècie humana més capacitada alhora de enganyar als súbdits per a què participin en la seva explotació.

El fet evident de la naturalesa opressiva de la democràcia—que deu minuts d'estudi lúcid de la història pot comprovar—seria el tema d'un altre llibre, dirigit a les persones que encara viuen en la nenegació. De moment, n'hi ha prou en senyalar la democràcia com a un sistema de govern capitalista, formulada i justificada per la nova classe dirigent durant la Il·luminació europea, una classe d'esclavistes, colonialistes i masclistes, qui com a model utòpic van prendre el sistema comercial i bèl·lic de la Grècia Antiga, on hi regnava l'esclavitud i el patriarcat. Amunt a qui adora a tan bonica tradició!

Tornant a l'actualitat, els poders tradicionals estan tremolant, soscavats per la recent manca de legitimitat. Partits que han regnat durant dècades s'esvaeixen i nous partits abans considerats com «extremistes» sorgeixen per governar. Per primer cop des del final de la Guerra Freda, un canvi d'època, s'estan dibuixant noves fronteres, a vegades gràcies a guerres i a vegades gràcies a referèndums, i no tan sols a l'Àfrica sinó a la mateixa Europa.

Tot i això, si bé és inevitable la present inestabilitat, els canvis de partits i de fronteres convenen força al capitalisme i a l'Estat mateix. El fet de que la gent es compromet a buscar solucions dins de la via política significa que no tocaran a les estructures socials fonamentals d'explotació i dominació. Donaran a la classe dirigent una altra oportunitat de canviar-se de mascare; és més, l'ajudaran a maquillar-se.

A l'Estat Francès tenim l'exemple d'Hollande, que va arribar al poder amb un discurs d'esquerres i promeses de ruptura amb les polítiques d'austeritat. Un cop al poder, va seguir la mateixa línia neoliberal de tots. Desil·lusionada amb el fet de que no ha canviat res, la població torna a estar atenta a les mentides de la dreta i comença de nou a culpar als i les migrants. Després d'uns anys, es defraudarà amb la dreta, igual com la va defraudar Sarkozy, i tornarà a votar per l'esquerra, potser aquest cop un nou partit sorgit dels mateixos moviments socials que aconseguirà el mateix que va aconseguir, per exemple, el Partit Verd arribat al poder a Alemanya fa unes dècades: res. I no pot ser d'altre manera. Els dirigents de l'Estat no poden contradir la font del poder estatal.

Hem vist la mateixa història durant dècades. Però ni a un gos es pot enganyar tantes vegades. Fas veure llençar la pilota i hi va corrent. Torna. Fas veure de nou llençar la pilota i un altre cop hi va corrent. Rius, però després de cinc minuts, com a màxim, el gos es cansa i no et creu més. Però si es tracta d'eleccions i partits, es pot enganyar als crèduls de la democràcia any rere any. La ciutadania democràtica té una capacitat infinita d'estupidesa.

Qualsevol moviment independentista que, per motius de populisme, de buscar el camí fàcil, no qüestiona l'ideologia i el sistema democràtic, estan fent un gran regal al poder. Si esclata una crisi, els poderosos ja tenen una via escapatòria.

A Catalunya, l'esquerra independentista s'ha convertit no intencionadament en el cos de xoc de Mas. Anys de militància, de feina de cargol per guanyar visibilitat i obligar a la societat a reconèixer uns fets i a respondre a una pregunta clara, ara no ha sigut més que la preparació per la via d'escapament (i per alguns, un via cap a més fama i poder) per la burgesia catalana.

L'estratègia indepe, acrítica amb la democràcia, escassa en contingut i pesada en símbols, se'ls hi ha anat de les mans. Resulta que els mateixos símbols que elles i ells han preservat i difós serveixen perfectament pels rics que veien més futur fora de l'Estat Espanyol, o com a mínim, volen salvar-se de la marea aixecant de protestes, vagues i disturbis que fins a 2011 es dirigia lúcidament contra ells i els seus privilegis.

No és casualitat que l'independentisme hagi crescut i ha rebut recolzament de les institucions en el moment en que les lluites contra l'Estat i els moviments d'autoorganització guanyaven forces. Ara, gràcies a un independentisme tan fàcil de manipular, una gran part d'aquesta ràbia esta dirigida contra «Madrid» i la classe dirigent d'aquí ha rebut carta blanca.

Avui dia, el concepte de independència significa menys que mai. Per tota aquella colla d'oportunistes, arribistes i politiquillos que l'han usurpat, ara «independència» vol dir l'oportunitat de convertir-se en un estat al tall d'Alemanya, cosa inviable pels aduldors del poder però no per ningú que estima la llibertat.

Davant d'una crisi, l'Estat necessita d'un cap de turc, i en això l'esquerra independentista juga el mateix paper que la dreta. És més admirable, potser, culpar a Espanya o al Borbó que a les persones més marginades com a les migrants, però encara així es tracta d'una mentida. Tenim, o hauríem de tenir, més en comú amb les persones explotades a Madrid, Sevilla o Moscú que amb els residents de la Palau de la Generalitat o el Club de Propietaris de

Via Laietana o del círculo Eqüestre de la Diagonal. És cert que l'opressió d'un govern espanyol vers al poble català conté dimensions que no tindria l'opressió d'un govern català. No obstant, l'últim segueix sent una opressió. No entrem en una política del mal menor.

Tot això ja ho saben moltes companyes de l'esquerra independentista. Des de la seva perspectiva, elles i ells segueixen la via correcta i no és la seva culpa que els polítics han rebaixat el significat d'«independència». Per mi, aquest discurs fa olor a victimisme. És evident que la seva obra propagandística ha fet el joc a la present campanya de CIU i no sé fins a quin punt duran a terme un procés d'autocrítica davant d'aquest panorama.

Més enllà del referèndum i els espectacles de patriotisme descastrat dels 11-S, existeix una perillosa operació democràtica que sorgeix de les mateixes estructures de l'esquerra independentista.

Encara que els moviments socials de la nostra generació són més dèbils que a algunes generacions anteriors, Catalunya podria ser un dels llocs a Europa amb més possibilitats d'insurrecció o revolució.

No dic que sigui probable, la veritat és que el panorama actual és desesperant. Simplement que és possible. Una gran part de la població ha abandonat el pacifisme i la joventut i els sectors més marginats tenen algunes experiències de lluita. A la cultura popular hi ha moltes referències d'autoorganització i assemblearisme, i l'extrema dreta no està efectivament mobilitzada. Les protestes són freqüents i els dirigents manquen de legitimitat i credibilitat. Som dèbils, clar, però no tant com en molts altres indrets.

A Catalunya, la independència política podria ser la millor opció pels rics i poderosos per disfressar-se amb noves màscares, renovar la legitimitat de les institucions i regenerar la participació ciutadana en la seva explotació. No seria el primer pas en una transformació total de la societat sinó una manera de continuar el macabre espectacle del capitalisme.

La CUP, que ha aglutinat les esperances de gairebé tota l'esquerra indepe, les trairà d'igual mode com va fer l'ERC fa dèca-

des. Per què serà diferent? Perquè és suposadament assembleària, dirien. També ho era CCOO. I que passen amb les assemblees quan entren a una estructura de poder jeràrquica? A aquestes altures realment és necessari repetir-ho?

Si una maniobra, un invent o una estratègia fracassa, els seus promotors haurien de donar alguna explicació de què es farà diferent si volen que intentem de nou ajudar-los a fer-la servir. Si no donen explicacions i continuen una vegada rere l'altra a exigir la nostra col·laboració, arriba el moment en que s'ha d'advertir què són: farsants.

Els promotors de la CUP no han ofert explicacions satisfactòries de perquè no es repetirà a passar amb ella el mateix que ha passat amb totes les altres organitzacions que entren al govern (sinó que s'amaguen darrere el discurs increïble de que la CUP, que ja té diputats i tot, no és un partit polític, senyal més obvi de que es tracta de mentides). Per tant, hauríem de dir amb més força el què són: farsants i xerrameques.

No és necessari apostar i esperar els resultats. Els primers senyals de l'inevitable traïció de la CUP ja són visibles. Podríem començar amb un incident que sembla només un detall: l'intent de la CUP a Barcelona a recuperar el maqui anarquista Josep Lluís Facerías, un guerriller que va lluitar contra l'Estat i el capitalisme en totes les seves formes, que siguin democràtiques o dictatorials. Ajuntant a Facerías amb les seves sigles, no tan sols pretenien aprofitar cínicament la fama d'un revolucionari qui, hagi estat viu, els hauria escopit a la cara. També estaven realitzant la mateixa operació que fan l'Estat Espanyol i la Generalitat sota CiU o el Tripartit respecte a la memòria històrica. Borraven exemples de revolució verídica per maquillar-los i convertir-los en exemples menguats d'herois de la democràcia que van lluitar contra el feixisme (que, en aquesta història renovada, no té cap continuïtat amb la democràcia). El Suarez ho farà des de la dreta, la CUP ho farà des de l'esquerra. El resultat és el mateix.

Com a altre senyal, podem parlar del que va passar a Berga quan la CUP va arribar a l'Ajuntament. Van aprovar l'ordenança

del civisme. Després d'uns debats públics, sí, i també després de canviar uns detalls del contingut, però sense treure les prohibicions classistes i autoritàries ni el càstig de les mateixes amb multes (contra, per exemple, la venda al carrer practicada en general per migrants sense papers i contra els esdeveniments a l'espai públic sense permís). Al final és la mateixa ordenança que va originar el PSC, influïda pels consells del ex-alcalde de Nova York, el cripto-feixista Rudolph Giuliani. La mateixa ordenança que augmenta el poder de la policia, neteja l'aspecte de les ciutats pel be del turisme i avança la privatització de l'espai públic. Visca la CUP! (Si ni poden resistir la marea de civisme, qui pot ser tan il·lús per creure que resistiran la pressió molt més forta de col·laborar amb el neoliberalisme?)

Durant la revolta de Can Vies, la CUP, sota la personatge de David Fernández en particular, va agafar molt protagonisme com intermediari entre el carrer i el poder, malgrat que el col·lectiu de Can Vies no aprovava el diàleg i de que Fernández no és ningú per parlar ni per Can Vies, ni els centres socials ocupats en general, ni les multituds d'anarquistes, independentistes i veïnes i veïns no afiliades que lluitaven als carrers i que són les úniques persones que mereixen el crèdit per haver salvat a Can Vies i alterat tan l'ordre a la ciutat que l'Ajuntament haurà de procedir amb moltíssima precaució si vol desallotjar a altres centres socials als anys que venen.

Cal puntualitzar que ja d'abans, per exemple durant la jornada del Primer de Maig del mateix any de 2014, la premsa burgesa catalana—a diferència de l'espanyola—ha començat a acceptar a Fernández i a la CUP com a actors legítims dins de la política oficial. En particular, es va senyalar a Fernández com a una presència pacificadora i lícita dins de la manifestació, en contrast als anarquistes, que es mantenen a la categoria d'enemic social (per cert, almenys a Catalunya l'etiqueta d'antisistema està caducant, mentre el poder inclou a les seves pròpies files als independentistes i redirigeix la seva mirada repressiva cap al entorn llibertari sencer).

Com era d'esperar d'un polític, Fernàndez va apostar per la resistència pacífica davant el desallotjament de Can Vies, pura hipocresia considerant que només la combativitat rodaira va prolongar la revolta, aconseguir una extensió de la resistència, salvar al centre social i fins i tot revelar noves possibilitats de lluita, encara per experimentar.

Quan va aparèixer una crítica a Fernàndez i la CUP pel seu pacifisme i protagonisme mediàtic, moltes i molts militants de la CUP van respondre indignades. Encara que la crítica reconeixia companyes i companys indepes que discrepaven amb Fernàndez i lluitaven al carrer, i de fet cridava a la solidaritat en contra de la CUP, parlaven com si la crítica fos una difamació de tota l'esquerra indepe i com si no es podria criticar a la CUP per les accions de Fernàndez.

Com? Seriosament?

Si una persona escull lliurement pertànyer a una organització amb líders i diputats, han d'assumir les crítiques als seus líders i acceptar una part de la responsabilitat pel que fan.

Els indignats de la crítica van fer una diferenciació entre la CUP i les persones militants d'ella. Si aquella diferenciació és real i Fernàndez no representa a la CUP ni tenia l'aprovació de l'organització pel seu pacifisme i pactisme, per què continua David Fernàndez en el poder? No li han retirat ni censurat. Això és la democràcia directa que promouen?

En fi, la pràctica democràtica de l'esquerra independentista no oferta res nou. Les mateixes excuses, ignoràncies i fracassos. És més, fan el joc al poder.

Ja es trist quan una lluita es derrotada gràcies a la repressió. Més tràgic encara és quan una lluita es trairà a si mateixa, regenerant les forces de l'enemic i gastant les forces d'elles que lluiten. Reclamar a una democràcia «real», que sigui mitjançant una reforma constitucional o un referèndum, no és res més que advertir al poder que la seva màscara està esmunyint/relliscant i és el moment de reposar-se-la.

Cada cop que un innocent crida a una mani, «li diuen democràcia i no ho és,» el que realment diu és «enganya'm!».

Una petita pregunta sobre l'autodeterminació

Josep Gardenyes

- Si la llibertat vol dir el dret a decidir, en el sentit del dret de l'autodeterminació, que farà la següent generació que no ha pogut votar al referèndum?
- No és cert que el primer acte de cada estat és de consolidar el seu poder, precisament de no deixar a les persones exercir l'autodeterminació?
- La llibertat vol dir que podem decidir un cop i ja està? Sota el règim de la llibertat, no es pot canviar d'opinió?
- Un nou estat català faria un referèndum sobre la seva existència cada any per assegurar la vitalitat del nostre dret d'autodeterminació?
- Si la majoria d'una comarca a Catalunya es sent espanyol, s'haurà d'independitzar també?
- I una minoria, la que perd en un referèndum, també ha pogut exercir el seu dret d'autodeterminació?
- Els habitants de les democràcies més velles del món són lliures simplement perquè els seus antecessors van autodefinir-se fa 300 anys?

- Si no som nosaltres qui decidim les preguntes, realment importen les respostes?
- Realment existeix algú tan innocent que creu que l'autodeterminació i l'Estat són compatibles?

Hi ha sumes que resten

Terra Cremada nº3

L'aposta per una lluita àmplia amb persones que opinen que el nostre discurs és excessivament radical és una empresa basada en la intuïció que darrere de les seves reclamacions parcials hi ha impulsos i il·lusions semblants als nostres. Tot i les frustracions que, com dèiem en l'article anterior, apareixen en parlar amb algunes persones que tenen unes pretensions molt reformistes, confiem en el potencial que tenen aquelles que comencen a plantejar-se l'origen real de les seves misèries. Si bé és cert que hi ha qui opta conscientment pels canvis dins del mateix sistema, ja que confien en ell, n'hi ha d'altres que amb el temps desenvolupen un discurs tan crític que esdevé antagònic. És amb elles que volem treballar per a fer que sobrevingui un context revolucionari.

Tanmateix sabem, i hi ha hagut bastants tocs d'atenció rebuts al voltant de la qüestió, que cap pràctica està exempta de riscos i contradiccions i que, per tant, és present el perill de cercar companyes allà on no hi són. Davant del dubte, creiem que cal intentar-ho perquè només amb la pràctica, acumulant experiències, podem anar fent camí. No és en l'abstracció teòrica on trobarem afinitats sinó en les contradiccions que ens ofereix bregar amb la realitat. Sense oblidar que, sent conscients del perill, volem reconèixer-lo o rebre les crítiques pertinents quan ens allunyem dels nostres objectius.

A banda, hi ha d'altres actituds que conformen el que hem volgut anomenar «movimentisme». Una postura que cerca un front únic de voluntat interclassista, tot sovint, a qualsevol preu. Les accions que titllem de movimentistes volen, tant com les nostres,

fer trontollar els pilars del sistema, però es basen en el supòsit que la societat no es troba preparada per assumir un discurs radical. Les conseqüències pràctiques d'això són: infantilitzar la gent, amagar part del seu discurs i manipular en la teoria i la pràctica allò que, suposadament, executen conjuntament. Amb aquestes dinàmiques cal tenir molta cura ja que si no pretenem trastocar la normalitat, només estarem afermant-la.

Aglutinar gent no és una tasca negativa en si mateixa, però si no som clares en els nostres propòsits, estarem fent confluïr persones amb interessos tan diferents com en ocasions contraposats. En canvi, si comuniquem les nostres pretensions podem, de forma senzilla, destriar a qui volem tenir al costat i a qui no. Hi ha molts estadis d'afinitat i confluència, no és dolent treballar amb segons qui en una lluita i potser amb un grup més reduït per altres objectius. Però no és honest —ni eficaç per a la nostra lluita— enganyar les persones evitant explicar la complexa realitat i centrant-nos només en concrecions quotidianes. Ens serveix com a exemple la resistència als desnonaments que no planteja una crítica a la propietat privada o la lluita per l'alliberament dels pobles que no té en compte que és l'estructura estatal el que sustenta la seva opressió.

Així doncs podem dir que el movimentisme és conscient de les estructures que sustenten el món però opta per lluites parcials populistes ja que té com a prioritat arreplegar el major nombre de persones. Però aquesta definició resulta tan àmplia que hem volgut endinsar-nos en distingir els aspectes més rellevants de la pràctica movimentista per a poder estar a l'aguait i aturar aquestes actituds, tant si són externes com si les tenim nosaltres mateixes.

Per una banda, trobem la creació d'un nou llenguatge i per tant l'abandonament de categories clàssiques que, tot i haver pogut evolucionar, defineixen subjectes i contextos de forma esclaridora. Ara, en canvi, volen parlar de «precariat» o de «flexibilització del treball». L'essència del capitalisme roman intacta des dels seus orígens; el sistema patriarcal i la lluita de classes segueixen més

vius que mai, per tant, si la creació de nous conceptes no serveix per evidenciar això només ens està servint per distorsionar-ho.

D'altra banda, és característic d'aquesta tendència la cerca de l'esdeveniment com a fet inaugural que dona importància a les situacions anecdòtiques —dia D— per sobre del treball de base. Fet que es tradueix tot sovint en la desesperació per fer d'una acció un espectacle, inclús televisat, obviant que la lluita és un contínuum dins les nostres vides, no pas un sol moment de passió col·lectiva. A conseqüència d'aquesta aposta per la simbolisme de la seva actuació puntual, li és imprescindible delimitar i controlar tot allò que pugui succeir. I és d'aquesta manera que el movimentista veu desorganització en allò que no és capaç d'entendre i necessita organitzar —l'herència del tic que infantilitza la gent— allò que potser ja s'estava autoorganitzant.

En tercer lloc, les movimentistes miren de desmarcar-se públicament dels fets que poden fer trontollar la fràgil cohesió del moviment interclassista que estan intentant crear. Tot i poder estar en consonància amb accions que ataquin pilars del sistema, si aquestes s'avancen a allò que elles creuen que és la crítica adequada pel context social que es viu, en defugiran. Fins i tot denunciant les responsables dins dels grups heterogenis i de cara a la policia. I això, vulguin o no, es tradueix en evitar l'enfrontament contra el sistema ja que, inserides en la seva lògica d'un sistema universal de valors, creuen que podran convèncer els que tenen uns interessos diametralment oposats als seus perquè abandonin els seus desitjos en un atac irrefrenable de solidaritat, romàntica idea que evitaria un enfrontament. El que diferencia una pràctica movimentista d'una revolucionària és que aquesta darrera implica que existeix un xoc d'interessos entre les dominades i les dominadores i que aquests són irreconciliables: no les volem convèncer, volem impedir que puguin exercir el seu poder sobre nosaltres.

La cortina de fum dels nacionalismes

El pèsol negre nº 62

*Per què unes set vetes si les sabates
de taló queden millor*

Manresa, setembre de 2013

No és un secret per ningú que els nacionalismes (siguin de dretes o d'esquerres) augmenten en èpoques de crisi. L'increment significatiu de la mobilització i la participació al voltant de la independència de Catalunya, per tant, no és casual. Tampoc és casual el creixement identitari al voltant d'una Espanya unida.

El nacionalisme pot servir de via de fuga per a moltes persones que davant d'una situació social i econòmica complicada, busquen o es reafirmen en una identitat col·lectiva per a confrontar "millor" i "conjuntament" aquesta situació. Buscar la col·lectivitat per a recolzar-se ens sembla, en certa manera, una reacció lògica. El què qüestionem potser és quina col·lectivitat es busca, quina identitat col·lectiva. Per què justament es recau en el nacionalisme, amb totes les tràgiques conseqüències que això provoca.

Primerament, perquè defensem que el nacionalisme interpel·la a la emotivitat; és un sentiment fàcilment manipulable, al què històricament les elits governants han recorregut per a aconseguir els seus objectius. Per exemple, esbiaixant i modelant una història comuna. Per escenificar aquesta realitat, en Xavier Díez en el seu llibre *Anarquisme, fet diferencial català*, explica com el Noucentisme intentà dibuixar una cosmovisió oficiosa sobre el poble català en un moment on la conflictivitat social era molt elevada degut a

les lluites obreres. Tot venent un suposat comportament gairebé natural català de seny, treball i ordre.

Però el nacionalisme defensat per les elits pot servir també com a cortina de fum, per exemple, per a desviar l'atenció d'una problemàtica estructural com l'actual crisi econòmica, tot traslladant la culpa a una qüestió nacional. D'un mal endèmic que també afecta a la denominada societat catalana, responsabilitzar "a les de fora". El "Madrid ens roba", que no deixa de semblar-nos inversemblant quan la classe política i econòmica catalana és la promotora i sustenta de la crisi perpètua inherent al sistema capitalista "a casa nostra".

També s'ha utilitzat per a envair territoris. Després que el nacionalisme desbanqués, en l'era del racionalisme i el romanticisme, a la religió com a principal argumentació teòrica per a defensar el colonialisme. Les dues guerres mundials en són una bona prova, però també ho podria ser la invasió a l'Iraq o a l'Afganistan.

A més a més el nacionalisme, és un calaix de sastre on tot hi cap. És interclassista. Deixa innòcua la lluita de classes, perquè tot si val per a defensar una idea; sigui la unitat d'Espanya o la independència de Catalunya. La fi justifica els mitjans i en aquesta carrera desigual, la història ha demostrat que sempre s'aposta pel pactisme de la unitat nacional tot posposant i relegant en segon terme el conflicte de classes. L'intent de revolució social del 1936 o la lluita anti-franquista són períodes històrics on s'ha demanat unitat (en aquests casos per fer front al feixisme i a la dictadura), i ja s'han vist els resultats, on sempre les explotades surten vençudes i les demandes socials (ja no la revolució social) queden oblidades.

Algunes esgrimiran que això no és del tot cert i potser tenen part de raó, defensant el potencial que té el nacionalisme de l'oprimit, de la nació oprimida, acompanyat d'un component i d'una interpretació classista i/o de gènere. Però sincerament per a nosaltres aquest nacionalisme que parteix d'una situació injusta, de l'opressió d'un estat vers un poble, ens sembla un clau calent que també pot tenir tràgiques conseqüències i no creiem necessa-

ri servir-nos d'ell per a fer front a l'opressió. Perquè creure que la mateixa eina que oprimeix, pot ser la mateixa que allibera no ens acaba de convèncer. No creïem que per deslliurar-nos de l'opressió de l'estat espanyol, fonamentada en el nacionalisme espanyol, haguem de recórrer al nacionalisme català. Exaltar una identitat no ens sembla una forma correcta de resistència. En primer lloc perquè oblida un factor fonamental: el principal motiu de l'opressió de l'estat vers la nació és l'interès econòmic, geo-polític, estratègic; l'opressió cultural i política es realitza bàsicament per cercar una uniformització que permeti i legitimi el manteniment de la unitat territorial. Per tant, treure pit i defensar l'orgull de ser catalans només servirà per anar-nos apropant cada vegada més al xovinisme.

I sens dubte hi ha moltes formes de viure els nacionalismes. Però la realitat és que en la majoria d'ocasions, els separa una ratlla ben fina amb el xovinisme, en la creença de què el propi país és el millor. D'acord que racionalment hi ha tota una argumentació teòrica que suposadament nega aquest indesitjable sentiment, però només fa falta parar l'orella enmig de l'eufòria col·lectiva per adonar-nos que no és precisament així. El nacionalisme ens sembla una estructura emotiva justificada ideològicament, una construcció social difícilment controlable i de conseqüències imprevisibles. La mostra més exagerada, però potser més exemplificant, podria ser el sionisme, on un poble confessionalment parlant oprimint s'utilitza d'excusa per a crear un nou estat opressor. I ens genera un dubte encara més important: si exaltem el nacionalisme com a forma d'alliberament social, què passarà quan simplement no es produeixin els canvis desitjats? És a dir, i aterrant al cas més pròxim: quan Catalunya sigui independent i això òbviament no suposi un canvi estructural, a qui es culparà de tot plegat? Seria genial que el poble, aquesta entitat que sembla omnipresent en els discursos d'alguns polítics, apuntés cap a les elits. Però amb el llegat cultural que portem a sobre i l'exaltació que s'està fent del nacionalisme, de la identitat i la cultura en aquest cas catalana, ens sembla més obvi (i ens podríem servir altre cop

de la història) que recorri abans a la xenofòbia i al racisme que no pas a la lluita de classes.

Per tant, per nosaltres la forma d'oposar-nos a lleis injustes que tenen a veure amb l'opressió lingüística o cultural, passa principalment per la desobediència. Per exemplificar-ho de forma eminentment simplista seria un "seguirem parlant el català, sense fer bandera que ho estem fent".

Cap a l'autodeterminació total

Potser és cert que l'anarquisme no és massa sensible vers l'opressió nacional. Tot i que pensem que molta part d'ell no nega aquesta opressió, sinó que sincerament la relativitza, la situa com una opressió més de tantes altres. L'anarquisme potser té altres prioritats. Es fa difícil preocupar-se per una llengua i una cultura fins i tot institucionalment reconegudes i promogudes, mentre hi ha moltes altres problemàtiques socials amb unes conseqüències més evidents i dramàtiques almenys a nivell humà que resten pràcticament oblidades.

Possiblement també hi té a veure el fet que no se sent del tot seva una determinada cultura, una determinada història. Com participar i sentir-se identificat amb una cultura que de segur també té els seus valors positius però que entre altres està carregada de sexisme, autoritarisme i individualisme? Com sentir afinitat amb una història carregada igualment de colonialisme o religiositat? Com defensar, per posar un cas, el català a les escoles, si per moltes de nosaltres aquestes són una de les principals institucions repressives que contribueixen a l'adoctrinament?

A més a més, hi pot tenir molt a veure el qüestionament, el no acabar d'entendre el com es crea la cosmovisió al voltant d'una determinada identitat. Dintre la denominada cultura catalana (o espanyola, o francesa) hi trobem moltíssimes formes de fer diferents més enllà dels estereotips; hi ha realitats tan diverses i con-

frontades que ens costa entendre el node comú en aquesta identificació col·lectiva, més enllà de la llengua.

Per altra banda, el sentiment de pertinença per a moltes anarquistes no es circumscriu a un territori determinat i preestablert, sinó que l'acompanya a tots els llocs on s'ha sentit com a casa i ja històricament les idees llibertàries han potenciat el cosmopolitisme, el sentir-se part del món com a forma de solidaritat i germanor.

De totes maneres tampoc ens oposem al procés independentista, tot i saber de la seva utilització com a cortina de fum per part d'alguns. Simplement les aspiracions independentistes són crear un nou estat, no abolir-lo; amb l'exclusió social que això implica per a molta gent (catalans vers migrants), el manteniment de l'estructura repressiva com és un estat i la dependència econòmica vers el capitalisme que la major part de l'independentisme defensa. I enlloc de lluitar per passar de tenir un estat espanyol a un estat català, preferim dedicar els esforços en la lluites per la llibertat i contra tota autoritat: és a dir, per l'autodeterminació total.

Revolució Social, Independència Catalana i Confederalisme Ibèric

CNT-Martorell

Si bé tots aquests temes els tractarem al llarg del text, en farem un breu resum a fi de que el/la lector/a es vagi situant: 1) Per Revolució Social entenem fonamentalment un canvi radical en l'estructura econòmica, social i política basat en la col·lectivització dels mitjans de producció, l'abolició de les classes socials i de l'Estat i l'establiment d'un sistema sustentat en assemblees o consells amb delegats permanentment revocables per la base. 2) Per Independència Catalana entenem un status on Catalunya pugui decidir a tots els nivells i tingui totes les competències d'un poble sobirà sense interferències estatals (ni espanyoles ni catalanes) 3) Per Confederació Ibèrica entenem una forma d'organització política, que dels municipis als pobles de la península (català, castellà, andalús, gallec, basc, portuguès etc.) s'organitzi de forma en que cada un d'aquests és plenament independent i estan a la vegada units per un pacte associatiu (precisament la diferència entre una "federació" i una "confederació" és que en el primer cas les entitats federades cedeixen part de la seva independència a un organisme central mentre que en una "confederació" no. Per altra banda, dir que, lògicament, som contraris al confederalisme burgès i estatista que ha arribat a defensar Duran i Lleida). L'ordre de la seqüència Revolució Social-Independència Catalana-Confederalisme Ibèric (que s'ha d'entendre més com un ordre de prioritats més que necessàriament com una seqüència històrica, doncs es podrien donar a la vegada) no es pot, en cap cas, invertir en el nostre plantejament doncs entenem que la segona ha de ser

conseqüència de la primera i la tercera conseqüència de la segona (insistim en la importància d'això perquè quedi clar).

El passat 11 de Setembre centenars de milers de persones participaren a la cadena humana que, de punta a punta, va travessar Catalunya (i una mica més enllà) per reivindicar-ne la independència d'Espanya convocades per l'Assemblea Nacional Catalana (ANC). Per altra banda, en una acció que emfatitzava el “contingut social”, l'anomenat “Procés Constituent”, agrupava unes 4.000 persones per rodejar “La Caixa”, denunciant el poder financer i on hi van participar dirigents d'ICV i de la CUP. Finalment, s'ha de dir que l'única gran manifestació d'aquesta diada fou la de la denominada Esquerra Independentista (CUP i organitzacions afins) que va aplegar unes 30.000 persones segons els organitzadors (unes 200 segons l'Ajuntament) amb el lema “Als Països Catalans decidim independència, socialisme i feminisme per canviar-ho tot”. Davant de la intensitat de les protestes i el conseqüent clima polític, com a llibertaris i anarcosindicalistes martorellencs, volem manifestar la nostra posició.

1. Anarquisme i moviments d'alliberament “nacional”¹: una història contradictòria i complexa.

Per tal de fer-ho pot ser útil, en primer lloc, analitzar altres processos històrics on han confluït (amb més o menys encert) les anomenades “lluïtes d'alliberament nacional” i l'acció organitzada del moviment anarquista-llibertari, aturant-nos a estudiar les seves conseqüències socials i polítiques.

Per exemple, en el cas del moviment independentista cubà de finals del segle XIX ens trobem una divisió entre els anarquistes:

1 Posem “nacional” entre cometes perquè compartim la idea expressada al “Manifest de la Revolució Coreana” de l'anarquista Shin Chae-ho de que la idea de “poble” és tangible i la de “nació” no. Això es degut a que la primera és d'origen burgès i necessita construir una metafísica que dissimuli les diferències socials a fi de mantenir el seu poder. Ja parlarem d'això més endavant.

per una banda, els que són presents al Congrés Obrer de 1882, que denuncien el caràcter colonial de l'ocupació espanyola i impulsen la convergència amb

els independentistes, i els que, per altra banda, s'hi oposaven per considerar que la independència era promoguda per una ideologia "liberal i nacionalista" on la solució al problema obrer no hi quedava suficientment aclarida.

El resultat de la Guerra d'Independència fou l'establiment d'una república burgesa, tutelada i controlada pels Estats Units mitjançant l'esmena Platt, on els anarquistes (hegemònics al moviment obrer de l'època) seguiren patint persecució i execucions sumàries sobretot durant el govern de l'ex-oficial independentista Gerardo Machado. Si bé uns quants oficials de l'exèrcit independentista havien estat anarquistes de renom com Armando André, els seus plantejaments llibertaris no van aconseguir esdevenir hegemònics convertint-se, a la pràctica, en "carn de canó" d'un projecte polític burgès que es va desfer d'ells quan en va tenir l'oportunitat.

Un altre cas ben diferent fou el del moviment llibertari búlgar que promogué la Insurrecció de Macedònia i Tràcia el 1903. Des d'un primer moment, les orientacions anarquistes foren hegemòniques al si de la ORIMA (Organització Revolucionària de l'Interior de Macedònia i Adrinoble) que dirigí la lluita contra l'Imperi Otomà per la llibertat dels camperols búlgars de la Macedònia ocupada (amb la conseqüent opressió cultural i idiomàtica, però fonamentalment social, que comportà) però que es féu extensiva també als camperols turcs de la regió.

Durant els 30 dies que va durar la revolució es va abolir la propietat privada i es va iniciar un procés col·lectivitzador sent gestionades viles i ciutats per assemblees populars sobiranes, fins que l'exèrcit imperial va derrotar la revolta. La lluita, però, va continuar i contribuir decisivament a la crisi de l'Imperi Otomà. Una de les figures més prominents del moviment fou el guerriller anarquista Mikhail Gerdzhikov que sempre rebutjà la intervenció

dels agents de la monarquia búlgara en el conflicte (a aquesta, lògicament, l'interessava perquè volia annexar-se les regions)

En el cas de la lluita del poble coreà contra l'imperi japonès ens hi trobem

que el moviment independentista fou integrat per tres faccions independents entre si: la nacionalista burgesa, la comunista-estalinista i la llibertària. L'anarquista coreà Shin-Chae-ho va fer èmfasi en que les forces antiautoritàries no podien quedar supeditades a les altres dues a fi d'evitar la instauració d'un nou Estat. Per la seva part, la Federació Anarquista Coreana sempre va tendir a l'acció social per sobre qualsevol altra consideració.

Seguint aquesta línia de prioritització de l'acció social d'independència respecte les altres faccions polítiques independentistes, el guerriller anarquista coreà Kim Jwa-Jin va rebutjar la col·laboració amb aquestes i va passar a assessorar, en tècniques guerrilleres, a les milícies de la Regió Autònoma de Shinmin: una província alliberada a la zona de Manxúria (fora de les fronteres coreanes) on més de dos mil·lions de treballadors migrants coreans van viure, de 1929 a 1932, en un sistema comunista llibertari, fins que les tropes soviètiques, xineses, comunistes-estalinistes coreanes i japoneses, atacant pel nord i pel sud respectivament, feren fracassar militarment l'experiència. Posteriorment els nacionalistes burgesos i els comunistes-estalinistes establiren dos Estats al sud i al nord de la península coreana com ja sabem.

En el cas de Catalunya, el primer antecedent de col·laboració formal entre anarquistes i independentistes es donà amb la creació de l'Aliança Lliure el 1925 per derrocar la Dictadura de Primo de Rivera (1923-1930) que integrava la CNT, Estat Català, el minúscul Partit Comunista i el Partit Nacionalista Basc, però que, a la pràctica, es limità als dos primers. Les diferències, però, de plantejaments polítics i socials eren més que notòries (a causa del caràcter obrer i fonamentalment petitburgès, respectivament, d'ambdues formacions) i l'anarquista Garcia Oliver rebutjà la cartera de Ministre de Guerra que Macià li oferí en una futura Catalunya independent.

Posteriorment, el partit independentista Estat Català evolucionaria cap a postures cada cop més properes al feixisme, amb figures com Josep Dencàs i Miquel i Josep Badia (un aspecte “tabú” no degudament recollit per la historiografia catalanista) i s’organitzà de forma paramilitar i policíaca per atacar, torturar i assassinar els obrers anarcosindicalistes, posant la “defensa de Catalunya” per sobre d’una lluita de classes que s’anà incrementant amb el temps. Per altra banda, cal mencionar també (més per l’importància que té per anàlisis posteriors que per la que va tenir a l’època) el Partit Català Proletari de Jaume Compte, minúscula fracció independentista i comunista-estalinista d’uns 500 militants, amb certa gravitació entre els treballadors i propietaris del petit comerç (més tard aquesta fracció acabaria integrant el també estalinista PSUC).

Durant els primers mesos de la Guerra Civil Espanyola (1936-1939) a Catalunya hi va haver un control efectiu de la situació per part dels obrers anarcosindicalistes que va portar a la independència “de facto” de Catalunya assumint, a través de la seva acció organitzada i de la creació del “Comitè Central de Milícies Anti-feixistes”², plenes competències en Defensa (coordinant la lluita dels obrers armats contra el feixisme), Economia (col·lectivitzant

2 Alguns corrents de l’extrema-esquerra (trotskisme i comunisme consellista), han afirmat que aquesta “acció organitzada” és oposada al Comitè de Milícies, ja que aquest hauria estat un instrument de “col·laboració de classes”. Nosaltres afirmem que l’anarquisme és una ideologia revolucionària i democràtica i si bé l’agrupació anarquista “Los Amigos de Durruti” (sector radical de la CNT-FAI oposat al col·laboracionisme) va afirmar que això és en essència una contradicció, doncs qualsevol revolució triomfant és necessàriament totalitària, nosaltres no ho compartim i pensem que es pot donar aquesta confluència necessària, perquè dita revolució sigui democràtica, sempre que l’hegemonia la tingui el proletariat revolucionari. En aquest sentit defensem el caràcter revolucionari i el respecte a les minories polítiques que hi va haver en aquest Comitè, gràcies a l’hegemonia dels anarcosindicalistes que nosaltres, en tot cas, pensem que s’hauria d’haver consolidat. També pensem que s’hauria d’haver abolit la Generalitat, que es va mantenir inexplicablement i va entorpir sempre que va poder la revolució i la tasca d’aquest Comitè.

la indústria i els transports públics), Educació (amb la creació del “Consell de l’Escola Nova Unificada”: que va iniciar una “revolució pedagògica” en el sentit racionalista i va estendre i formalitzar l’ensenyament de la llengua catalana) etc.

Mentrestant, els independentistes filofeixistes d’Estat Català, l’oposició dels quals a la situació revolucionària que havia atorgat una independència “de facto” a Catalunya era total, conspiraran contra ella arribant a organitzar un complot per proclamar una independència burgesa i sortir-se de la guerra revolucionària contra el feixisme espanyolista, per aixoplugar-se al paraigües de l’Estat capitalista francès sota la forma d’un protectorat. Aquesta postura contrasta amb l’esperit generós de l’anarcosindicalisme català que buscà estendre la revolució social a Aragó, on contribueix a establir-hi, en una part del seu territori, un consell revolucionari (el “Consejo Regional de Defensa de Aragón”) que també aconseguí una independència “de facto”, més profunda i tot que la catalana, dins el context d’una revolució col·lectivista llibertària.

2. La Revolució Social és absolutament prioritària per aconseguir una vertadera independència i això no es pot aconseguir supeditant- nos o col·laborant amb qui no la afavoreix.

Els exemples exposats ens porten a diverses conclusions: el cas cubà ens demostra, de forma evident, com la supeditació a forces independentistes no revolucionàries porta a fórmules polítiques on no només la “independència” està tutelada per potències exteriors (Estats Units) sinó que aquesta tampoc és real des d’un punt de vista social (ja que la participació política de la classe treballadora hi és reprimida). Hi haurà qui consideri que, tot i així, la “independència” burgesa és un primer pas “democràtic” a fi de qüestionar Estats caracteritzats pel seu autoritarisme, com és el cas de l’espanyol. No és la nostra opinió ni la dels que considerem

que té més valor una experiència revolucionària, encara que sigui efímera, pel que té d'important com a referent per les futures generacions que vulguin aixecar la bandera de la Revolució Social amb garanties d'èxit, que dècades d'independència burgesa (i, en aquest sentit, els àcrates cubans que no es van incorporar a l'exèrcit independentista tampoc van quedar-se quiets, contribuint a la crisi de l'imperi espanyol).

En aquest mateix sentit la Insurrecció de Macedònia i Tràcia el 1903 i la Comuna de Shinmin el 1929 (cas búlgar i coreà) són un exemple a seguir de revolució llibertària després del fracàs del capitalisme i del socialisme "real". Sense aquestes experiències, molts moviments socials que arreu del món, avui dia, lluiten per la revolució i un concepte integral d'independència (i aquí podríem citar la societat autogestionària i descentralitzada que estan construint kurds i xiapanencs) no tindrien els referents històrics necessaris en què basar-se si els anarquistes búlgars haguessin acceptat supeditar-se als agents monàrquics del seu país, en la lluita contra l'imperialisme otomà, o si l'anarquista coreà Kim Jwa-Jin s'hagués posat a disposició de les faccions independentistes burgeses i estalinistes com li demanaven.

En el cas català, la col·laboració (que no supeditació) amb els independentistes petitburgesos d'Estat Català, per part dels obrers anarcosindicalistes, va fer més mal que bé doncs, a la pràctica, no va reportar pràcticament cap benefici al projecte de revolució social anarquista i, en canvi, va contribuir a donar legitimitat i engreixar un partit que derivaria cap a una forma de filofeixisme catalanista. La conclusió, per tant, és la mateixa que en els casos búlgar i coreà: val molt més l'experiència revolucionària a Catalunya i Aragó, com exemple que ha donat la volta al món, que el que hagués estat un protectorat francès "independent" de dubtós final. Per altra part, la facció independentista i comunista-estalinista de Jaume Compte, en integrar-se al PSUC, va col·laborar a esclafar la revolució social defensant els interessos dels petits comerciants i afavorint que el govern central tornés a assumir moltes competències que el "Comitè Central de Milícies Antifei-

xistes” (i el posterior “Consell de la Generalitat” amb participació de la CNT) havien radicat a Catalunya.

3. L'Assemblea Nacional Catalana: El seu caràcter de classe, la raquíctica inclusió de la protesta social i el fantasma feixista dels germans Badia.

3.1. El seu caràcter de classe: Avui dia, el principal referent social de l'independentisme català és l'Assemblea Nacional Catalana, fundada el 30 d'Abril de 2011, es defineix com una “organització popular, unitària, plural i democràtica” que destaca, en principi, pel seu component transversal tan socialment com políticament. És aquesta l'expressió organitzada d'un fenomen social: l'increment de l' independentisme, que diversos mitjans de comunicació, espanyols i catalans, així com Oriol March, autor del llibre “Perquè sí a la independència”, defineixen fonamentalment com una “Revolució de les Classes Mitjanes”, si bé és cert que també hi ha un lleuger increment del suport entre la classe treballadora, una part d'ella provinent de l'emigració d'altres zones de l'Estat als anys seixanta.

Sociològicament, la classe mitjana és un sector heterogeni (petits empresaris, professionals liberals, funcionaris ben remunerats etc.) amb diferents interessos que, com deia Marx, per una part admira i respecta el poder econòmic i polític de la gran burgesia i per l'altra se sent solidària amb els sofriments de la classe treballadora. El coautor del “Manifest Comunista” considerava que, en un moment de confrontació social, tan podia decantar-se per la classe capitalista com per la treballadora, depenent de quina de les dues mostrés més vigorositat política. L'anarquista Mikhail Bakunin, coincidia amb aquesta anàlisi però li imprimia un segell més pessimista respecte al paper polític d'aquest grup social.

Potser la història donaria la raó a Bakunin, quan dècades més tard les classes mitjanes serien el principal suport dels règims feixistes alemany i italià o potser hi haurà qui pensi que hauríem de ser més optimistes i destacar el suport de sectors de les clas-

ses mitjanes a moviments progressistes i d'esquerra que, tot i que moderada, arreu del món es van oposar al feixisme (encara que, segons nosaltres i la resta de l'esquerra revolucionària, de forma vacil·lant i ambigua). També és important, des del punt de vista sociològic, diferenciar entre els petits empresaris i els sectors assalariats de la classe mitjana doncs, aquests segons, podrien compartir interessos amb la classe treballadora precisament per la seva condició d'assalariats (encara que també s'hi podrien oposar per por a veure igualades les seves condicions "a la baixa").

Un d'aquests marxistes optimistes, Ivan Montejo, traslladant a l'actualitat aquest debat, va afirmar a la web de En Lucha (aquest passat setembre de 2013) que l'Assemblea Nacional Catalana era un "espacio aun en definición donde conviven sectores populares y elementos pequeñoburgueses" destacant, com un element que podria oscil·lar la balança cap als sectors obrers, (que no populars doncs aquests inclouen a la petita-burguesia, error seu d'anàlisi) el fet que l'ANC va recolzar l'última vaga general o el fet que el "Concert per la Llibertat", celebrat fa uns mesos a Barcelona, va incloure propostes d'alliberament social.

Però nosaltres, a l'igual que Bakunin, som més pessimistes en aquest sentit, i expliquem perquè: un fet que obvia Montejo és l'asimetria present en aquesta lluita, donant a entendre que la confrontació interna al si de l'ANC entre els sectors populars (sectors obrers) i els elements petitburgueses es dona en igualtat de condicions: d'entrada la presidència de l'entitat està en mans de Carme Forcadell, una funcionària diguem-ne de grau mitjà, moderadament progressista (és militant d'ERC) i si bé no tenim estudis sociològics clars sobre les seves bases, si ens guiem pel fenomen social que representen, direm que hi ha una preponderància clara de les classes mitjanes.

Això es veu amb més claredat si analitzem a quin subjecte social apel·len, tot i la suposada transversalitat de la que fan gala: Al vídeo "Junts ho farem possible", protagonitzat per l'actriu Montserrat Carulla, (es pot buscar al youtube Assemblea Nacional Catalana: "Junts ho farem possible") després de mencionar alguns pro-

cessos socials i polítics històrics (la majoria d'ells protagonitzats per sectors obrers i marginats com la Independència de l'Índia, la lluita dels afroamericans als EUA o el moviment d'insubmissió al servei militar a l'Estat espanyol) passa a mostrar-nos una sèrie d'individus, la major part d'ells petits empresaris, perfectament identificables doncs surten al costat del seu negoci, mentre que la classe treballadora o hi és inexistent o apareix de manera que no se la pot identificar com a tal.

Aquesta vergonyosa demagògia discursiva, invisibilitzadora de la classe obrera, es repeteix al vídeo oficial de la manifestació independentista de 2012 (es pot buscar al youtube ANC: Vídeo oficial de la manifestació #11s2012) on la figura del petit empresari és l'única identificable com a tal (aquí hi apareixen una sèrie de petits negocis buits perquè els seus propietaris han anat a la manifestació). Cap a quin sector social es decanta la aliança és evident.

3.2. La raquíta inclusió de la protesta social: Montejo afirma que el fet que l'ANC donés suport la vaga general del 14-N de 2012 és un pas cap als sectors obrers; per començar pensem que dir que el fet que Carme Forcadell participés en un acte de CC.OO i UGT (que han estat venent als treballadors i firmant reformes laborals des de la transició) és una mostra de suport als "sectors obrers", és de riure, però si a sobre ho fa algú que s'identifica amb "l'esquerra revolucionària", és de pena.

Però es que a més a més si analitzem el breu discurs de Forcadell (es pot buscar al youtube Suport de l'ANC als sindicats convocants de la vaga general del 14-N) afirma que l'ANC dóna suport la vaga, fonamentalment, perquè els sindicats han inclòs "el dret a decidir" al seu programa, no perquè l'ANC hagi inclòs les reivindicacions socials al seu. Aquesta unidireccionalitat ens mostra el caràcter oportunista de l'entitat, utilitzen la vaga general per fer-se propaganda, res més. Per acabar la resposta a Montejo, cal dir que les reivindicacions socials al "Concert per la Llibertat" varen ser testimonials, però sobretot, que l'organitza-

ció no les promovia i que per aquest motiu precisament cantants, com el canari Pedro Guerra, van declinar-hi la seva participació.

Encara que el fet més destacable en aquest sentit, i força paradigmàtic, és la negativa de l'ANC a donar suport a l'encerclament de "La Caixa", promoguda per el moviment de Teresa Forcadès i Arcadi Oliveres, "Procés Constituent", que (tot i que nosaltres tampoc secundem per motius absolutament diferents, com explicarem més endavant) demostra el pràcticament nul contingut social de l'entitat amb l'excepció, aquesta passada Diada, de l'encerclament de l'Hospital Josep Trueta de Girona, per part de la Xarxa dels Drets Socials, que s'inclou al recorregut de la Via Catalana, així com una altra iniciativa a Badalona per l'ensenyament públic i a la Ciutadella de Barcelona per les minories sexuals. En total tres iniciatives, reconegudes per l'ANC, front els centenars de milers que van travessar Catalunya sense cap reivindicació de caràcter social (almenys explícita). La inclusió, doncs, de la protesta social en aquest moviment és més que raquítica.

3.3. El fantasma feixista dels germans Badia:Hi haurà qui pensi, però, que aquest pessimisme bakuninista respecte de les classes mitjanes és massa pessimista, valgui la redundància, i que la poca protesta social que inclou el moviment de l'ANC és igualment valorable. Però encara falta per desemascarar el sinistre rostre de qui no vol ser desemmascarat: En un article de "La Directa", del 4 de setembre de 2013, titulat "La ultradreta independentista vol ser present a la Via Catalana", s'afirma com el transversalisme social de l'ANC s'està convertint en l'aixopluc d'aquest sector polític, el grup més important del qual és Unitat Nacional Catalana (UNCat), un grupuscle xenòfob i ultra, que es va encarregar del servei d'ordre de la Diada de 2012 i va participar al del "Concert per la Llibertat" de fa uns mesos. Enfront d'això, la reacció de l'ANC ha estat vacil·lant i ha rebutjat condemnar explícitament la seva presència.

L'extrema dreta independentista té en la campanya per homenatjar les figures històriques de Miquel i Josep Badia (executats, el 28 d'abril de 1936, presumiblement per anarquistes) la seva prin-

cipal campanya social. Aquests líders independentistes dels anys 30, foren els principals responsables de l'organització paramilitar, antiobrera i criminal d'Estat Català, inspirada en els fascio di combattimento italians i les SA alemanyes. Un acte d'extrema gravetat, i que ens posa alerta, és el suport d'Oriol Junqueras a l'acte d'homenatge d'aquest any (a més a més va mentir descaradament, afirmant que Justo Bueno Pérez, presumptament l'executor dels Badia, fou condecorat per Falange quan realment fou afusellat pels franquistes) que reforça el manifest d'una vuitantena d'intel·lectuals, periodistes, diputats etc. catalans que reclamen un reconeixement institucional d'aquests sinistres personatges. El feixisme catalanista, doncs, aixeca el cap i el més greu és que hi té un context social molt favorable pel transversalisme de l'ANC i perquè la debilitat política de la classe treballadora i el context de crisi són la situació idònia perquè, com ha passat en altres moments històrics, les classes mitjanes s'inclinin cap al feixisme³

3 Tot aquest procés, lògicament, si bé l'objectiu d'aquest text és analitzar el moviment independentista a fi d'establir-hi una posició per part nostra, té la seva contrapart en l'augment de l'espanyolisme entre les classes mitjanes de la resta de l'Estat (i, en part, també de Catalunya) amb certs suports de la classe treballadora en un procés similar. En aquest sentit, s'han creat també "plataformes ciutadanes" transversals per defensar l'espanyolisme, "caldo" de cultiu de grups feixistes i neonazis (com Plataforma x Catalunya o el Casal Tramuntana protagonistes de diverses amenaces i agressions). És cert, que aquestes "plataformes ciutadanes" no tenen actualment la rellevància social de l'ANC, però hem de dir que tampoc els hi fa falta: el nacionalisme reaccionari i el feixisme espanyolista històricament han trobat aixopluc entre les institucions de l'Estat i l'Exèrcit fet que va provocar que el feixisme espanyol arribés al poder gràcies, fonamentalment, als militars i no gràcies a un moviment social com als casos italià i alemany. Aquesta forma de feixisme espanyolista es extraordinàriament agressiva i genocida i enfront això hi haurà qui pensi que la lluita contra el feixisme catalanista (més dèbil i vacil·lant precisament per la seva major debilitat estructural al no poder apel·lar a un Estat) no es tan prioritària. Nosaltres no ho compartim i en aquest sentit podem remetre'ns altre cop a la història del moviment narquista búlgar: durant l'ocupació nazi d'aquest país, l'any 1941, es va donar la paradoxal col·laboració de comunistes, socialistes i feixistes del

Recordem, per altra banda, que hem argumentat al punt 2., Perquè la Revolució Social era imprescindible per aconseguir la vertadera independència, i en aquest sentit, un moviment, fonamentalment de la classe mitjana, difícilment ens hi podrà portar. Si tenim en compte els antecedents històrics, com a molt ens durà a ser un protectorat, probablement francès, doncs la Unió Europea no és vertaderament un Estat al que apel·lar sinó només un pacte (reaccionari, antisocial i xenòfob) entre Estats- Nació capitalistes. Només la classe treballadora, pel paper estratègic que ocupa en la reproducció del sistema i la seva capacitat d'aturar-lo, pot tirar-ho endavant (hi ha algunes excepcions històriques, relatives, a aquesta afirmació que seran comentades al següent apartat).

4. El reformisme de “Procés Constituent” i , l'esquerra nacionalpopular i el neostalinisme hegemònic al si de l'Esquerra Independentista no són la solució.

4.1. El reformisme de “Procés Constituent” i “l'aristocràcia obrera”:

L'anomenat “Procés Constituent” es un moviment social, que es fa públic el 10 d'abril de 2013, i les figures més prominents del qual són la monja Teresa Forcades i l'economista Arcadi Olive-

moviment Zveno, oposats igualment a l'ocupació nazi a causa del seu fort nacionalisme búlgar. Aquestes tres forces polítiques van integrar el “Front de la

Pàtria” davant el qual, però, els militants de la Federació Anarquista-Comunista de Bulgària (FACB), que tenien una important implantació social, no s'hi van integrar i van obrir una lluita de dos fronts contra els nazis alemanys i els feixistes búlgars. Els comunistes, en canvi, després de l'ocupació del país per part de l'Exèrcit Roig, van afavorir l'arribada al poder del líder feixista de Zveno, Kimon Georgiev, que va reprimir durament a la població.

res, fa una crida a crear “entre tots” un model polític i social nou “alternatiu al capitalisme” apostant també per la independència. Si profunditzem, però, veurem que el seu programa, si bé inclou coses com “l’expropiació de la banca privada”, no planteja l’expropiació dels mitjans de producció limitant la seva acció, doncs, contra el capital financer.

A més a més el discurs “ciutadanista” hi és totalment aclaparador i no es fa referència, en cap moment, a l’acció organitzada de la classe treballadora, de la que s’espera que actuï com un ciutadà més darrere d’un programa de reforma i centrat en la participació electoral, a la que es dóna un paper massa rellevant com a catalitzadora dels canvis socials.

En un moment en què la classe treballadora es troba totalment desorganitzada i amb la “camisa de força” que representa el sindicalisme burocràtic, i on tan necessària és la seva emergència política per eradicar l’amenaça del feixisme que la crisi estructural del capitalisme afavoreix, aquests plantejaments tan moderats fan més nosa que servei, tenint en compte a més a més la insistència en el caràcter “pacífic i democràtic” del moviment (en aquest sentit, recordem com Arcadi Oliveras va ser una de les principals figures que va condemnar l’acció de pressió als diputats, qualificant-la de “violenta,” que va rodejar el Parlament per aturar els pressupostos el 15J).

S’ha de dir, llavors, que si bé aquest moviment compta amb l’avantatge de ser, sociològicament, més proper a la classe treballadora (l’única capaç de portar Catalunya a la independència com hem argumentat) i d’apel·lar a partits que gaudeixen, en part, del seu suport electoral (ICV i PSC) no fan una aposta clara per la seva hegemonia política i la poca referència que en fan, supeditada a la noció de “ciutadania”, està feta sota el filtre del que Bakunin anomenava “aristocràcia obrera” (la burocràcia alliberada, i ben remunerada, dels sindicats) que impedeix que aquesta opti per la Revolució Social i, per tant, per la independència. (una anàlisi clàssica genial de com els partits i sindicats obrers es burocratitzen es troba a “Los Partidos Políticos” de Robert Michels).

Aquesta “aristocràcia obrera” juga, per tant, un paper polític semblant al de les classes mitjanes. En part, per aquests motius, no vam secundar l’acció “Encerclem La Caixa” d’aquest moviment.

4.2. L’esquerra nacional-popular i el neostalinisme hegemònic al si de l’Esquerra Independentista:

4.2.1. La camisa de força de la classe treballadora: Esquerra nacional-popular i Fronts Populars estalinistes com a bagatge històric de l’Esquerra Independentista: Per altra banda, l’Esquerra Independentista (EI), moviment polític i social els orígens immediats del qual estan a la dècada dels setanta però que es remunta mes enrere, es compon d’una sèrie d’organitzacions sectorials que inclouen l’estudiantat (Sindicat d’Estudiants dels Països Catalans), els joves (Arran), les organitzacions polítiques (Moviment de Defensa de la Terra i Endavant), la part electoral, la mes coneguda mediàticament i, per tant, per part de la societat en general (Candidatura d’Unitat Popular⁴) i la sindical (Coordinadora Obrera Sindical⁵). Defensen el plantejament genèric d’independència i socialisme, diferenciant-se de l’ANC i Procés Constituent en això: que fan extensiva la primera al conjunt dels “Països Catalans” (territoris per on s’estén la influència de la llengua catalana que comprenen Catalunya, País Valencià, Balears, la Franja i el Rosselló) i en el fet que defensen, en principi, un socialisme marxista o revolucionari (veurem més endavant què hi ha de cert en aquesta afirmació).

4 Aquesta denominació porta reminiscències de la “Unidad Popular” xilena dels anys setanta on l’hegemonia socialdemòcrata i comunista portà a postures vacil·lants i ambigües en l’oposició al feixisme i al militarisme emergents que finalment donarien el cop d’Estat l’onze de setembre de 1973. Grups com el “Movimiento de Izquierda Revolucionaria (MIR)”, la “Vanguardia Organizada del Pueblo (VOP)” y la “Federación Libertaria de Chile (FLCH)” s’oposaràn (amb les seves respectives diferències) a aquestes polítiques erràtiques i presionaran per aconseguir canvis revolucionaris.

5 També hi ha altres grups i organitzacions com diferents col·lectius feministes (Cau de Llunes, Gata Maula etc.), Brot Bord (lluïta LGTB), Rescat (propresos), Alerta Solidària (antirrepresiva) i Ítaca (internacionalisme).

Hem comentat, de forma aïllada al punt 1. i al punt 2., la presència a l'escenari polític català dels anys 30 de la figura de Jaume Compte i el Partit Català Proletari, la seva composició social i el paper polític que va jugar en integrar-se al PSUC. Es tracta del referent històric més clar en la defensa d'una Catalunya independent i socialista, si bé ja hem vist que a la pràctica va col·laborar (com a facció integrant del PSUC) a reprimir la revolució obrera per defensar els interessos de les classes mitjanes comerciants (recordem la seva composició inicial heterogènia entre obrers i aquestes, l'hegemonia es va decantar per les segones a la llum dels fets) i en desfer la independència “de facto”, aconseguida pels obrers anarcosindicalistes.

De totes maneres a l'article Història de l'Independentisme revolucionari, d'autor anònim aparegut a la web kaosenlared el 10-9-2006, s'afirma que el separatisme català de l'època plantejava aquesta estratègia com a simplement tàctica i haurem d'esperar a la fundació del Partit Socialista d'Alliberament Nacional (PSAN) als anys setanta, de base social en els estrats mitjos universitaris i amb poc arrelament social, que defensarà la creació d'un moviment nacional-popular per a produir una “ruptura democràtica” que portés a l'alliberament nacional i social. El concepte polític “nacional-popular” es de matriu llatinoamericana (el PSAN estava força influït pels vents polítics que venien de l'altra banda de l'atlàntic) i fa referència a un tipus de moviment sociopolític que construeix un discurs mitjançant el qual el “poble” (classe treballadora i classe mitjana) s'identifica amb la “nació” i exclou com a “anti-nacionals” aquells qui en resten al marge (burgèsia).

Es tracta d'una estratègia discursiva força potent, en iniciar un combat simbòlic pel significat de “nació”, però que té també les seves limitacions importants. Normalment, s'acostuma a situar el peronisme argentí com a model paradigmàtic de moviment nacional-popular, a mitjan de la dècada dels quaranta. Aquest tenia una base social de classe obrera, però estava dirigit pel mateix aparell de l'Estat, sectors de la burgesia nacionalista i la buro-

cràcia sindical. Per part d'alguns autors se l'ha relacionat amb el feixisme, si bé la seva base social era diferent.

Als anys setanta, el grup guerriller argentí “Montoneros” iniciarà un procés polític, similar al que succeirà en altres països de la regió amb altres grups, que es podria definir com una reinterpretació, en clau d'esquerres, de la matriu nacional-popular, és a dir, es mantindran les característiques discursives d'aquesta però s'hi afegirà la “lluita pel socialisme”. A la pràctica consistirà en el fet que els sectors mitjans universitaris apel·lin a la classe obrera utilitzant una forma “sui generis” de discurs peronista, que era el que les atreïa. Altre cop, doncs, tenim a la classe mitjana posant-se davant i intentant conduir a la classe obrera.

Per altra banda, es curiós com aquest fenomen d'importació llatinoamericana, conflueix amb el que va ser la política de la Internacional Comunista, dirigida per Giorgi Dimitrov (entre 1934 i 1943) durant l'època de Stalin, on es passà de la consigna de “classe contra classe”, que prioritzava la revolució proletària (si bé amb un esquema d'avantguarda leninista que nosaltres rebutgem⁶) a la política de Fronts Populars, on els comunistes acceptaven col·laborar amb altres forces polítiques, obreres reformistes o de classe mitjana, fins i tot en el cas de no poder-les dirigir. A la pràctica, suposava supeditar i, per tant, neutralitzar, l'energia revolucionària de la classe treballadora pactant amb grups vacil-

6 Aquesta posició ha estat defensada històricament pel trotskisme. De fet, algunes crítiques que estem fent a “Procés Constituent” i a l'Esquerra Independentista, estan basades, en part, en les del grup trotskista “Clase contra Clase” que té el mèrit de ser del pocs que no s'han empassat políticament la idea “d'Unitat Popular” que preconitza l'Esquerra Independentista. Tenim, però, diferències importants amb ells respecte la noció d'avantguarda revolucionària que Bakunin, i també marxistes com Rosa Luxemburg, no acceptaven sinó que consideraven que la tasca dels revolucionaris era més aviat esperar, afavorir la revolució espontània i no pas dirigir-la. Per altra banda, no podem oblidar la matança de milers de camperols anarquistes a Ucraïna ordenada per Trotski mostra del que pot arribar a fer una classe dirigent que s'autoergeix en nom del proletariat.

lants i ambigus en la seva oposició al capitalisme i al feixisme emergent.

El Partit Socialista d'Alliberament Nacional (PSAN) bevia, per tant, tan de la reinterpretació esquerrana de la matriu nacional-popular com dels Fronts Populars estalinistes que es resumia, en un cas, a dirigir la classe treballadora utilitzant certa demagògia i, en l'altre, en demanar paciència al proletariat a fi d'incorporar altres sectors socials menys rellevants (en el sentit revolucionari) mentre el feixisme creixia a una velocitat impressionant. La línia del PSAN es manté en allò fonamental avui dia, (si bé hi ha hagut oscil·lacions en el caràcter més "nacional" o "social", la concepció política de la línia "social", esquerra nacional-popular i "Front Popular", s'ha mantingut pràcticament igual) a les organitzacions "Endavant" i "MDT" a través d'una seqüència històrica de grups com l'Assemblea d'Unitat Popular (AUP) o la Plataforma per la Unitat d'Acció (PUA), amb algunes desercions cap a ERC pel mig incloses.

4.2.2. El "socialisme amb empresaris" de la CUP, una diferència fonamental amb els moviments d'alliberament nacional al Tercer Món, la difusa (i supeditada) esquerra revolucionària al si de l'Esquerra Independentista i una proposta sociopolítica per aquest sector.

4.2.2.1. El "socialisme amb empresaris" de la CUP No és gens estrany, doncs, que el passat 12 de desembre de 2012, el diputat de la CUP-AE David Fernández, al Programa "Al cap del dia" exposés clarament que darrere la proposta genèrica de socialisme s'hi troba un model econòmic a tres bandes, consistent en empreses cooperatives, empreses públiques i un sector privat més regulat i controlat. Aquest és el model de "Socialisme del segle XXI" assajat a països com Equador i Veneçuela i que Rafael Correa, president del primer, ja es va encarregar de dir que no es basava en la lluita de classes sinó en la col·laboració entre aquestes per "tirar endavant el país".

Pura socialdemocràcia "radical" que fins i tot el mateix periodista Vicent Sanchis, no gens sospitós de ser progressista, se sorprèn en diverses ocasions que David Fernández posi el nom de socialista a aquest model post-capitalista: no planteja la col·lectivització dels mitjans de producció, sota control obrer i, per tant, l'expropiació dels capitalistes. Es tracta de pura metafísica harmònica on, suposadament, els capitalistes conviuran en pau amb cooperativistes i empreses "nacionalitzades", o més aviat compres forçades si ens atenem als exemples equatorià i veneçolà.

Una vegada més la potencialitat revolucionària de la classe treballadora és aturada per satisfer altres sectors socials, classes mitjanes i capitalistes pel què sembla (potser per això l'Esquerra Independentista segueix participant a l'ANC, malgrat la deriva feixista a què va encaminada, com hem argumentat al punt 3.3.). Se'ns dirà la vella consigna de que es necessari "esperar-los" per tal de tenir èxit però els "Fronts Populars", on el paper de la classe treballadora hi es subsidiari, mai no han aconseguit aturar l'ofensiva capitalista ni al seu sinistre servidor, el feixisme. La revolució obrera (alliberada de la cuirassa nacional-popular) és l'única garantia del canvi social i, per tant, de la vertadera independència. L'administració "pública" capitalista, a la que la CUP no es planteja enderrocar sinó prendre'n el control, no aconseguirà controlar els mateixos capitalistes, perquè està feta per servir-los (en el cas de que es volgués aprofundir el procés cap al socialisme, els mateixos "Mossos d'Esquadra" podrien aturar-ho autoritàriament, sobretot tenint en compte que la CUP no es planteja dissoldre el cos sinó "depurar-lo" d'elements implicats en la repressió "política". Si la "repressió" no és política, abusos i tortures freqüents a ciutadans, tampoc, pel què sembla només a militants. Molt bonic tot plegat).

4.2.2.2. Una diferència fonamental amb els moviments d'alliberament nacional al Tercer Món: Se'ns podria objectar, però, recollint el bagatge dels moviments d'alliberament del Tercer Món, que a països com Angola o Moçambic, es va aconseguir

la independència amb moviments polítics dirigits per la escassa classe mitjana universitària, i aglutinant el camperolat⁷. Aquests, però, a part d'acabar construint un sistema burocràtic i corrupte (i supeditat a la geopolítica soviètica), van assolir la independència per la via armada i aquesta via, entesa com a avantguarda del moviment, avui dia està destinada al fracàs davant la brutal asimetria de mitjans entre l'Estat i dita avantguarda.

Una altra cosa és "l'agitació armada", entesa com a suport logístic al moviment obrer (per part dels seus sectors més conscients), sense prendre'n l'avantguarda i contribuint a que s'enforteixi, es radicalitzi i finalment s'armi, com van practicar el "Ejército Revolucionario de Ayuda a los Trabajadores (ERAT)" i el "Movimiento Ibérico de Liberación (MIL)" a finals i principis dels setanta, respectivament, a Catalunya, o la "Organización Popular Revolucionaria-33 Orientales (OPR-33)", braç armat de la "Federación Anarquista Uruguaya"⁸ a principis dels setanta, deixant que la iniciativa de la protesta social la prengui la classe treballadora i evitant així que la repressió es localitzi contra ella.

4.2.2.3. La difusa (i supeditada) esquerra revolucionària al si de l'Esquerra Independentista. Finalment, també hi haurà qui podrà dir que al si de l'Esquerra Independentista també s'hi troben sectors de l'esquerra marxista antistalinista i del moviment llibertari. Nosaltres considerem que si aquests hi són, primer de tot, no estan organitzats políticament en el primer cas, (algun, pel què sembla, estaria integrat a l'M.D.T, que s'ha de recordar que té un pes inferior a "Endavant" al si de l'Esquerra Independentista), i en el segon hem sentit a parlar d'un tal Espai Llibertari i Autònom de la CUP (ELLA-CUP) que ha realitzat algun acte. Respecte això hem de dir que es dóna una asimetria clara entre

7 Recordem que havíem dit al final del punt 3.3. que hi havia algunes excepcions històriques al fet que la classe treballadora era l'única capaç d'assolir la independència.

8 Per conèixer més sobre aquesta forma d'enfocar l'activitat armada es pot consultar el text "Acción Sindical y Lucha Armada" de la Federación Anarquista Uruguaya a <http://www.cedema.org/ver.php?id=3177>

l'hegemonia política d'Endavant i el sector majoritari de l'MDT (que tenen ja una experiència i trajectòria política) i els pocs i dispersos marxistes antistalinistes així com l'emergent ELLA-CUP. Per altra banda, tampoc s'entén massa bé com algú pot identificar-se amb la trajectòria històrica de l'esquerra marxista antistalinista i del moviment llibertari (eminentment obrera, sobretot en el segon cas) i participar políticament dins d'un moviment, basat històricament en l'esquerra nacional-popular i els "Fronts Populars" estalinistes, sobretot tenint en compte que es fa des d'una posició subordinada.

En el cas de les organitzacions de masses, juvenil (Arran), Estudiantil (SEPC) i sindical (COS) hem de dir que cal suposar que a l'estar integrats dins d'un moviment sociopolític amb una hegemonia clara de les idees d'esquerra nacional-popular i de "Front Popular" de matriu stalinista segueixen estan supeditades a aquesta concepció política⁹ (l'expressió organitzada de la qual és "Endavant" i majoritàriament l'MDT com hem dit).

Tot i que és cert que hi ha sectors llibertaris provinents de "Maulets": antiga organització juvenil independentista més heterodoxa i propensa, en algunes ocasions, a l'anomenat "anarcoidendentisme", que comentarem més endavant, ("Maulets" es va fusionar amb la "Coordinadora d'Assemblees de Joves de L'Esquerra Independentista", el 14 de juliol de 2012, donant lloc a "Arran". La CAJEI, per la seva part, era més pròxima a les tesis neostalinistes que van sortir guanyant en el procés degut a la major implantació d'aquesta) i en el cas del SEPC hem pogut saber de la presència del Col·lectiu Universitari "Andreu Nin" (marxista antistalinista català) de la Universitat Rovira i Virgili, com un dels col·lectius fundadors d'una de les organitzacions que donaria lloc a aquest sindicat d'estudiants independentistes. En el cas de la COS no hem pogut saber si hi ha sectors marxistes antistalinistes, llibertaris no ens consta que n'hi hagi (hi ha alguna gent que ve de la CGT però que si l'han deixat per ingressar a un moviment

9 Això creiem que val també per les organitzacions que comentàvem a la nota al peu 5.

nacional-popular estem a les mateixes) i en tot cas no deuen estar organitzats. Per altra banda també, és cert, que hi ha gent de l'Esquerra Independentista a d'altres sindicats (a l'"anarcosindicalisme" reformista de la CGT i al sindicat, d'origen catòlic, Intersindical- CSC) però com que aquests sindicats no formen part del moviment, és de suposar que aquesta gent no hi juga un paper hegemònic ni de direcció (tampoc sabem si es defineixen com a marxistes antistalinistes o llibertaris)

4.2.2.4. Una proposta sociopolítica per aquest sector: El que més sorprèn d'entrada, es que aquests corrents (algun marxista antistalinista a l'MDT, ELLA-CUP, llibertaris ex-maulets a "Arran", possibles hereus del Col·lectiu Universitari "Andreu Nin" al SEPC) no estiguin organitzats entre ells, i després que ho estiguin al si d'un moviment sociopolític hegemònicament d'esquerra nacional-popular i neostalinista com hem dit, si bé ha ocorregut en algunes ocasions històriques els resultats han estat nefastos per la classe treballadora. Seriem més propensos a entendre que els marxistes antistalinistes s'organitzessin independentment de L'Esquerra Independentista, doncs ja Joaquín Maurín, dirigent del Bloc Obrer i Camperol (BOC) i marxista antistalinista català, va afirmar en un cicle de conferències a l'Ateneu de Madrid als anys 30: "Som separatistes. Però no separatistes d'Espanya sinó de l'Estat Espanyol. A Espanya hi ha una pugna entre l'Estat i les nacionalitats oprimides. S'ha de trencar l'Estat, desarticular-lo. Només quan l'Estat semi-feudal estigui destrossat podrà formar-se la veritable unitat ibèrica, amb Gibraltar i Portugal, inclòs". És a dir, que aquesta tradició, per si mateixa, ja inclou la crítica a la "opressió nacional" dins d'un programa marxista antistalinista.

En el cas de l'ELLA-CUP sovint es justifica l'estratègia electoral per part d'aquest sector apel·lant al "municipalisme llibertari" de Murray Bookchin. A nivell general, aquesta idea planteja la constitució d'una sèrie d'assemblees veïnals que es federarien en una confederació de municipis o comunes lliures sent una alternativa a l'Estat centralitzat. El problema radica en l'estratègia plantejada per Bookchin: la presentació de llistes a les eleccions municipals.

El primer que hem de dir, i creiem que l'ELLACUP no entén, és que aquesta estratègia, si bé nosaltres pensem que errònia, està molt contextualitzada dins la tradició política liberal nord-americana: A Estats Units, històricament, s'ha defensat l'autonomia de les institucions municipals respecte de l'Estat i l'establiment de mecanismes "participatius" per la població (hi ha eleccions a cap de bombers, a inspector de sanitat etc., i sovint l'alcalde organitza assemblees veïnals). El primer que s'ha de tenir en compte, doncs, és que no estem parlant del mateix context polític i, en el segon, que es tracta d'una tradició liberal invisibilitzadora del conflicte de classes als EUA (no tots participen" d'igual manera).

Així no és gens estrany, que la proposta de Bookchin, influenciada pel pensament liberal nord-americà, critiqui el sindicalisme llibertari pel seu èmfasis en l'aspecte econòmic i erigeixi la figura del "ciudadà" com a referent polític principal. Això, en el context fortament dividit en classes dels EUA, no deixa de ser una vindicació de les classes mitjanes com a arquetip polític. De totes maneres, s'ha de tenir en compte, que l'autor planteja que en el cas de que el programa "municipalista llibertari" no pugui ser plantejat en la seva plenitud (i és el cas, doncs, per una banda, l'ELLA-CUP és una corrent més de la CUP i s'ha d'ajustar al programa general i, per l'altra, el context municipal nord-americà no és el de l'Estat Espanyol) s'ha de substituir aquest plantejament per assemblees extralegals que facin de contrapoder a l'Estat.

Per acabar aquest capítol tan llarg sobre l'Esquerra Independentista simplement volem dir que respecte al tema dels "Països Catalans", tot i que entenem i defensem que es tracta d'una àmplia àrea d'influència lingüística que va de Salses a Guardamar i de Fraga a Maó, no creiem que d'això se n'hagi de dependre necessàriament na unitat política. També hem de dir que, com a llibertaris i anarcosindicalistes, no creiem que hàgim de participar, amb la conseqüent pèrdua d'energies, en cap projecte de construcció nacional (per altra banda, també s'ha de tenir en compte que varies zones incloses al mapa dels "Països Catalans" no han estat històricament, ni són en part, de parla catalana com la Val

d'Aran o el Racó de l'Ademús més algunes altres comarques de l'oest del País Valencià).

5. El Moviment Llibertari a la deriva: La CGT, els “independentistes llibertaris”, la perduda batalla per l'11 de Setembre i la possible emergència del 7 de Juny.

5.1. La CGT: La Confederació General del Treball (CGT), és una organització que es defineix anarcosindicalista, i que és fruit d'una escissió històrica de la CNT després de la “Transició Espanyola” i el posterior procés de reorganització i reestructuració de les organitzacions sindicals el 1977. Ens diferenciem d'ella perquè aquesta accepta participar als Comitès d'Empresa (parlamentarisme sindical), accepta subvencions de l'Estat i té alliberats (gent a sou del sindicat)¹⁰. Nosaltres creiem que això contribueix també a la creació d'una “aristocràcia obrera”, com dèiem en el cas de “Procés Constituent, però amb menor intensitat en aquest cas.

Es podria dir que són els continuadors del sector anomenat “possibilista llibertari” o “trentista” que ja en el seu moment defensava postures (en el cas d'Angel Pestaña) com la participació als “Comitès Paritaris” (organismes de conciliació de classes creats per la Dictadura de Primo de Rivera l'any 1926) i tenia, en general, una postura més moderada respecte a l'adveniment de la República de l'any 1931, considerant que s'havia de donar un vot de confiança al nou règim. Es podria dir, que era una postura de fre a la revolució, la preparació (inclòs armada) de la qual, el sector radical “faista” considerava primordial. A Catalunya, sem-

10 A Tarragona també hi ha un petit grup del sindicat “Solidaritat Obrera” que si bé accepta, en determinades ocasions, anar a les eleccions sindicals, no accepta subvencions ni alliberats. Es tractaria d'una postura entre la CGT i la CNT.

pre es tractà (excepte a algunes localitats com Sabadell, Mataró i Manresa) d'un sector minoritari, a l'igual que a la resta de l'Estat.

Al manifest que van treure per l'11 de setembre de 2013 titulat "Dret a decidir: Per l'autodeterminació i l'autogestió" s'afirmava que el poble de Catalunya, entre el qual s'hi incloïen, sortiria al carrer a reclamar "el dret a ser lliures com a poble i poder decidir tots els aspectes del nostre futur.". El que és curiós és que, si bé cita que n'hi ha unes quantes, al manifest no es fa cap aposta per assistir a cap convocatòria en concret. És que potser considera que la seva militància s'ha de dispersar i, per tant, invisibilitzar-se en una multitud de convocatòries que van des de l'interclassisme de la "Via Catalana per la Independència" a "l'anarcoindependentisme" del Bloc Negre que convocava a plaça Urquinaona? Considerem, com a mínim, curiós que no fes una aposta explícita al manifest per aquest bloc.

5.2. Els "independentistes llibertaris" Aquest bloc és l'aglutinant del corrent anomenat "anarcoindependentisme" que, segons els seus defensors, es tractaria simplement del corrent llibertari que defensa la secessió d'un poble de l'Estat centralista que l'oprimeix. En principi, no hi tindríem res a objectar (sempre que seguís la seqüència Revolució-Independència-Confederació) però analitzem amb més detall aquest corrent. El principal referent d'aquesta forma d'anarquisme a Catalunya, tan de reflexió teòrica com d'activisme, és el Col·lectiu "Negres Tempestes", que neix el 2005 al barri de Sants.

Fa uns anys hi va haver un debat a la web de notícies alternativa Indymedia Barcelona sobre una entrevista penjada a la web anarquista alabarricadas.org titulada "Hablando con Negres Tempestes" del 07-12-2008¹¹ on expressen algunes de les seves característiques contradictòries, per començar defensen l'ús del terme "nacional": nosaltres, a la nota al peu núm.2, expressàvem que preferíem la idea de "poble" igual que l'anarquista coreà Shin-

11 <http://barcelona.indymedia.org/newswire/display/347295>

Chae-ho per l'origen burgès del primer¹². Afirmen també que l'iberisme té un rerefons hispanista, quan (com hem vist en el cas de Maurín) va lligat a la idea de desintegrar l'Estat Espanyol i va tenir suport històricament entre les classes populars dels Estats espanyol i portuguès.

Finalment cal dir que al número 7 de “La Rosa dels Vents” (“Publicació de debat llibertari als Països Catalans” editada pels militants de “Negres Tempestes”) s’afirma en un article sobre la lluita dels anarquistes coreans contra l’imperi japonès, que el guerriller anarquista Kim-Jwa-Jin, fou “General de l’Exèrcit independentista”, fet que és fals doncs, precisament, les tres faccions independentistes (nacionalista burgesa, comunista-stalinista i anarquista) actuaven per separat i aquest es va negar a col·laborar amb elles. No hi havia, per tant, tal Exèrcit independentista no sent el cas coreà com el cubà on si que van participar alguns anarquistes en un exèrcit independentista burgès (l’article, per altra banda, es titula “Corea: entre el nacionalisme i l’anarquisme”, per després reconèixer, de forma contradictòria, que Shin Chae-ho no acceptava el terme “nació”).

Si bé podem entendre que un article no és necessàriament opinió d’un col·lectiu creiem que és paradigmàtic d’una sèrie de posicions que considerem que marquen certa ambigüitat en la línia d’aquest que ens fa tenir-li certa desconfiança (recordem també que hi hagué certes posicions “anarcoindependentistes”, no hem pogut recordar ni trobar si eren les de “Negres Tempestes”, que varen recolzar les “consultes sobiranistes” qualificant-les d’exercici de “democràcia directa” quan anaven orientades a la creació d’un nou Estat). Diem “certa desconfiança” perquè reconeixem i

12 Se’ns podria objectar que la CNT també utilitza el terme “Nacional”. Hem de recordar que aquesta denominació l’hi va posar el governador civil de Barcelona que pensava que així l’hi trauria la càrrega simbòlica que tenia el fet de voler-se denominar com la seva germana sindicalista revolucionària francesa, la CGT. Si es miren els textos del Congrés Fundacional de 1910 es fa referència a la “Confederación General del Trabajo”. Avui en dia, però, es manté pel llegat històric que representa i també perquè és imprescindible a fi de reclamar el patrimoni sindical a l’Estat.

valorem la seva crítica a la presència de postures “espanyolistes” en una part del moviment llibertari que nosaltres creiem que es deuen a l’oblit que hem fet de la nostra tradició iberista (no és el mateix, però, defensar el marc d’actuació espanyol, perquè és el que jurídicament afecta als treballadors, que defensar ideològicament la idea “d’Espanya”).

5.3. La perduda batalla per l’11 de Setembre i la possible emergència del 7 de Juny.

5.3.1. La perduda batalla per l’11 de Setembre: Però la crítica més desenvolupada que volem fer és sobre la participació de part del moviment llibertari (CGT i “Negres Tempestes”) a la “Diada” de l’11 de Setembre. Aquesta data és fonamental dins de l’imaginari nacional català i fa referència a la batalla que va tenir lloc a Barcelona, l’11 de setembre de 1714, entre els borbònics filipistes, dirigits pel Mariscal de Berwick, i els austriacistes, dirigits pel conseller en cap Rafael Casanova, en representació del “Consell de Cent”, i el general Antonio de Villarreal (ambdós representants de les classes dominants).

Filipistes i Austriacistes foren els dos bàndols que s’enfrontaren a l’anomenada “Guerra de Successió Espanyola” (1701-1715); si bé “Espanya” no existia llavors com a Estat doncs Carles II (la mort del qual va desencadenar el conflicte per la successió al tron) defensava la independència, les pròpies lleis i furs, dels diferents regnes sota la seva Corona; i representaven variats interessos. Per una banda, els filipistes eren partidaris del proclamat rei Felip V i defensaven un model de monarquia centralista, eliminant furs i lleis pròpies de les institucions dels regnes, (estan recolzats a fora per Lluís XIV de França per motius dinàstics i comercials

Doncs a França se l’hi va permetre comerciar amb Amèrica) mentre que els austriacistes eren partidaris de l’Arxiduc Carles d’Àustria i defensaven un model de monarquia confederal, mantenint lleis i furs propis de les institucions dels regnes (estan recolzats a fora bàsicament per Anglaterra i els Països Baixos que com

a potències marítimes veien amb mals ulls l'obertura al comerç amb les colònies a França).

A nivell social es podria dir que els sectors populars van fer pinya amb les seves respectives elits, ja que el poble i els nobles castellans, en general, aclamaven a Felip V (recordem que el projecte centralista estava recolzat en la Corona de Castella) mentre que a la Corona d'Aragó, també anomenada Confederació Catalanoaragonesa, el poble i els nobles aclamaven a l'arxiduc Carles d'Àustria: és cert, però, que en un determinat moment els sectors populars valencians, els "maulets", van tenir certa iniciativa, liderats pel militar d'origen artesà Joan Baptista Basset i Ramos, però de seguida quedaren supeditats als interessos de les aristocràcies i de les potències que intervinguen al conflicte. Aquests, s'ha de tenir en compte que, en actuar, defensaven els interessos de la elit però, a la vegada, en prendre la iniciativa, expressaven els seus interessos de classe, en una relació dialèctica que es va saldar finalment en contra d'ells (Basset i Ramos arribà a ser empresonat pel mateix Carles d'Àustria per defensar els interessos dels camperols enfront de a noblesa terratinent) però que, de totes maneres, deixa un testimoni important¹³.

A Catalunya, en canvi, els sectors populars foren liderats pel grup dels "vigatans", elements de la petita noblesa que lideraren la causa després que els membres de la "Conferència dels Tres Comuns" (integrada per la "Diputació General de Catalunya", el "Consell de Cent" de Barcelona i el "Braç Militar de Catalunya", sota el control del clergat i l'aristocràcia amb més poder) fossin repressaliats, pel seu austriacisme, pel Virrei de Catalunya adept-

13 Aquest caràcter contradictori té com a conseqüència que, si bé majoritàriament foren reivindicats per una organització de l'anomenat "independentisme revolucionari", també, en alguna ocasió, ho fossin per algun grup de l'extrema dreta espanyolista. Precisament la diferència consisteix a accentuar el seu caràcter popular i capdavanter, en un primer moment, a la guerra o, al contrari, fer-ho al seu caràcter tradicionalista i monàrquic (si bé, com hem dit, s'ha de tenir en compte el "material ideològic" disponible a l'època).

te a la causa filipista, Francisco Antonio Fernández de Velasco i Tovar.

Durant aquesta guerra hi hagué diverses batalles i captures i recaptures de ciutats fins que arribem a l'onze de setembre quan Felip V està assetjant i exigint la rendició de Barcelona, amb l'ajut d'un exèrcit francès que ja no defensava la causa austriacista després de varis acords, i finalment el Mariscal de Berwick inicia l'assalt i enfront d'això la "Conferència dels Tres Comuns", controlada pels clergues i els nobles amb més poder, ordena el reclutament forçós de la població a fi de defensar les institucions del Principat. La ciutat va ser envaïda pels exèrcits francocastellans i el Mariscal de Berwick comunicava l'abolició de les institucions catalanes posant fi a la guerra (si bé Mallorca resistiria fins al 1715).

Es poden treure, per tant, vàries conclusions sobre aquesta guerra i el paper dels sectors populars, i la seva relació amb les elits aristocràtiques: La iniciativa, en aquesta guerra, pràcticament sempre amb l'excepció dels "maulets" (dirigits per un militar d'origen artesà) en un primer moment, fou de l'aristocràcia i les potències exteriors. En el cas de Catalunya, fou, en un primer moment, de la baixa noblesa dels "vigatans", si bé posteriorment correspongué a la "Conferència dels Tres Comuns" que expressava, majoritàriament, els interessos del clergat i l'aristocràcia amb més poder i que acabà ordenant el reclutament forçós. Aquests últims fets són els que narren l'onze de setembre, on el camperolat i els artesans (sector social majoritari) no hi van tenir cap paper hegemònic ni de direcció, i si bé podien compartir la causa a nivell general, aquest és el fet realment rellevant a l'hora de fer una anàlisi política dels fets.

És, per tant, l'onze de setembre una narració de les elits i per això no és gens estrany que la seva celebració tingui un origen religiós i burgès. Hi haurà qui ens pugui contestar que això és indiferent, ja que històricament sectors populars se l'han apropiat per tal de denunciar el nacionalisme espanyol centralista. Això ens porta a la següent reflexió: fins a quin punt un símbol pot

ser reapropiat? Els sociòlegs constructivistes (o relativistes) com Berger i Luchman afirmaven que “tota la realitat es construeix socialment”, és a dir, que no hi ha “veritats” sobre les coses i els fets, i tot depèn de la narració política i social que sigui majoritària. Però nosaltres pensem, a l’igual que J.Searle, que “tota construcció social és l’atribució de funció pública a alguna cosa” i aquesta “cosa” és l’explicació dels fets més ajustada a la realitat. Això vol dir que un símbol (o significant), com “l’onze de setembre”, té un significat “primigeni” que no es pot canviar, és el que és, i si bé els discursos socials i polítics sempre tenen cert caràcter “elàstic” també hi ha límits a aquesta elasticitat. Aquest “límit”, en el cas que ens ocupa, és l’afirmació real de que els sectors populars no van tenir cap paper hegemònic ni de direcció a la batalla de l’onze de setembre, símbol nacional de Catalunya.

5.3.2. La possible emergència del 7 de Juny: Un cop feta aquesta rotunda afirmació, hi haurà qui ens pugui dir, amb certa consternació, que perquè el poble català no pot tenir una data en la qual recordar la seva “voluntat de ser”. No afirmem tal cosa, però creuríem més lògic que fos una altra que expressés els interessos dels sectors populars, que realment fos un moment de la història on aquests foren protagonistes. Nosaltres creiem, que dins de l’imaginari nacional català, com a construcció burgesa que és, hi ha alguns fets que estan simbòlicament supeditats a d’altres i n’hi ha un, que si bé hi està formalment inclòs, ho està de forma velada (la prova és que pràcticament ningú el reivindica i les referències polítiques que se’n fan sovint manipulen els fets). Ens referim, és clar, a l’anomenat “Corpus de Sang” del 7 de Juny de 1640.

A principis del segle XVII, la Corona de Castella estava arruïnada i la població s’havia reduït de forma alarmant. Per una banda, havien baixat es remeses de plata que venien d’Amèrica, sumat a les fortes despeses militars després d’un segle de guerres quasi bé contínues, i per l’altra, hi havia hagut molta mortalitat a causa d’aquests conflictes bèl·lics. Per tal de solucionar això, el conseller

del rei Felip IV, el Compte-Duc d'Olivares, va idear l'anomenada "Unió d'Armes" que cominava a tots els regnes i Estats de la Monarquia Hispànica (entre ells Catalunya) a contribuir amb diners i homes a la seva defensa.

A efecte de que acceptessin la proposta, Olivares es va reunir diverses vegades amb les "Corts Catalanes" (controlades per l'aristocràcia i els eclesiàstics amb més poder) sense obtenir resultats i enrariant el clima polític entre aquesta institució i el Rei. Mentrestant, l'ordre públic a Catalunya es deteriorava, doncs, la petita noblesa (dividida en les faccions dels "nyerros" i els "cadells") dirigia bandes de camperols i pastors afectats per la crisi econòmica perquè ataquessin a la facció rival amb robatoris i assassinats.

Per tal de posar ordre, a partir de 1616, els següents Virreis van posar mà dura, cosa que va ferir les susceptibilitats de les "Corts Catalanes" que se sentien envaïdes en les seves competències. Amb aquesta tensió social i institucional, arribem a l'any 1635, amb la declaració de guerra de Lluís XIII de França a Felip IV. Davant d'això, el Compte-Duc d'Olivares decideix, fent cas omís de les "Corts Catalanes", amb la frase "Si las Constituciones embarazan, que lleve el diablo las Constituciones", establir un exèrcit reial d'uns 40.000 homes a Catalunya (compost per mercenaris de diverses "nacions", inclosos els castellans, i al que, en principi, el Principat tenia l'obligació d'aportar 6.000 homes segons l'esmentada "Unió d'Armes").

Aquest exèrcit, començà a cometre tota classe de maltractaments, abusos i violacions contra el camperolat que tenia l'obligació, a més a més, d'allotjar-los a les seves cases. Com a conseqüència d'això, el maig de 1640, es va produir una primera revolta contra les tropes per part de camperols de Girona i el més següent arribem a l'anomenat "Corpus de Sang" del 7 de Juny de 1640. Aquesta data, festa del Corpus Christi, una gran munió de gent formada per camperols, de la Catalunya interior, que baixaven a fer la sega, i revoltats, inicien la rebel·lió (després d'un incident entre un segador i un soldat en el que el primer va ser ferit de

mort) atacant als funcionaris reials i a les tropes estacionades. El Virrei

de Catalunya, Dalmau de Queralt, compte de Santa Coloma, va ser assassinat a una platja de Barcelona quan intentava fugir per mar.

De seguida la revolta es va convertir en una autèntica revolució social, doncs camperols i artesans començaren a atacar a terratinents i nobles situats a prop de l'administració. En aquests moments, Pau Claris, al capdavant de la Generalitat de Catalunya, veient-se atrapat entre l'ocupació d'un exèrcit reial que rebutjava i una revolució social que l'aterroritzava proclamà, el 16 de gener de 1641, la República Catalana per atraure's la simpatia dels revoltats, intentant transformar la "revolució social" en una "revolució política"¹⁴.

Però l'escassa autoritat de les institucions catalanes, no aconseguí reconduir la situació (els revoltats segueixen atacant a la noblesa i als rics de la ciutat i el camp¹⁵), mentre que les tropes

14 Aquesta diferenciació va ser defensada, entre d'altres, al "Manifest de la Revolució Coreana" de l'anarquista Shin Cheho. La primera, diu, és una "revolució del poble" o "revolució directa", al contrari, l'altra només canvia de mans el poder.

15 Al camp català es va crear espontàniament un autodenominat "Exèrcit Cristià" (o "Exèrcit Pagès") que atacava a les tropes estacionades i a la noblesa feudal, dirigit per un misteriós "Capità General", que alguns historiadors afirmen que només era un recurs estilístic amb el qual s'amenaçava per carta a les autoritats de l'època. Això és una mostra del caràcter, fonamentalment, anònim de la revolució, exemplificat també en aquest fragment de la "Cançó dels Segadors" de 1640 (que relata els fets): -On és vostre capità? On és vostre bandera?-Varen treure el bon Jesús. Tot cobert amb un vel negre: Aquest és nostre capità, aquesta és nostra bandera. És a dir que els segadors davant de la pregunta per qui els lidera neguen l'existència d'un capità físic (a més a més tenint en compte que alguns historiadors han arribat a negar l'existència històrica de Jesucrist situant-lo més aviat com un símbol, una "metàfora feta cos" d'un ampli moviment d'agitació i predicació que hi va haver a Galilea i Judea contra l'Imperi Romà). Tot i el caràcter, fonamentalment, anònim de la revolució ens han arribat històricament els noms dels revoltats Sebastià Estralau i Rafael Goday que van tenir un paper

castellanes segueixen avançant). S'ha de tenir en compte que Pau Claris (representant de l'alt clergat i l'alta aristocràcia), el 7 de setembre de 1640, ja havia firmat el "Pacte de Ceret", mitjançant el qual Catalunya es convertia en un protectorat francès i accedia a sufragar les despeses de l'exèrcit que França envies a "protegir-la".

Els revoltats, llavors, queden atrapats entre dos exèrcits i acaben patint les conseqüències d'una nova ocupació militar i cedint als interessos d'una nova potència, alineant-se militarment amb ella. Al final el conflicte bèl·lic acabà quan l'exèrcit francocatalà de Barcelona es rendeix l'any 1652 i reconeix Felip IV com a sobirà. Les monarquies hispànica i francesa firmen el "Tractat des Pirineus" de 1659 on la primera cedeix el Rosselló, i part de la Cerdanya, a la segona.

Es poden treure, per tant, algunes conclusions sobre aquesta guerra i el paper dels sectors populars, i la seva relació amb les elits aristocràtiques: El 7 de juny de 1640 representa el moment en què el camperolat pren la iniciativa contra l'ocupació militar enfront d'unes institucions catalanes vacil·lants, per després dirigir-se contra les elits en una revolució social que l'oligarquia catalana és incapaç de controlar. L'alta aristocràcia i l'alt clergat català, del qual Pau Claris n'és un representant, es trobaran entre mig de dues forces en disputa (exèrcit reial contra camperols i artesans) i per tal de controlar la situació, proclamen una dèbil independència que evolucionarà en un protectorat (la Generalitat va arribar a proclamar compte de Barcelona i sobirà de Catalunya a Lluís XIII de França) i l'ocupació militar francesa corresponent.

L'anomenada "Cançó dels Segadors" de 1640, recollida per Manel Vilà i Fontanals, i en la que es va inspirar l'himne nacional de Catalunya (si bé no és la mateixa) d'Emili Guanyavents i Jané (un ex-anarquista que es va passar al nacionalisme) conté algunes estrofes d'una gran exemplaritat:

*De tres guàrdies que n'hi ha,
ja n'han morta la primera;*

rellevant a l'Empordà i al Prat, respectivament.

*ne mataren al Virrei,
a l'entrant de la galera;
mataren els diputats
i els jutges de l'Audiència.*

Aquí queda expressada la ràbia popular contra totes les autoritats (tan espanyoles com catalanes) doncs si bé el Virrei representa l'autoritat del rei castellà, els diputats han de ser, efectivament, els de les “Corts Catalanes”¹⁶. Per altra banda, els jutges de la “Reial Audiència” (a la que els camperols culpaven de la situació al camp) si bé representaven l'autoritat del rei, eren tots catalans.

*Han anat a la presó,
donen llibertat als presos
el bisbe els ha beneït
amb la mà dreta i l'esquerra.*

S'ha de tenir en compte aquí el caràcter oportunista del clergat de l'època que, per tal de mantenir els seus privilegis, no s'oposen a la revolta mentre Pau Claris (representant seu) firmava l'entrada de l'exèrcit francès a Catalunya. Per altra banda, és de lògica que d'aquests fets se n'ha de fer una lectura “des del present” entenent l'estructura simbòlica i ideològica de l'època i que és precisament amb aquestes eines (amb les seves virtuts i limitacions) que els sectors populars es movien i interpretaven la seva realitat històrica¹⁷

16 Segurament es refereix als diputats, que conjuntament amb diverses autoritats eclesiàstiques, volien impedir que segadors i altres revoltats assaltesin el palau del Virrei. És cert que, en un principi, el diputat Francesc de Tamarit gaudí de la simpatia popular per haver-se oposat a les tropes estacionades però s'ha de recordar que aquest, finalment, acabà firmant també el “Pacte de Ceret” amb França i manifestà la seva oposició al caràcter social que prengué la revolta. Encara que en puguin semblar més, s'ha de dir que durant l'anomenat “Corpus de Sang” moriren unes 20 persones.

17 Sabem que aquesta reivindicació és una aposta un xic arriscada. Algu-

6. La nostra proposta històrica la participació dels anarquistes a la insurrecció cantonal de 1873, l'iberisme, el Congrés de Zaragoza de 1936 i la Confederació Ibèrica de Comunes Autònomes Llibertàries.

6.1. La participació dels anarquistes a la insurrecció cantonal de 1873 La nostra proposta ja ha estat esbossada a la consigna Revolució Social- Independència Catalana-Confederalisme Ibè-

nes crítiques “avispadés” ens podrien endossar que intentem fer el mateix que estem criticant: la construcció d'un anarquisme “nacional-popular”. Això està lluny de la realitat: per començar hem de recordar que, igual que l'anarquista coreà Shin Chae-ho, no acceptem el terme “nació” sinó “poble” ja que el primer és una construcció burgesa (fet que es comprova amb una peculiar jerarquització interessada de fets històrics, la metafísica de la que parlàvem a la nota al peu 2, de la qual el discurs nacional-popular participa com hem vist en el cas de l'11 de setembre. Havíem dit al punt 4.2.1. que el discurs “nacional-popular” era força potent però tenia, també, les seves limitacions). Es podria, però, seguir amb la discussió i afirmar que si bé en origen fou una revolta contra tota autoritat (espanyola o catalana) en ingressar dins el discurs nacionalista (tot i que amb una posició més que supeditada) si intentéssim nosaltres recuperar-ho, la burgesia (o la petita burgesia) podria tornar a apel·lar a ella veient-nos nosaltres descol·locats. És a dir, si nosaltres reivindiquem aquesta data, la burgesia (o la petita burgesia) podria també fer-ho, manipulant els fets (bàsicament el que han fet, en alguna ocasió, és reivindicar la figura de Pau Claris, precisament qui es va posar a les ordres de l'Estat Francès per por a la revolució), i com que ella té més poder mediàtic, quedaria hegemònica la seva versió. En aquest sentit, el que hem de dir és que és més important el fet de reivindicar-la, pel que realment va ser: una revolta contra tota autoritat, que el fet de que la burgesia ho pugui utilitzar en contra nostra (la burgesia sempre utilitzarà qualsevol cosa en contra nostra). Algú més “avispat” encara, podria dir pel contrari, que defensem un anarquisme no “nacional-popular” però sí “patriòtic”; això és relatiu, doncs si bé hi podia haver certa identificació de les masses respecte uns límits geogràfics, també és cert que a la “Cançó dels Segadors” hi ha una estrofa on s'afirma “Entraren a Barcelona 1000 persones forasteres, entren com a segadors, com érem en temps de sega” i es referien als que havien baixat a Barcelona de l'interior de Catalunya.

ric. Per veure-ho més clar, hem d'analitzar el primer cop que a la península l'anarquisme va manifestar, a la pràctica, una posició respecte al model de relacions polític-territorials. Ens referim a la insurrecció cantonal de 1873 i al paper, en certa manera, contradictori que hi van jugar els anarquistes. Ens situem a la Primera República Espanyola (1873-1874), aquesta havia estat proclamada degut a la renúncia al tro d'Amadeu I i de seguida començà una inestabilitat política per l'enfrontament entre "republicans federals" (que volien proclamar una república federal "des de dalt" i que la promulguessin les Corts) i "republicans federals intransigents" que volien l'establiment d'una república federal "des de baix", proclamant primer la independència dels "cantons" (municipis) per després crear la república federal (però no confederal).

L'1 de juliol, els diputats federals intransigents havien abandonat les Corts i constituït a Madrid el "Comitè de Salut Pública", que va ser qui va fer la crida a la insurrecció. La primera ciutat en respondre a la crida insurreccional va ser Alcoi, el 9 de juliol, on els obrers anarquistes membres de Associació Internacional dels Treballadors (AIT), van declarar la vaga general revolucionària, assaltaren l'ajuntament i executaren l'alcalde

republicà. La ciutat es va declarar independent i va ser governada per un "Comitè de Salut Pública", presidit per l'anarquista Severino Albarracín,

fins el dia 13 quan l'exèrcit entrà a la ciutat.

Aquesta revolta cantonal, s'estengué a altres ciutats de la costa mediterrània tenint el seu principal feu a Cartagena. Podríem dir que a aquesta insurrecció, les forces republicanes federals representaven la burgesia, les federals intransigents la petita burgesia i els anarquistes el proletariat. Lògicament, la postura del proletariat anarquista, era diferent de la de la petita burgesia federal intransigent i va intentar fer-la valer (la idea de Revolució Social i supressió de l'Estat que expressen els alcoians). Precisament, el que criticarà Friederich Engels, en un opuscle furibundament antianarquista titulat "Els Bakuninistes en acció", és la supeditació dels proletaris, orientats per l'anarquisme, a la petita burgesia

(quelcom que, irònicament, bona part dels seus posteriors seguidors defensaran, com hem vist).

Això va ser cert, en el cas de Cartagena però no pas en el cas de València i Alcoi, la realitat fou complexa, però les lliçons que en podem treure és que el proletariat anarquista va apostar, ja en aquella època, per un model de revolució social i de federalisme “des de baix”, prèvia independència dels cantons sublevats. En aquest sentit Engels amb les seves idees centralistes, en criticar l'acció dels federals intransigents i els anarquistes, fa pinya amb la burgesia republicana federal “des de dalt”, potser sense proposar-s'ho. És curiós com dècades més tard, aquestes idees de federalisme “des de dalt” seran aplicades pels seus hereus ideològics a la Unió Soviètica, doncs, si bé aquesta reconeixia formalment el “dret a l'autodeterminació”, a la pràctica va envair militarment Ucraïna per posar fi a l'anomenat “Territori Lliure” (una zona al sud-est del país d'uns 7 milions d'habitants que vivien en un sistema comunista llibertari, experiència que durà uns tres anys).

6.2. L'iberisme: A tot aquest corrent que lligava revolució social i federalisme “des de baix” (prèvia independència) s'hi ha d'afegir la idea de 'iberisme.

S'ha arribat a afirmar, per alguns col·lectius i individualitats independentistes, que aquesta proposta es tracta d'una forma atàvica d'espanyolisme, que pretén que Espanya envaeixi Portugal i bajanades similars. L'iberisme, corrent avui oblidat, ha tingut històricament diferents plantejaments (des de dinàstics, a republicans passant per marxistes, com Maurín, i anarquistes com Felipe Alaiz) però el que ens agradaria recuperar aquí és el que planteja de forma genèrica la idea de revolució social lligada al federalisme “des de baix” (prèvia independència) i la seva evolució en el confederalisme, afegint-hi la idea d'Ibèria: una entitat política que inclouria tota la península¹⁸, però que no necessàriament el seu

18 Aquesta proposta planteja el problema de l'arxipèlag canari. Nosaltres considerem que, en principi, no és Ibèria. Històricament s'han plantejat confederacions canarioamericanes i canariosaharauis, però això és un tema

epicentre estaria a Madrid sinó que, com defensava el portuguès Teófilo Braga, podria estar a Lisboa o inclús podria no tenir-ne (si bé, en un primer moment, l'establiment d'una capitalitat es pot fer necessària com en el cas del "Consejo Regional de Defensa de Aragón" que estava a Caspe o el del "Comitè Central de Milícies Antifeixistes" que estava a Barcelona). :

6.3. El Congrés de Zaragoza de 1936 i la Confederació Ibèrica de Comunes Autònomes Llibertàries.

Aquest Congrés (celebrat poc abans d'esclatar la Guerra Civil Espanyola) és el que estableix, per primer cop de manera ferma, el "comunisme llibertari" com a objectiu de la C.N.T. Aquest es tracta d'un sistema social, polític i econòmic (teoritzat per autors com Carlo Cafiero o Piotr Kropotkin) que estableix l'abolició de l'Estat i el capitalisme i la seva substitució pel principi general "de cada un segons les seves possibilitats, a cada un segons les seves necessitats". Així aquest Congrés estableix que "Terminado el aspecto violento de la revolución, se declararán abolidos: la propiedad privada, el Estado, el principio de autoridad y, por consiguiente, las clases que dividen a los hombres en explotadores y explotados, oprimidos y opresores."

En l'aspecte territorial passa a defensar la "comuna lliure", com a eix vertebrador de la vida social, passant aquesta a confiscar les propietats de la burgesia i constituint la "Confederació Ibèrica de Comunes Autònomes Llibertàries" que passarà, diu, a organitzar-se a nivell "comarcal, regional i nacional" (per "regional" hem d'entendre que en aquell moment es referia a, per exemple, Catalunya mentre que per "nacional" es referia a "Ibèria": si bé com-

que pensem que pertoca debatre-ho als companys de Canàries. En el cas de Catalunya hi ha qui ha plantejat també una possible confederació mediterrània. Creiem que no és incompatible amb una d'ibèrica, es pot pertànyer a més d'una alhora. Finalment dir que en el cas d'Ipparalde (País Vasc francès) i l'anomenada "Catalunya Nord" res impedeix (si els seus habitants així ho volguessin) pertànyer a "Ibèria" encara que no responguin exactament als límits geogràfics peninsulars.

partim l'esperit del text també hem de dir que no necessàriament hem d'utilitzar, avui dia, els mateixos termes podent canviar el terme "regional" per "popular" o el "nacional" per "peninsular").

Aquest acord de Congrés també tracta altres i variats temes com, per exemple, la qüestió religiosa (defensant la laïcitat), la qüestió afectiva-sexual (defensant l'amor lliure), l'ensenyament (combatent l'analfabetisme i acostant una cultura alliberadora als habitants de la Comuna), etc. Val a dir que aquest projecte, si bé no es va arribar a implantar, el conjunt del moviment llibertari (CNT, FAI, Joventuts Llibertàries i "Mujeres Libres") va deixar un llegat importantíssim quant a la defensa dels interessos de classe dels treballadors, la propagació i formació ideològica en l'anarquisme, l'organització de la joventut i la defensa dels interessos de la dona treballadora (doblement oprimida pel patriarcat, íntimament arrelat, i el capitalisme). Aquest projecte es va accelerar amb força a partir del 19 de Juliol de 1936, moment en que començà la Revolució llibertària.

7. Conclusions.

En primer lloc, hem de dir que creiem haver demostrat que la participació dels anarquistes als processos d'alliberament dels pobles (reconeixent, per la nostra part, que la opressió cultural i idiomàtica existeix i pren variades formes) és contradictòria i complexa i s'han d'analitzar amb cura la correlació de forces, el paper dels agents polítics i el seu caràcter de classe a fi de defensar una posició. Per altra banda, hem vist com només la Revolució Social pot conduir a una vertadera independència (perquè, si no, aquesta acaba, històricament, supeditada a potències exteriors i tampoc sent real des del punt de vista social).

Hem analitzat, doncs, el caràcter de classe de l'Assemblea Nacional Catalana (ANC), aspectes del seu discurs i de la seva dinàmica política i hem arribat a la conclusió que l'augment del feixisme

catalanista al seu sí hi té un context favorable, reconeixent per altra banda que té la seva correlació en l'augment del feixisme espanyolista (històricament més perillós, si bé això és degut a la major debilitat estructural del primer i no pas a una qüestió de voluntat ni res per l'estil). Hem defensat, en conseqüència, la lluita contra tota forma de feixisme (com a expressió última dels interessos de la classe burgesa dominant) i hem posat d'exemple la postura de l'anarquisme búlgar durant la Segona Guerra Mundial: obrint una lluita de dos fronts contra els nazis alemanys i els feixistes búlgars (al contrari que socialistes i comunistes, que van col·laborar amb els segons portant-los al poder).

Hem analitzat també les postures de "Procés Constituent" i les majoritàries de "l'Esquerra Independentista", conclouent que són un fre a la revolució obrera, única garantia d'assolir la vertadera independència de l'Estat (hi havia alguna excepció històrica la qual hem determinat que es va donar en un context absolutament diferent del nostre). Hem analitzat també les postures ambivalents que, considerem, defensa una part del moviment llibertari, que tenen arrels històriques, i que considerem que han de ser superades fent una reinterpretació actual de les postures més revolucionàries i democràtiques al si de l'anarcosindicalisme i l'anarquisme.

Hem oposat el 7 de juny a l'11 de setembre com a una possible data més d'acord amb els interessos històrics dels sectors populars catalans deixant clar, però, la lectura "des del present" que se n'ha de fer estimulant el seu llegat revolucionari i rebutjant els aspectes autoritaris del context simbòlic de l'època i, finalment, també hem fet un repàs històric sobre les postures de l'anarquisme respecte al debat territorial a la península que desemboquen en la defensa de la "Confederació Ibèrica de Comunes Autònomes Llibertàries".

Tota aquesta anàlisi ens porta a la conclusió de que, si volem superar l'etapa històrica en què ens trobem, primer de tot hem d'augmentar els nostres esforços per difondre les nostres idees i organitzar-nos com a classe treballadora, defensant l'anarcosin-

dicalisme revolucionari que s'oposi a la Patronal, l'Estat i les Burocràcies Sindicals, sent molt conscients dels perills polítics del moment actual. Avui dia la consciència de classe entre els treballadors és molt minsa, però pot augmentar si en aquest context de "crisi" econòmica redoblem la nostra acció i la nostra propaganda.

A nivell social s'ha d'intentar incidir també en molts i variats aspectes i per això el conjunt del moviment anarquista i autònom s'ha de reforçar en les seves posicions, evitant escoltar els "cants de sirena" de projectes que només ens porten pel camí del reformisme i la supeditació dels plantejaments revolucionaris, impedit una lluita eficaç contra els capitalistes, l'Estat i el feixisme emergent. A un nivell més general s'ha d'intentar convergir a les lluites socials amb altres col·lectius i moviments, que si bé puguin no defensar postures revolucionàries, (i d'aquí ve que hàgim utilitzat la paraula "afavoreix" al punt 2. i no "defensi") defensin una lluita social amb dignitat, en contra de les burocràcies i a favor de la pressió constant al carrer. Això, creiem, afavoreix a la llarga la Revolució Social.

Manifest pel No-Sí

La revolució, sense Estat-nació, és la solució!

Grup de Reflexió per a l'Autonomia

El Parlament de Catalunya aprovarà pròximament una pregunta i una data per realitzar un referèndum sobre la “independència” de Catalunya. La pregunta, acordada per diversos partits parlamentaris, serà doble: “Vol que Catalunya sigui un Estat? En cas afirmatiu, vol que sigui independent?”¹⁹. En aquest Manifest, en primer lloc, exposarem el nostre posicionament respecte aquesta qüestió, explicant els motius pels quals respondríem amb un No-Sí a les respectives preguntes, és a dir, donaríem una resposta que ha estat impedita en la formulació promulgada. En segon lloc, farem algunes consideracions generals sobre el fet nacional i el nacionalisme. Per acabar, reflexionarem sobre les potencialitats del conflicte nacionalista a les nostres contrades i sobre el paper que està jugant l'esquerra independentista d'una banda, i el paper que podem jugar els revolucionaris integrals de l'altra, en tot aquest afer.

19 Artur Mas va anunciar que la segona pregunta seria “En cas afirmatiu, vol que sigui un Estat independent?”. Tanmateix, diversos mitjans de “comunicació” van excusar la redundància estatista del president i van ometre encertadament el terme “Estat” que lògicament ja queda inclòs en l'expressió “en cas afirmatiu”. La formulació que emprem en aquest Manifest és aquesta darrera ja que és la que més s'apropa a la formulació que considerem més netament democràtica (al permetre l'expressió de totes les possibilitats) i lingüísticament correcta (al no redundar innecessàriament): “Vol que Catalunya tingui un Estat propi? Vol que Catalunya sigui independent?”. Tanmateix, és altament probable que la formulació que finalment prevalgui sigui aquella que contingui més redundàncies i distorsions estatistes, és a dir, la que va ser pronunciada pel president

1. No volem cap Estat

En primer lloc, és bo notar que la primera pregunta del referèndum és capciosa ja que inquireix sobre la possibilitat que Catalunya sigui un Estat quan, per definició, Catalunya no pot ser un Estat. El vocable Catalunya fa referència a un territori, no a les seves estructures polítiques. No és el mateix França que l'Estat francès, ni Girona és sinònim d'Ajuntament de Girona. Catalunya pot estar gestionada i dominada per un o altre Estat, però no serà mai en si mateixa un ens estatal. Mitjançant l'ús indegut del llenguatge, la pregunta promulgada confon Estat i territori, intentant, d'aquesta manera, embullar conceptualment i fusionar imaginàriament les estructures de dominació amb els territoris dominats, una subtil estratagema lingüística gentilisa dels "representants del poble".

En segon lloc, per respondre amb coneixement de causa la primera pregunta cal que els ciutadans de Catalunya tinguem ben present quina és l'essència de la institució estatal. L'Estat modern es va gestar durant el segle XIV-XVII i es va imposar com a institució política fonamental arreu del món a través de les revolucions liberals dels segles XVIII i XIX. Des d'aleshores ha adoptat, segons les circumstàncies, formes parlamentàries o dictatorials, governs d'esquerres o de dretes, però la seva essència ha estat sempre la mateixa: una estructura marcadament jeràrquica i burocràtica, separada de la ciutadania i per damunt d'aquesta. L'Estat-nació és un aparell de dominació i de coerció professional que es va instaurar soscavant i desmantellant les institucions realment democràtiques de la societat popular tradicional, com ara el Consell Obert i el Comunal a la Península Ibèrica. És un agent causal de primera importància en la crisi generalitzada d'avui en dia; la seva essència és destructiva, violenta i capciosa, tal com va posar de manifest el mateix Maquiavel. No hi ha un sol Estat al món que no estigui tacat de sang, farcit d'injustícia, erigit en base a l'engany i a l'explotació dels éssers humans i de la natura.

Diem rotundament NO a un hipotètic Estat català perquè no volem sortir del foc per caure a les brases. Un Estat català seria només una nova expressió de la mateixa font de problemes: la dominació política en forma d'Estat "democràtic representatiu". Si volem alliberar-nos realment de l'espiral de misèria i barbaritat en què es troba el món contemporani és menester que comencem a impugnar efectivament aquesta dominació a través d'una política realment democràtica, realitzada en el marc d'Assemblees Populars Confederades, en franca oposició a l'espectacle oligàrquic del Parlament. Les múltiples crisis del segle XXI ens emplacen urgentment a organitzar-nos al marge de l'Estat i contra el mateix, de forma similar a com el poble de Catalunya va saber fer amb gran solvència durant el primer terç del segle XX.

2. Volem veritable independència

Considerem que la independència és un valor humà fonamental que, per realitzar-se genuïnament, ha d'anar associat a un altre valor tant o més important: la interdependència. Advoquem perquè cada persona, cada col·lectiu, cada poble, cada regió i cada país sigui independent i, al mateix temps, en diferents graus i de diferents maneres, interdependent amb els altres. La veritable independència a tots els nivells pot realitzar-se només a través de l'autonomia generalitzada, la qual implica la creació d'una veritable democràcia on cada persona pugui participar directa i igualitàriament en la formulació de les polítiques i en la presa de decisions que l'afecten. Però la independència que proposen els partits "independentistes" no consisteix en això, sinó en la creació de noves estructures d'Estat, és a dir, en renovar les formes de dependència.

Diem decididament SÍ a la independència de Catalunya, però precisant que, segons pensem, la veritable independència d'un país és indissociable de la independència de cada una de les seves regions, pobles i persones. A més, la independència política

és indissociable de la independència econòmica. És per això que un sistema d'Estat amb economia de mercat capitalista és sempre antitètic a la veritable independència: un Estat suposa, per definició, la imposició de decisions al conjunt de la població per part d'una elit política que concentra la potestat de manar a través d'un conglomerat d'instàncies burocràtiques i oligàrquiques; una economia de mercat suposa, per definició, que les decisions econòmiques fonamentals queden en mans de les dinàmiques de la competència mercantil i de cada una de les entitats empresarials privades. No hi ha cap estat al món que apliqui veritablement el principi d'autodeterminació i de subsidiarietat, senzillament, perquè la descentralització i l'autonomia són antitètiques a la naturalesa de l'ens estatal. No hi ha cap economia de mercat al món que permeti la veritable independència dels pobles i de les persones, senzillament, perquè aquest sistema econòmic es basa en desposseir a les persones i espoliar els pobles per així fer-nos més dependents de les corporacions empresarials i dels seus mecanismes d'explotació laboral.

3. Defensem el fet nacional sense incórrer en el nacionalisme

Probablement, el principal factor que ha esperonat l'auge de l'independentisme estatista català en els darrers anys són les reiterades provocacions anticatalanes de l'Estat espanyol. Aquest ha retallat les competències del govern de Catalunya i s'ha acarnissat contra la llengua i la cultura catalana a través de legislacions (llei Wert), resolucions (Tribunal Constitucional), campanyes (propaganda mediàtica anticatalana), etc. Aquestes problemàtiques tenen la seva causa última en la pròpia naturalesa de l'ens estatal i en la pròpia noció d'Estat-nació, sorgida al segle XVIII per tal de justificar l'establiment dels Estats moderns. La pretensió que el fet nacional pugui delimitar-se amb fronteres és una entelèquia que comporta sempre un forçament de la realitat, mentre que la ideologia segons la qual les estructures polítiques han de coin-

cidir amb aquelles fronteres, és a dir, la ideologia nacionalista, és una font inesgotable d'incongruències i problemes. Per tal de respectar veritablement el fet nacional en tota la seva diversitat, espontaneïtat i entremesclament, per tal que la llengua i la cultura de cada persona i de cada indret puguin expressar-se naturalment i desenvolupar-se lliurement, és menester desvincular completament el fet nacional de les fronteres i estructures polítiques, en altres paraules, cal llençar la ideologia nacionalista a les escombraries de la història.

Impugnem l'opressió que el nacionalisme de l'Estat espanyol ha infligit històricament cap al fet nacional català, però no considerem que la forma correcta de defensar-nos d'ella sigui incorrent en un altre nacionalisme, enarborant l'estelada; la superació veritablement positiva de les opressions nacionals consisteix en crear un nou moviment revolucionari integral i global que impugni tant l'ens estatal, agent causal d'infinat de problemes, com la ideologia nacionalista, font de conflictes i d'opressions nacionals. D'aquesta manera aconseguirem desenvolupar cultures locals i regionals realment vives, lliures, autèntiques, populars, sinèrgiques i respectuoses.

4. Evitem l'escalada de bel·ligerància nacionalista

A través d'aquest Manifest volem fer una crida per a evitar que les elits polítiques, tant catalanes com espanyoles, aconseguixin involucrar plenament al poble Catalunya en el creixent conflicte entre l'Estat espanyol i el proto-Estat català. La història ens ensenya que els Estats es recolzen sovint en el conflicte i la rivalitat entre ells, atiant el nacionalisme i la bel·ligerància per així, en última instància, afermar la dominació en els seus respectius territoris. En determinades conjuntures, si resulta convenient pels interessos de diversos sectors del poder, aquests conflictes poden augmentar en intensitat fins adoptar una forma bèl·lica, tal com va succeir en la ex-Yugoslavia.

Justament, alguns comentaristes han assenyalat paral·lelismes entre l'atmosfera social de la Iugoslàvia pre-bèl·lica i l'atmosfera que es respira a les nostres contrades avui en dia: la crispació va en augment; cada cop més energia social és canalitzada a través de la disputa nacionalista; els atacs verbals, les amenaces i els menyspreus s'han multiplicat en el darrer lustre. Els mitjans de "comunicació" han incrementat progressivament l'atenció que dediquen a aquest assumpte, bombardejant les consciències de la població amb els fervors i furors nacionalistes en les seves diverses expressions: celebracions multitudinàries, debats encesos, resolucions provocadores, declaracions il·lusionadores... I bé, cap a on ens pot portar aquesta escalada?

Arribat el moment en què el Parlament declarés la "independència" de Catalunya, presumiblement, l'Estat espanyol desautoritzaria la decisió tal com ha advertit. Aplicant la legislació constitucional per mantenir la "indissoluble unitat d'Espanya", no seria estrany que l'Estat espanyol emprés la força de les armes, dissolent el Parlament i incrementant la militarització de les nostres contrades per frustrar la creació d'un Estat català. Alguns confien que l'elit internacional, amb la "bondat" que la caracteritza, ens vindria a "salvar" en un escenari com aquest. Però els fets indiquen més aviat el contrari: cap membre ni òrgan de l'elit internacional s'ha compromès mínimament a emprar la força de les armes per defensar la separació de Catalunya, mentre que alguns d'ells sí que han afirmat que aquest conflicte "és un afer intern d'Espanya".

Allò que es troba a les nostres mans i pot resultar decisiu és la nostra actuació com a poble. Si el poble es deixa endur pels furors promoguts per les ideologies nacionalistes i les institucions estatistes, la crispació social pot augmentar fins a nivells inusitats, acaparant una gran part de l'atenció pública i soscavant seriosament les possibilitats d'un alliberament real del poble de Catalunya. Amb aquestes paraules volem fer doncs un toc d'alerta sobre el factor contrarevolucionari que suposaria un procés de creixent bel·ligerància en termes estatistes i nacionalistes. La contesa naci-

onal-estatista actual no té cap possibilitat de portar-nos cap a una situació realment positiva, ja que no estem parlant d'un conflicte en què el poble organitzat autònomament i conscient s'enfronta a totes les formes de dominació, tot construint una societat realment democràtica, substancialment millor que l'actual, sinó que es tracta d'un conflicte en què la forma de dominació estatal, una o altra, sempre hi sortirà guanyant i, per tant, en última instància, el poble sempre hi sortirà perdent.

5. Qüestionem el Cavall de Troia

S'escau la pregunta: quin està essent el paper de l'Esquerra Independentista en aquesta conjuntura? Examinem l'exemple de la Candidatura d'Unitat Popular (CUP), el partit que ha entrat al Parlament de Catalunya fa poc més d'un any amb tres diputats. La CUP es va presentar a les eleccions com "la veu del carrer al parlament" i com a "Cavall de Troia dels moviments socials a les institucions". Tanmateix, en el cas del referèndum, sembla ser que s'ha "oblidat" que hi ha persones del carrer i dels moviments socials que podrien voler votar No-Sí. Era previsible que la CUP no promogués el No-Sí, donat que un eix fonamental de seva línia programàtica consisteix en la creació d'un estat català. Però per fer mèrit a les proclames de ser un partit "democràtic radical" i a les pretensions de ser "amic d'allò llibertari", la CUP hagués hagut d'intervenir en favor de permetre l'expressió del No-Sí, l'opció més afí als plantejaments llibertaris. Tal intervenció hagués estat molt senzilla: n'hi hauria prou amb presentar una esmena per suprimir l'expressió "en cas afirmatiu" que precedeix a la segona pregunta, tot explicant que la resposta No-Sí és de caràcter revolucionari i que el poble de Catalunya compta amb una rellevant tradició revolucionària que ha de poder expressar-se per tal que el referèndum compti amb amb un mínim de qualitat democràtica.

Però malauradament la posició de la CUP en aquest afer és encara més flagrantment antidemocràtica. Aquest partit no només impedeix l'expressió del vot revolucionari sinó que, si per ell fos, tampoc l'opció federalista del Sí-No podria expressar-se: la CUP voldria reduir al mínim les possibilitats d'expressió del poble en aquest referèndum, proposant una sola pregunta binària per tal de forçar el resultat que ella desitja, el Sí a la "independència" estatista. En això consisteix la "democràcia radical"? No era això, companys, no era això... I és que aquesta història ja és molt vella i s'ha repetit massa cops: aquells que pretenen transformar l'ordre establert participant com a "representants" en les seves estructures, en la mesura que obtenen poder, s'emmotllen a les inèrcies i les dinàmiques antidemocràtiques del sistema estatal-mercantil. Per tot això, farem bé de preguntar-nos: és la CUP realment un Cavall de Troia dels moviments socials dins del Parlament o més aviat un Cavall de Troia del Parlament dins dels moviments socials?

6. Avancem cap a la Revolució Integral!

La dimensió política de les nostres vides, és a dir, l'activitat deliberativa i decisiva sobre els assumptes de l'esfera pública que ens concerneixen, no pot desenvolupar-se adequadament a través dels mecanismes pseudo-democràtics amb els quals compta el sistema de dominació establert. Aquest referèndum és una bona mostra de com el sistema estatal-mercantil orquestra l'espectacle de la "política" amb el fi últim de legitimar-se i distreure la nostra atenció dels processos que realment ens permetrien alliberar-nos: la reflexió rigorosa i profunda, l'auto-organització col·lectiva i autònoma, la millora moral quotidiana i l'empoderament popular a través d'un moviment de transició pel canvi global democràtic.

En algunes manifestacions del 15M es va corejar una consigna plena de sentit: "el problema és el sistema, la solució és la revolució". Un referèndum convocat per una institució oligàrquica

com és el Parlament i escenificat pels mitjans de “comunicació” de masses, forma part del problema, no de la solució. Per això, a través de les nostres possibilitats de difusió, els sotasignats advocarem per l’abstenció activa en aquest referèndum, encoratjant a tothom a reflexionar sobre l’opció revolucionària, l’opció exclosa del No-Sí. Cal que responguem a moltes preguntes per construir una Catalunya i un món realment independents i autodeterminats, és a dir, sense Estats. Si responem encertadament a elles, amb fets i paraules, estarem iniciant una Revolució Integral: una transformació profunda i generalitzada de la nostra forma de vida, un canvi qualitatiu i de gran abast en les estructures i el valors que defineixen la nostra societat.
Només canviant-ho tot serem independents!

Grup de Reflexió per a l’Autonomia
Desembre del 2013

El projecte “independentista” des d’una perspectiva revolucionària

INTRODUCCIÓ

En els últims anys hem estat testimonis d’un auge independentista dins la societat catalana, que s’ha visualitzat en diferents mobilitzacions massives. A Catalunya ha culminat en l’anunci de la convocatòria d’un referèndum el proper 9 de novembre per consultar a la ciutadania sobre la formació d’un Estat català.

Aquest auge ha estat atribuït a dos fets principals: l’escanyament econòmic per part de l’Estat espanyol a Catalunya en forma “d’espoli” fiscal i boicot a les infraestructures catalanes, així com els diferents atacs a la llengua catalana per afavorir la imposició hegemònica del castellà. Aquests efectes s’han fet més patents des de l’esclat de la crisi econòmica al 2007 i des de la sentència del Tribunal Constitucional al 2010 sobre l’Estatut.

L’Estat espanyol ha exercit històricament la forma de procedir intrínseca a tot Estat, és a dir, el paper d’agent espoliador i acaparador de recursos derivat de la concentració de poder que representa i de la legitimitació que se li atorga , així com el paper d’agent etnocida derivat de la seva voluntat uniformadora i centralitzadora necessària per al seu bon funcionament.

Davant del panorama polític-social que s’està desenvolupant a Catalunya arran d’aquest auge independentista, diverses veus des dels moviments socials han advertit sobre la cortina de fum que aquest procés implica: a mesura que el descontentament popular es va transformant en indignació i ràbia, les elits cerquen maneres de desviar el focus d’atenció dels temes clau, és a dir,

de les causes estructurals i sistèmiques de la crisi, i la desvien a temes secundaris per tal de neutralitzar i dirigir les accions del poble. A Catalunya l'instrument de distracció més útil està sent l'independentisme. Amb expressions i vocables com “dret a decidir”, “autodeterminació dels pobles” o “autogovern” s'està creant un discurs, també des de la suposada esquerra radical, que afavoreix la perpetuació de les estructures heterònomes²⁰ i segueix promovent la immobilitat i la delegació del poder a la casta política governant i a les estructures oligàrquiques de “l'Administració pública”. Creiem que és important que quedi clar que construir un Estat propi no és arribar a l'autogovern, i que contestar un referèndum redactat i promogut per les elits no és exercir el nostre dret a l'autodeterminació.

Des d'aquest text intentarem indagar en allò que podria implicar la creació d'un Estat propi per debatre i esbrinar des de la base quina o quines estratègies volem seguir a l'hora de construir una societat veritablement democràtica –de veritable autogovern– i exercir conseqüentment el nostre dret d'autodeterminació com a poble.

RELACIÓ ENTRE ESTAT I CAPITALISME

Quina és la raó de ser de la figura de l'Estat? Com ja vam fer referència al “Manifest No-Sí”, “l'Estat-nació és un aparell de dominació i de coerció professional que es va instaurar soscavant i desmantellant les institucions realment democràtiques de la societat popular tradicional, com ara el Consell Obert i el Comunal a la Península Ibèrica.

(...) No hi ha un sol Estat al món que no estigui tacat de sang, farcit d'injustícia, erigit en base a l'engany i a l'explotació dels éssers humans i de la natura.” “Un sistema d'Estat amb economia de mercat capitalista és sempre antitípic a la veritable independèn-

20 De grec “hetero” altri, i “nomos” llei. Que la llei sigui imposada per algú altre que no sigui un mateix.

cia: un Estat suposa, per definició, la imposició de decisions al conjunt de la població per part d'una elit política que concentra la potestat de manar a través d'un conglomerat d'instàncies burocràtiques i oligàrquiques; una economia de mercat suposa, per definició, que les decisions econòmiques fonamentals queden en mans de les dinàmiques de la competència mercantil i de cada una de les entitats empresarials privades. No hi ha cap estat al món que apliqui veritablement el principi d'autodeterminació i de subsidiarietat, senzillament, perquè la descentralització i l'autonomia són antitètiques a la naturalesa de l'ens estatal.²¹ Això implica que la lluita contra el capitalisme i per l'autodeterminació ha de ser sempre i en qualsevol cas una lluita contra l'Estat.

Els Estats arreu del món busquen convertir-se en potències econòmiques competitives dins del mercat internacional. Com sabem, una de les principals raons econòmiques per les quals hi ha tants defensors de la creació d'un Estat català és precisament l'alta consideració que es té envers el conglomerat industrial i empresarial d'aquestes contrades, i l'atribució de la seva menor competitivitat a la pressió que des de l'Estat espanyol es fa a aquestes estructures. Veiem doncs, que el somni de la riquesa i del consegüent subsidi estatal a la societat va de la mà de l'imaginari capitalista, de la necessitat de creixement econòmic i competitivitat amb la resta de regions del món. És paradoxal com el discurs creat contra la potència imperialista escenificada per l'Estat espanyol, acaba convertint-se en un discurs propi d'una potència imperialista que requerirà per aconseguir les fites a les que aspira la submissió d'altres pobles del món i l'espoli dels seus recursos.

Des de l'esquerra independentista, fins i tot la que s'autoanomena "anticapitalista" o "socialista", no han sorgit veus que proposin un model d'estructura social que vagi més enllà de la nacionalització dels sectors bàsics, sense qüestionar-se el funcionament capitalista de sectors com la sanitat convencional, la propietat privada o estatal dels recursos, el treball assalariat o el creixement

21 GRA: "Manifest pel No-Si". <http://www.grupreflexioautonomia.org/ca/manifest-pel-no-si>

econòmic necessari pel manteniment d'un correcte funcionament del mercat. És a dir, sense qüestionar-se en cap moment les potes bàsiques del sistema capitalista²², i sense entrar, en la majoria de cops, a definir ni tan sols mínimament què entenen per independència²³. La falta d'aquesta anàlisi en profunditat sobre com s'hauria de dissenyar un Estat o l'organització d'una societat per no acabar reproduint les mateixes dinàmiques destructores i imperialistes contra les que lluitem ens fa pensar que aquests sectors de l'esquerra no tenen clara l'aposta per un projecte realment emancipador.

Així mateix, com ja hem vist en el debat sobre reformisme, els discursos de l'esquerra "radical" i de la socialdemocràcia pels quals es defensa el retorn a un Estat de benestar com l'anterior a la crisi suposen caure en retòrica utòpica i a-històrica, ja que el funcionament d'un Estat on prevalgués l'assistencialisme social aniria en contra de les dinàmiques de mercat internacionalitzat i a la llarga estaria abocat al fracàs²⁴.

22 Per indagar més sobre la relació entre capitalisme i Estat, veure RODRIGO MORA, Félix: "Estudio del Estado" i FOTOPOULUS, Takis: "Crisis multidimensional y Democracia Inclusiva"

23 Un exemple d'això seria la campanya "Independència per canviar-ho tot", on no es fa en cap moment referència explícita a què implicaria aquesta independència, i les poques referències que es fan (sobirania econòmica, nacionalització sectors estratègics, bones condicions de treball, etc) segueixen la línia reformista de no qüestionar-se en profunditat les potes del sistema estatal capitalista. <http://percanviarhotot.cat/>

24 Per més informació sobre aquest tema, llegir el text sobre el debat del reformisme: "Un cas il·lustratiu d'això és el projecte d'Unitat Popular de Xile (1970-1973), on unes reformes massa ambicioses van portar el país a una situació d'extraordinària inestabilitat econòmica (...)

EL PAPER DE L'ESTAT COM A “GARANT DE LA CULTURA”

Un dels arguments principals que s'esgrimeix en la defensa de la creació d'un Estat català és la necessitat de protegir la cultura i llengua catalana contra els atacs de l'imperialisme espanyol. Aquest argument ens genera molts dubtes ja que es proposa la creació d'un Estat com a solució; en el cas de la llengua, no cal anar més enllà de la Península Ibèrica per veure exemples d'allò que implica “oficialitzar” o “normativitzar” una llengua per part de l'Estat –que moltes vegades es tracta d'imposar com a oficial el dialecte hegemònic o de fer una barreja artificial de dialectes que no té contrapartida oral en la societat- en perjudici dels altres dialectes que seran considerats subordinats o derivats de l'oficial.²⁵

Això dona lloc a una jerarquizació i centralització cultural imposada de forma heterònoma per l'ens estatal. Però, quina és la raó de ser d'aquesta estratagema estatal? “La pretensió que el fet nacional pugui delimitar-se amb fronteres és una entelèquia que comporta sempre un forçament de la realitat, mentre que la ideologia segons la qual les estructures polítiques han de coincidir amb aquelles fronteres, és a dir, la ideologia nacionalista, és una font inegotable d'incongruències i problemes.”²⁶ El projecte

25 Un exemple seria l'euskera batua al País Basc, llengua artificial oficialitzada creada mitjançant els dialectes centrals de l'euskera que va provocar molt de rebuig per forçar des de les institucions “públiques” l'aprenentatge d'una llengua sense ús oral en detriment de la resta de dialectes concurrents en cada regió, fet que ha tendit a uniformar la gran riquesa lingüística pròpia del País Basc. Un altre exemple a nivell de l'Estat espanyol són les expressions conegudes com “vulgarismes” de la llengua castellana, afegint una connotació de paraula “mal dita” a expressions pròpies de moltes regions de la perifèria peninsular. Des dels anomenats “Països Catalans” veiem una tendència a la mateixa estratègia jerarquizadora, establint com oficial el català central de la província de Barcelona, i totes les demés variacions i dialectes, com el valencià, el mallorquí, o el garrotxí, com derivats d'aquest.

26 GRUP DE REFLEXIÓ PER L'AUTONOMIA: “Manifest pel No-Si”. <http://www.grupreflexioautonomia.org/ca/manifest-pel-no-si>

dels Estats-nacions pretén discretitzar allò que és continu, com si volguéssim pintar a clapes de colors un mapa, quan en realitat els colors passen progressivament de l'un a l'altre. Aquesta simplificació de la realitat i la consegüent pèrdua de diversitat no correspon als interessos de la humanitat; només troba explicació com a conseqüència dels diversos projectes d'Estat-Nació, que a la seva vegada amaguen els interessos d'unes elits determinades i encara més al fons les dinàmiques d'un sistema d'organització social perniciosos.²⁷

L'Estat es converteix en la materialització de la comunitat imaginària que suposa la nació, organitzada i fomentada de tal manera perquè coincideixi amb el territori que es vol delimitar i dominar per a una millor gestió de l'estructura estatal. "El sistema educatiu i mediàtic estirarà i exercitarà, des de la infància, a tothom en aquest universalisme fractal i nacionalista. Cada individu pensarà en els termes dels objectes socials del poder i s'identificarà en ells fins el paroxisme. La raó d'Estat, raó al final de l'Estat nacional, podrà llavors confondre's amb la raó democràtica i només ella serà socialment raonable"²⁸.

Trobem a faltar, en canvi, des de moltes veus de l'esquerra independentista i de l'esquerra en general, una denúncia explícita a l'imperialisme que més mal ha fet i fa a la cultura popular de les nostres terres: el model de vida esdevingut hegemònic basat en el consumisme, el treball assalariat, la pèrdua dels coneixements populars, l'atomització de les vides, la família nuclear, l'oci passiu, etc. El model de vida conegut com "the american lifestyle",

27 La raó de ser de l'esperanto i la seva relació amb la tradició anarquista és molt significativa per entendre la relació que hi ha entre les llengües i els Estats. L'esperanto es considera una llengua neutra que no fomenta cap imperialisme lingüístic d'una nació sobre una altra. En contraposició ens trobem amb què la llengua vehicular a nivell internacional actualment és l'anglès, llengua de l'imperi angloamericà.

28 DKÉ, Antón: "La diferencia entre pueblo y nación". <http://blognanin.blogspot.com.es/2013/11/la-diferencia-entre-pueblo-y-nacion.html>

defensat i protegit cada cop més per pràcticament tots els Estats del món ja que implica una condició necessària per al bon funcionament de l'economia de mercat en la que ens trobem imbuïts. Veiem doncs, que l'única defensa veritable i explícita de la cultura popular i de la llengua pròpia és la que es dona en el marc del projecte revolucionari, de la creació de comunitats lliures i democràtiques, que vagin en contra de la natura uniformadora i anihiladora de la diversitat que representen els Estats.

LA DEMOCRÀCIA COM A HORIZÓ

Davant les vicissituds que el context en què vivim ens presenta, ens trobem amb el repte històric de dedicar les nostres forces a idear, construir i “destruir construir”²⁹ una societat veritablement democràtica on puguem acabar amb els mals que assoten el món, com ara les desigualtats, la dominació, la pobresa i la violència, i anar cimentant les bases per organitzar-nos d'acord amb els valors que volem com a eixos transversals de les nostres relacions i de les nostres vides, com ara la igualtat, l'autonomia, la pau i la llibertat. És aquesta concurrència d'intencions la que ens ha de fer unir forces entre totes les persones que estem lluitant per la consecució d'aquests objectius. Per això una anàlisi en profunditat de les diferents estratègies que es plantegen des dels moviments que volen transformar la societat esdevé cabdal en els moments que estem travessant a Catalunya.

Atenent a la història, veiem que totes les estratègies reformistes socialdemòcrates, incloses les que han implicat la creació de nous Estats, sempre han estat basades en estructures i dinàmiques heterònomes. A més, la creació d'un nou Estat comporta el perill que es

29 TSIOMAS, Aris: “Anarquismo social, una corriente de futuro”. http://estudios.cnt.es/wpcontent/uploads/2014/01/12Miscelaneas_Tsioumas.pdf

tornin a legitimat –com ja està succeint arran d’iniciatives com el Procés Constituent³⁰ o el referèndum

Aquest seria un fenomen semblant al que es va produir durant la “Transició” espanyola. Al passar del règim dictatorial franquista a un règim de “democràcia” representativa, l’Estat va guanyar autoritat i va poder mantenir pràcticament intactes totes les estructures legals d’espòli del poble. Els moviments socials es van relaxar i van confiar en l’aparell polític per solucionar els problemes, de manera que l’Estat va poder reduir el seu nivell de repressió, arribant a cotes cada cop més perfeccionades i subtils en els mètodes de dominació i exercici del poder.

Així mateix, es repeteix de forma dogmàtica que un Estat més petit és per definició un Estat més democràtic i més accessible a la societat. Sabem que la figura estatal, sigui quina sigui la seva mida, és intrínsecament antidemocràtica des del moment que hi ha un sector de la població que ostenta el poder i un sector de la població el poder del qual es limita a un vot cada quatre anys per escollir qui seran els seus “representants”.

Respecte a l’accessibilitat, no es pot demostrar que aquesta afirmació constitueixi una condició necessària per arribar a la veritable democràcia, encara més quan es realitza sense acompanyar-la de cap altre argument –és un Estat de 8.000.000 d’habitants suficientment petit per fer-lo significativament més accessible? Com podríem influir realment en les decisions de l’Estat si aquest està sotmès a molts altres factors que impossibiliten que les polítiques socials siguin factibles? Etc.

Sabent tot això, quina és l’estratègia que considerem més important a defensar?

Aquella que suposi una subversió de totes les estructures antidemocràtiques del sistema i que formen part de les causes últimes de la crisi multidimensional que estem patint: l’Estat, la propietat privada dels recursos, el treball assalariat, el creixement econò-

30 DALMAU, Blai: “Procés Constituent o Revolució Integral?” <http://blaidalmau.blogspot.com.es/2013/06/proces-constituent-o-revolucio-integral.html>

mic, l'atomització de les persones i els valors que l'acompanyen, com ara l'egoisme, la competitivitat, l'odi, el nihilisme o l'apatia generalitzada. Per això, advoquem per una revolució integral, que, com bé s'ha definit consisteix en un "procés de significació històrica per a la construcció d'una nova societat autogestionària, basada en l'autonomia i l'abolició de les formes de dominació vigents (...). Implica una acció conscient, personal i col·lectiva, per a la millora i la recuperació de les qualitats i els valors que ens capacitin per a una vida en comú. Alhora, implica la construcció de noves formes i estructures organitzatives en tots els àmbits de la vida que garanteixin igualtat de decisió i equitat en la cobertura de les necessitats vitals"³¹.

Aquest camí cap a la revolució el mesurarem en graus d'autonomia a l'hora de definir la nostra estratègia: aquells moviments o accions que ens apropin més cap a una vida autònoma i cap a una mentalitat autònoma seran els passos que ens estaran apropant més a una revolució integral. En canvi, els passos que ens sotmetin més a estructures heterònomes o que legitimin més aquestes estructures, seran passos que ens allunyaran de la revolució. Les lluites tàctiques i puntuals per evitar que l'Estat i el sistema ens restringeixin cada cop més els drets i ens deixin cada cop més desemparats les farem sempre des d'una perspectiva revolucionària, impugnant la natura no democràtica d'aquestes institucions i defensant la necessitat de crear-ne de noves que siguin autogestionades i veritablement democràtiques³².

No obstant tot allò exposat anteriorment, molts defensors de la creació d'un Estat propi ens recorden la importància de donar pes a les necessitats bàsiques de la societat. Per això cal una estratègia revolucionària que es basi en gran mesura en la pràctica autogestionària, traient recursos del sistema per dedicar-los a la revolució. Això es materialitza en forma de diners invertits en

31 <http://integrarevolucio.net/ca/revolucio-integral/que-entenem-per-revolucio-integral/>

32 Per més informació sobre aquest tema, llegiu el text sobre el debat de l'Estat del benestar.

projectes revolucionaris, col·lectivitzacions de terres, autogestió dels recursos naturals, creació d'escoles autogestionades i de mitjans de comunicació autònoms, alliberament del treball assalariat per dedicar el temps a pràctiques revolucionàries, etc. Si construïm les nostres pròpies escoles no hem de patir per la imposició del castellà a les aules estatals. Si bastim un espai de comunicació popular no ens afecten els tancaments de les emissores que emeten en català. Si construïm xarxes de suport mutu, i ens organitzem per tenir abast als aliments, a l'habitatge i a d'altres serveis bàsics, no necessitem d'un Estat que ens proporcioni aquests serveis ni hem d'indignar-nos per la injustícia d'uns impostos que no paguem. En el cas que ens trobem immersos en lluites dins les institucions del sistema establert –escoles “públiques”, sanitat “pública”, transport “públic”, etc. intentarem sempre conduir-les cap al màxim d'autogestió i auto-organització i connectar-les amb la transformació necessària de la globalitat de la societat. Sabem que el camí és llarg i ardu i les energies són limitades; per això apostem per una estratègia que ens apropi tant com sigui possible a l'autonomia en tots els àmbits de les nostres vides, minimitzant aquelles accions que puguin posar-se en contra dels nostres objectius i maximitzant el diàleg entre totes les veus que participem en aquest escenari per conjuminar les forces i construir sobre la base del suport mutu, l'esforç, la convivència i la democràcia.

La Via Revolucionària del No-Sí

Manifest per a la Independència sense Estat

Preàmbul

D'ençà que l'Estatut d'Autonomia de Catalunya va ser retallat pel Tribunal Constitucional Espanyol al juny del 2010, una gran onada independentista s'ha alçat entre la ciutadania de Catalunya. Els mitjans periodístics hegemònics i la major part dels partits polítics han focalitzat cada cop més l'atenció en aquest afer i un nombre creixent de persones ha sortit al carrer per a reivindicar l'autodeterminació del poble de Catalunya. D'aquesta manera, en qüestió de pocs anys, la intensificació del nacionalisme espanyol re-centralitzador d'una banda i l'auge del nacionalisme català secessionista de l'altra han esdevingut fenòmens socio-polítics dels nostres temps que revesteixen indubtablement una transcendència històrica.

Totes les persones que estimem veritablement la llibertat considerem que qualsevol grup de població que habita un cert territori té dret legítim a l'autodeterminació, tant en el sentit general de determinar les seves condicions de vida com en el sentit restringit de definir les seves fronteres. Tanmateix, això no implica necessàriament que la forma d'entendre l'autodeterminació predominant avui dia, és a dir, aquella que advoca per la creació d'Estats-nació, sigui una manera realment plausible d'exercir aquest dret fonamental. En aquest sentit, s'escau que ens preguntem: existeix una via política que respongui a les motivacions positives de la causa independentista catalana però que ho faci d'una

manera substancialment millor que la proposta nacional-estatista hegemònica?

La descomunal campanya periodística, parlamentària i plataformista que ha acompanyat i esperonat l'auge independentista català ha abordat una infinitat de detalls de l'anomenat "procés sobiranista", però, en canvi, ha escamotejat una qüestió cardinal: a saber, el fet que existeix una genuïna "tercera via" per al poble de Catalunya, una via que no consisteix en mantenir la subjugació del poble a l'Estat espanyol, però tampoc en crear un nou Estat-nació per a Catalunya. Aquesta via es troba en sintonia amb la tradició llibertària i amb els plantejaments revolucionaris integrals i consisteix en dur a terme una abolició progressiva de tota entitat estatal en favor d'una nova institucionalització realment democràtica de la societat.

L'objectiu d'aquest manifest, així com de la campanya relacionada, és precisament posar sobre la taula el fet que la via del No-Sí (No a l'Estat, Sí a la Independència), tot i ser inconcebible dins dels marcs del paradigma cultural dominant, tot i haver estat ignorada pels partits parlamentaris i les plataformes independentistes, pot constituir la millor forma de resoldre les qüestions econòmiques, culturals i polítiques que subjauen en els nacionalismes i que alimenten els conflictes territorials així com altres problemàtiques del món contemporani.

Declaració

Les persones i col·lectius signants actuem amb l'objectiu general de regenerar la humanitat i refer la societat a favor dels principis d'autonomia, comunitat, cooperació i harmonia ecològica, entre d'altres de similars. Davant de l'auge del nacional-estatisme independentista català, un fenomen fortament estimulat per les elits del poder i pels seus mitjans de "comunicació", però que al mateix temps recull i canalitza una voluntat positiva i popular de canvi social i de recuperació de la sobirania sobre les nostres

vides, ens sembla convenient fomentar la reflexió profunda i el diàleg social sobre els valors i les institucions que regeixen la contemporaneïtat, així com posar de manifest que existeixen formes alternatives al nacional-estatisme per tal de resoldre la qüestió de les fronteres, les institucions i les cultures nacionals dels territoris anomenats Catalunya i Espanya. En aquest sentit, declarem que:

I. Creiem que per respondre amb coneixement de causa a la primera pregunta del referèndum programat pel 9N (“Vol que Catalunya sigui un Estat?”) cal que els ciutadans de Catalunya tinguem ben present quina és la naturalesa de la institució estatal. Des del seu establiment als segles XVIII i XIX, l'Estat modern ha adoptat, segons les circumstàncies, formes parlamentàries o dictatorials, governs d'esquerres o de dretes, però la seva essència ha estat sempre la mateixa: una estructura marcadament oligàrquica i burocràtica, separada de la ciutadania i per damunt d'aquesta. L'Estat modern és un agent causal de primera importància en la crisi generalitzada d'avui en dia; tal com han posat de manifest nombrosos i diversos autors, la seva naturalesa és destructiva, opressiva, violenta i capciosa. No hi ha un sol Estat al món que no estigui d'una manera o altra tacat de sang, farcit d'injustícia, erigit en base a l'engany i l'explotació dels éssers humans i de la natura. Per tot això, no ens sembla l'opció més desitjable sortir del foc (lliurar-nos de l'Estat espanyol) per posar-nos a les brases (sotmetre'ns a un nou Estat català). Hi ha millors formes d'organitzar la societat i convidem a la ciutadania de Catalunya a reflexionar seriosament sobre elles per així poder decidir amb ple coneixement de causa quines estructures volem per a la nostra societat.

II. Pregunta: volem realment que Catalunya sigui “un país normal”? Això és el que preconitza la massiva campanya propagandística d'Òmnium Cultural, però... Què implica avui la “normalitat”? Un de cada cinc nens passa gana mentre es llencen tones de menjar a les escombraries cada dia a causa de les legislacions dels països “normals” i als interessos de les corporacions

“normals”. Les espècies animals i vegetals s’estan extingint a una velocitat sense precedents gràcies a les accions “normals” dels països “normals”. Deixar gent sense casa i cases sense gent també resulta ser d’allò més “normal” en un país “normal”. Podríem posar milers d’exemples que il·lustren fins a quin punt la “normalitat” dels països moderns resulta ser francament indesitjable. Només sortint-nos decididament de la “normalitat” podrem posar remei a la barbàrie i la misèria del món contemporani, ja que, com deia Einstein, “bogeria és fer sempre el mateix i esperar resultats diferents”. La constitució d’un Estat català entra plenament dins de la normalitat del món contemporani i per això mateix no podem esperar que produeixi resultats substancialment diferents d’allò que predomina en el món contemporani. Si volem resultats diferents, cal que explorem noves formes d’organització política, social i econòmica, adoptant opcions realment innovadores i progressistes, creatives i lúcides, valentes i magnànimes, alliberadores i solidàries, assenyades i engrescadores, sortint de la deplorable “normalitat” dels nostres temps.

III. Impugnem l’opressió que el nacionalisme de l’Estat espanyol ha infligit històricament cap al fet nacional català, però no considerem que la forma correcta de defensar-nos d’ella sigui incorrent en un altre nacionalisme estatista de tall catalanista; la superació veritablement positiva de les opressions nacionals consisteix en crear un nou moviment revolucionari integral i global que impugni i superi l’ens estatal, agent causal d’infinat de problemes, juntament amb les altres estructures opressives i perniciosos (capitalisme, patriarcat, etc.). Només d’aquesta manera aconseguirem superar la crisi generalitzada contemporània i, al mateix temps, desenvolupar cultures locals i regionals realment lliures, vives, autèntiques, populars, sinèrgiques i respectuoses.

IV. Considerem que el moment de la història contemporània en què el poble català ha esdevingut més genuïnament lliure i positivament independent ha estat durant la revolució de 1936.

Aquesta constitueix un esdeveniment històric mundialment conegut pel fet que, malgrat les deficiències i desencerts dels revolucionaris, i malgrat les circumstàncies adverses causades per l'aixecament militar feixista, a Catalunya i Aragó es va escometre una transformació radical i generalitzada de l'existència humana en la qual les assemblees de treballadors i del poble van substituir bona part de les estructures oligàrquiques. D'aquesta manera, durant l'estiu de 1936 i fins als fets de maig de 1937, el poble de Catalunya sí que va avançar cap a una veritable llibertat i una independència positiva, tal com va posar de manifest George Orwell a "Homenatge a Catalunya", entre d'altres analistes i testimonis; en canvi, la "Catalunya lliure i independent" que promouen les elits polítiques catalanes d'avui és un miratge, i el suposat "dret a decidir" que tan proclamen, un demagògic succedani.

V. Denunciem que el referèndum programat pel 9N no compleix les condicions mínimes dels procediments democràtics. En primer lloc, la pregunta plantejada exclou l'opció del No-Sí, culcant així el dret democràtic a la lliure expressió d'un posicionament que reflecteix els plantejaments llibertaris, els quals, com és sabut, compten amb una notable tradició a Catalunya. En segon lloc, la formulació de la pregunta i altres aspectes importants del referèndum no s'han decidit a través d'un procés realment democràtic, és a dir, amb una participació popular lliure, directa i igualitària. Si s'hagués fet un procés d'aquesta mena, naturalment, els partidaris del No-Sí, amb el suport de totes les persones respectuoses amb la llibertat d'expressió, haguéssim proposat que l'opció de "No a l'Estat, Sí a la Independència" fos present entre les possibles respostes al referèndum. En última instància, tot això només posa de manifest la veritable naturalesa d'aquest referèndum: a saber, es tracta d'un espectacle pseudo-democràtic orquestrat des d'una institució oligàrquica com és el Parlament i escenificat pels mitjans periodístics hegemònics en mans de les elits estatals i mercantils.

VI. Dissentim de les organitzacions de l'Esquerra Independentista catalana en la creença segons la qual la constitució d'un Estat català és un pas intrínsecament desitjable en el camí de "canviar-ho tot". S'escau recordar, en aquest sentit, les moltes esperances i il·lusions que bona part de l'esquerra havia posat en els nous països asiàtics, africans i llatinoamericans durant la segona meitat del segle XX i com aquestes es van esgotar i desinflar entre passadissos ministerials. La creació d'un Estat català no ofereix, igualment, cap garantia de ser un pas veritablement alliberador en termes globals. És més, aquest pas conté algunes potencialitats marcadament negatives: pot provocar que l'aparell estatal assoleixi major acceptació i suport social a Catalunya, cosa que implicaria reforçar aquesta institució oligàrquica tan fonamental. D'altra banda, dissentim també de l'Esquerra Independentista i d'altres partits de la socialdemocràcia radical catalana (Procés Constituent) en la creença segons la qual és necessari i/o desitjable emprar les estructures de poder estatals per a transformar la societat. La trajectòria dels partits socialdemòcrates d'arreu del món durant el darrer segle ha posat en evidència el fet que la socialdemocràcia radical, definida com l'estratègia concebuda per a realitzar una "revolució anticapitalista" mitjançant l'aparell de l'Estat, està, per diverses raons, connaturalment destinada a fracassar en la seva pretensió de transformar radicalment i gradualment l'ordre establert cap a un socialisme veritablement democràtic. En el millor dels casos, aquesta estratègia pot brindar millores parcials, superficials i sovint efímeres; en el pitjor dels casos, pot jugar un paper reaccionari, en cooptar, absorbir, confondre i neutralitzar les voluntats populars de transformació radical i conduir-les cap al reforçament dels elements constitutius de l'Estat (partits, parlament, centralització, etc.) enlloc de cap a l'avenç de l'autonomia, la descentralització, l'assemblearisme i l'alliberament global.

VII. Proposem la construcció d'Assemblees Populares Confederades com a estructura d'organització política per a substituir a l'Estat modern. L'Assemblea Popular és la institució deliberativa,

decisiva i executiva a la qual estan convocats a participar, amb llibertat d'expressió, amb igualtat de condicions amb esperit fraterno i comunitari, tots els ciutadans d'una àrea geogràfica determinada, com ara un poble o un barri. És l'òrgan polític fonamental d'una societat veritablement democràtica. Per coordinar-se entre elles i prendre decisions conjuntes, les Assemblees Populars poden formar confederacions, és a dir, assemblees de delegats mandats i revocables, escollits per les Assemblees Populars. Aquesta forma d'organització política ha estat desenvolupada històricament a molts llocs del món per tal d'aconseguir una democràcia efectiva i operativa en grans quantitats de població i grans extensions territorials. Tanmateix, per avançar cap a la plena sobirania popular, la construcció i l'empoderament de les Assemblees Populars Confederades no és suficient. Per reeixir, aquest procés ha d'anar acompanyat de la construcció d'un sector econòmic comunitari i autogestionat, de manera que no només creixi la democràcia política, sinó també la democràcia econòmica i en l'àmbit laboral. A més, aquest procés ha d'anar acompanyat, naturalment, d'un canvi substancial en totes les esferes de la cultura humana.

VIII. Advoquem per a que cada ciutat, poble i comarca de Catalunya, així com d'altres indrets del món, s'independitzi del domini de qualsevol Estat. En aquest sentit, no ignorem una important lliçó que la història ens ensenya: a saber, que la hipocresia de la classe partitocràtica la fa capaç de flagrants contradiccions entre dits i fets, entre l'avui i el demà. Així doncs, els partits parlamentaris que avui es presenten com a paladins del "dret a decidir" i del "dret a l'autodeterminació", si mai arriben a gestionar un nou aparell d'Estat, molt probablement s'oposaran a que exercim el dret a l'autodeterminació revolucionària. En altres paraules, quan una comarca o regió de Catalunya es vulgui emancipar de l'hipotètic Estat català, tot establint la sobirania d'una Confederació d'Assemblees Populars acompanyada d'una xarxa d'economia comunitària i autogestionària, és previsible que l'Estat català, com tot Estat, s'hi oposi amb vehemència, atès que la perpetu-

ació de la dominació és l'eix vertebrador de l'estatisme i, enfront d'aquest eix, el "dret a l'autodeterminació" i el "dret a decidir" resulten ser paper mullat, mera retòrica, com moltes altres clàusules de les constitucions modernes.

IX. Entenem la independència com un valor humà fonamental que, per realitzar-se genuïnament, ha d'anar associat a un altre valor complementari igual d'important: la interdependència. Així doncs, advoquem per què cada persona, cada col·lectiu, cada poble i ciutat, cada regió i cada país sigui independent i, al mateix temps, en diferents graus i de diferents maneres, interdependent amb els altres. Tanmateix, els valors de la independència i la interdependència només poden realitzar-se plenament a través de la creació d'una veritable democràcia integral, una nova forma d'organització social en la qual cada persona pugui participar directament i igualitàriament en la formulació de les polítiques i en la presa de decisions que l'afecten. En un sistema d'Estat "representatiu" amb economia de mercat capitalista, la independència i la interdependència són soscavades de múltiples maneres i de forma constant, ja que la dinàmica de tot aquest sistema es basa en generar dependència respecte de les estructures establertes i respecte dels interessos dels poders oligàrquics.

X. Pensem que un canvi substancial i de gran abast, és a dir, una veritable revolució, és l'única forma de superar efectivament la crisi multidimensional (econòmica, política, social, ecològica, etc.) en què estem immersos com a humanitat des de fa segles. No ignorem les grans dificultats que comporta la realització d'una transformació d'aquesta naturalesa i d'aquest calat, però constatem que qualsevol plantejament menys profund i menys ampli resulta, en el millor dels casos, insuficient i, en el pitjor, contraproductiu. Vista la crítica situació del món contemporani, ens sentim emplaçats a treure el bo i millor de nosaltres mateixos en el camí d'una immensa gesta transformadora que, per reeixir, ha d'esdevenir mundial, intergeneracional i intersectorial. Per a designar i

pensar aquesta gesta, alguns col·lectius i persones recentment han començat a emprar la noció de “Revolució Integral”, és a dir, una “revolució que ha de canviar tant l’interior de l’ésser humà com les condicions exteriors que l’oprimeixen, que s’ha de projectar cap a un futur diferent i obert, però també fer-se present avui, aquí i ara, trencant les cadenes que ens alienen” (Félix Garcia, 2008). En altres paraules, es tracta “d’un procés històric de transformació de tots els àmbits de la societat, un procés que no està orientat a prendre el poder sinó a construir una societat nova” (Enric Duran, 2013). Pel cas de Catalunya, el projecte de Revolució Integral “unifica tradició i canvi revolucionari, integrant passat i futur, fusionant la veritat de la història amb l’impuls per crear una nova Catalunya, sense dominació espanyola ni francesa, sense gran capital, sense ens estatal, sense polítics professionals ni partits polítics, amb llibertat de consciència, política i civil, amb la llengua, la història i la cultura nacional restaurades i desenvolupades” (Félix Rodrigo, 2013). S’argüeix que aquesta revolució és tant urgent com important perquè “el règim actual ha arribat a un nivell autodestructiu que, a més d’impedir de manera irracional la convivencialitat humana, posa en risc la supervivència de la nostra espècie així com la del conjunt d’espècies que poblen la Terra” (Antón Dké, 2013). A diferència de les concepcions transformadores dominants en el segle passat, resulta cada cop més notori que “la principal força motriu de la Revolució Integral no seran els interessos particulars, immediats i materials de les persones, sinó més aviat la qualitat moral i la riquesa interior d’aquestes” (Blai Dalmau, 2013). Per organitzar-nos, es diu que “cal que la Revolució Integral la realitzem en base a grups locals, apostant per la descentralització i l’acció local, però amb mires i pensament global” (Integra Revolució, 2013).

Acció

Si el referèndum del 9N s'arriba a realitzar, els partidaris del No-Sí tenim diverses possibilitats d'acció:

Abstenció activa com a forma d'impugnar el referèndum. L'abstenció activa ha estat històricament una forma d'impugnació dels fraus "democràtics" i una manera d'expressar la voluntat conscient de no-cooperació amb les pernicioses estructures de poder vigents. Com el seu nom indica, aquesta opció implica que ens abstenim d'anar a votar i, al mateix temps, realitzem alguna acció política, individual o col·lectivament, relacionada amb l'afer de la votació o amb el mateix procediment implicat. Així doncs, si optem per abstenir-nos activament, durant la jornada del 9N i els dies del voltant serà escaient dur a terme algunes accions polítiques que poden tenir moltíssima més transcendència positiva i efectivitat emancipadora que qualsevol forma de vot; heus aquí alguns suggeriments: convocar una trobada d'investigació i reflexió col·lectiva sobre aquests afers amb els nostres amics, companys i/o familiars; difondre aquest manifest i altres textos relacionats en paper i/o digitalment; crear un grup d'estudi per aprendre col·lectivament sobre formes socio-polítiques alternatives a l'Estat; fer una donació a alguna organització o iniciativa que estigui operant a favor de la via revolucionària per a l'emancipació dels pobles; etc. Naturalment, totes aquestes accions no només resulten escaients en el marc de l'abstenció activa, sinó que també poden ser realitzades, i és desitjable que així sigui, per part de persones que escullen adoptar alguna de les altres opcions que figuren a continuació.

Vot No-Sí encara que no sigui validat. Podem escriure clarament un No-Sí a la papereta, encara que sigui considerat vot nul. Aquesta és una manera de participar en el referèndum, mostrant d'aquesta manera la nostra implicació política en els afers de Catalunya, però expressant que no combreguem amb cap de les opcions donades. Es tracta de votar en consonància amb allò que

considerem idoni encara que el sistema oligàrquic establert ens digui que aquesta opció no té cabuda.

Vot Sí-Sí com a mal menor. També ens podem decantar per votar Sí-Sí però amb una actitud i una consciència radicalment diferent d'aquella que promouen les elits catalanes independentistes i els mitjans periodístics al seu servei. Es tracta de votar Sí-Sí per expressar que, dins de les opcions que les elits han deixat al nostre abast en aquest referèndum, totes elles negatives, considerem que la constitució d'un Estat català pot ser menys negativa que el manteniment de Catalunya dins dels auspicis de l'Estat espanyol. Votar Sí-Sí com a mal menor implica que en realitat advoquem pel No-Sí i, per tant, és aquesta l'opció que volem defensar públicament sempre que puguem, és aquesta la via política a la que volem consagrar la nostra energia política; no ens fa cap il·lusió un Estat català i no pensem que cap Estat mereixi un recolzament entusiasta per part del poble, però tanmateix, donades les circumstàncies, votem de forma possibilista per evitar el mal major que ens sembla el manteniment del statu quo de l'Estat espanyol.

Si la prohibició de dur a terme el referèndum per part de l'Estat espanyol dóna lloc a què aquest sigui realitzat auto-organitzadament mitjançant la desobediència, empecem a tots els grups locals que posin les urnes a incloure per ells mateixos l'opció del No-Sí entre les paperetes i a donar-li la visibilitat deguda. Així mateix, suggerim que, en la mesura del possible, les urnes esdevinguin un punt de trobada i de deliberació política en el qual es consideri la construcció progressiva d'Assemblees Populars com a forma d'exercir, de forma genuïna, plena i efectiva, el dret a decidir sobre tot allò que ens concerneix.

Cloenda

Afortunadament, les llavors d'un altre món possible i infinitament més desitjable que la "normalitat" actual estan apareixent

i germinant arreu. Catalunya és, probablement, un dels llocs del planeta on l'efervescència creativa per canviar el món, amb el seu ventall d'iniciatives regeneradores, ha florit amb major ímpetu en el darrer lustre. Desenes de milers de catalans i catalanes estem participant en projectes com ara les xarxes d'intercanvi, els multireferèndums de base, les lluites en defensa del territori, les cooperatives integrals, les comunitats convivencials, els grups d'acció política, els mètodes de regeneració agroecològica, els ateneus i centres socials okupats, els grups d'estudi autogestionats, els sindicats llibertaris, les assemblees locals, les escoles lliures, els grups de consum, etc. Aquestes iniciatives i altres de similars, tot i que encara són minoritàries, ja constitueixen un saludable contrapès respecte les dinàmiques del mercat capitalista i de la burocràcia estatista.

Però, sens dubte, podem anar més enllà. Amb les idees i les pràctiques apropiades, podem avançar cap a l'establiment dels fonaments d'una societat substancialment diferent, radicalment millor, completament nova. Per aconseguir-ho, hem de posar-ho tot en qüestió, reaprendre a viure, exercitar-nos en l'autocrítica i l'auto-superació. És l'hora de dialogar cortesament, de reflexionar profundament, d'estudiar autònomament i de debatre obertament per tal de trobar respostes plausibles a les nombroses i diverses qüestions que tenim sobre la taula. I la qüestió política fonamental i primordial que s'escau que ens plantejem és justament aquella que les instàncies del sistema establert més encobreixen i escamotegen: "És possible i desitjable viure sense Estat?" És l'hora de fer una política del poble i per al poble, una política arrelada a les places, com en la mobilització del 15M de 2011, però ara plantejant-nos seriosament l'esmentada pregunta. És l'hora de pensar profundament sobre quina humanitat volem i feinejar honestament per fer-la possible des d'aquí i des d'ara!

Catalunya, 11 de Setembre del 2014

NOTA. La signatura d'aquest manifest està oberta a totes les persones, col·lectius i organitzacions que sentin afinitat amb les seves idees fonamentals i vulguin manifestar-ho. Per signar-lo, cal emplenar el formulari d'adhesió disponible a www.no-si.cat. Es pot signar encara que es tinguin reserves, comentaris, aportacions, suggeriments. Si es volen fer comentaris, es pot fer a la secció de comentaris que es troba sota el manifest. Si es vol expressar també alguna reflexió, proposta, sentiment, informació o reserva en relació als continguts del manifest es pot fer arribar un document amb les pertinents reflexions a plataforma@no-si.cat. Aquestes reflexions es faran públiques en un recull que sortirà a la llum abans del 9-N.

Les trampes de la consulta i dels nacionalismes

C.R.I.T

Després de repartir, a la manifestació del 31 de maig, la octaveta “Que la revolta de Sants sigui tan sols el principi” ara ens posicionem amb el tema del la unió patriòtica interclassista.

EL JOC DE LA CONSULTA: TRAMPES i ENGANYIFES DEL SISTEMA DE PODER

Des de fa mesos es debat entorn la possibilitat jurídica i constitucional de preguntar a la gent que habita terres catalanes si volen desmesclar-se de l'Estat espanyol. Un cop més, tant el nacionalisme espanyol com català, es presenten com a salvaguarda d'una amenaça externa que és el principal impediment, sinó l'únic, de la preservació d'una suposada identitat col·lectiva. El propòsit d'uns és fer creure que es dissol una unitat homogènia i indiferenciada, el propòsit dels altres és fer creure que amb un govern localista, regenerat i independent les estructures que oprimeixen i exploten a la població minvaran, i que al deixar de tenir un poder central serem testimonis d'un viratge que ens farà ser més lliures. Qui ens vol fer creure que quan el joc arribi a la meta alguna cosa canviarà? La burgesia catalana seguirà sent la mateixa que ens desnona, que defensa la propietat privada i qui s'assegurarà de vetllar per mantenir dempeus el mode capitalista. O creiem que per tenir la particularitat d'un exèrcit català, aquest no serà igual de dèspota i repressor, que pel fet d'implantar una església

catalana, aquesta no serà igual de catòlica i castrant o que pel fet de tenir unes institucions financeres catalanes estarem exemptes de viure sota estructures esclavitzadores que depenguin igualment del gran lobby europeu i mundial?

No ens enganyeu, aquest joc fa ja temps que va ser inventat i diferents companys de lluita han posat de manifest al llarg de la història que seria reaccionari jugar la partida. El passat deixa testimonis d'aquells que ja han participat de l'entreteniment del nacionalisme abans que nosaltres i sobretot de les ments que l'han dissenyat i l'han venut a preu de mercat. Mirem-lo de prop: el joc nacionalista comença amb trampa, ja que presenta la partida com un xoc d'interessos entre dos jugadors, els poderosos, colonitzadors de mena i dominants, que surten amb avantatge doncs sustenten el gran entramat econòmic social del territori, enfrontats a l'equip dels sotmesos i els dèbils, amb un passat històric de submissió i redempció constants. Sabem que tots els estats són imperialistes i contrarevolucionaris i que aquesta és una condició sine qua non del seu existir i, per tant, en el cas català i espanyol passa el mateix: els dos tafurs persegueixen consolidar el seu poder i els seus beneficis en funció dels càlculs que han fet, mantenir en vida l'organisme del capital i seguir apropiant-se de la plusvàlua produïda pels treballadors. Davant això, només ens queda la destrucció de l'Estat espanyol així com l'oposició a la formació d'un Estat català que com tots, serà repressor i explotador perquè l'únic objectiu de l'Estat és el manteniment de l'ordre establert. Per això, tant des de les esferes més intel·lectuals com des de les més populars, tant partits de dretes com d'esquerres, els nacionalistes volen participar i provoquen una guerra d'interessos sota l'objectiu de conquerir una pàtria en què malauradament els oprimits hi seguim perdent, guanyi la independència o la opció unionista. L'estratègia legítima de voler mantenir en vida una llengua, unes tradicions i uns costums locals es desvia i es distorsiona intencionadament en defensar el sostén del capitalisme català i espanyol.

Però com en tot joc d'estratègia, els polítics i la burgesia, així com tot el cos antagònic a la revolució social, es troben amb caselles que son incòmodes per la consecució de la partida. Aquelles on ens trobem els que proclamem una societat internacionalista en què les fronteres deixen d'existir i on l'estranger deixa de ser considerat com una amenaça o un intrús, que pensem que la llengua i les tradicions d'una terra es cultiven millor en una societat basada en els factors humans i no en la lògica de l'explotació del capital i que reivindicuem que no és arrel d'una consulta dirigida per les esferes parlamentàries de poder com s'assoliran les millores socials, sinó fora del taulell. És en aquestes caselles on ens volem situar, allà on els projectes humans, socials i revolucionaris es dissenyen dia a dia i no permeten la consecució d'una partida on la derrota per part de les classes treballadores és quelcom donat a priori. I és que quan les elits dominants ens presenten el "dret a decidir" el pastís ja s'ha re partit fa estona. La capacitat de fer-se pròpia una suposada demanda social per part dels polítics que desitgen el poder no pot fer trontollar la seva posició en les altes esferes, s'hi juguen massa i el negoci ha de sortir rodó. Hem de tenir clar que el desplegament de la campanya independentista, tingui l'origen que tingui la reivindicació, s'ha donat amb el vist-i-plau d'una burgesia que tan sols contempla els propis interessos i que, per tant, és capaç de canviar el rumb quan faci falta. Quina capacitat tindrà la societat, llavors, per decidir? Quina fortalesa tindran els arguments independentistes quan els que suposadament lideren el procés facin mitja volta per por a perdre privilegis, quan es faci evident la manipulació que s'ha dut a terme? En aquell moment la realitat tornarà a mostrar-se tal com és ara, sigui amb cognom espanyol, català, francès... Una realitat dura, freda, miserable i injusta on els privilegis d'uns pocs són l'única raó que mou les peces del taulell, on les persones són mers instruments per a l'acumulació dels beneficis, on la lògica del capital ha eliminat la meravella del viure. I és que, evidentment, l'afecte cap als sers estimats que viuen allà on hem nascut, l'alegria d'estar o tornar al lloc on hem crescut, de menjar els

plats de sempre... té a veure amb aquesta meravella però hem de tenir clar que totes aquestes sensacions i sentiments no tenen res a veure amb el patriotisme que tant serveix al capitalisme, ni amb l'alliberament o la unitat nacional que beneficia a la burgesia i que ha provocat tantes guerres, ni amb la defensa de la pàtria que uneix explotadors i explotats sota una bandera. Desemmascarem el joc nacionalista com una forma més de mantenir un ordre injust i d'explotació. Desenganyem-nos: el nacionalisme mai ens farà més lliures!

Ni pàtries ni banderes ni fronteres!!

CRIT!

crit (at) riseup.net

Comité Revolucionari Internacionalista Transgresor

Conflicte nacional, nacionalisme i negació cultural

Grup Llibertari Elissa

La situació actual i el desenvolupament de l'anomenat Procés sobiranista» a una part dels Països Catalans ens duu inevitablement a la necessitat de replantejar-nos un cop més la qüestió nacional. Per a nosaltres no són suficients els anàlisis fets durant els darrers temps sobre el tema des d'una perspectiva anarquista. Hem volgut analitzar les contradiccions que se'ns generaven entorn el nacionalisme, les lluites d'alliberament nacional i tot el que se'n deriva, assumint-les però tenint present que gran part del debat actual entorn el «procés» respon a un intent de canalitzar el descontentament latent en la societat. Intentar desenredar tot això i entendre els factors que fan que es mobilitzi una part de la societat entorn la lluita nacional és l'objectiu d'aquesta petita aportació.

El nacionalisme polític sorgeix durant l'Època Moderna, fruit de la Il·lustració i les revolucions liberals i burgeses on trobem la base tant de l'estructura política actual (Estats-Nació) com de l'estructura econòmica (Capitalisme). Entenem que el discurs nacionalista neix i es desenvolupa de la mà del liberalisme i és un factor clau pel desenvolupament del sistema capitalista. Els Estats capitalistes, amb la seva evolució natural han possibilitat (mitjançant l'escolarització de masses, la construcció d'infraestructures de comunicació, els exèrcits nacionals, etc...) el sorgiment del discurs nacional i la homogeneïtzació de realitats diverses dins un mateix territori, alhora que les seves elits han tractat d'explotar llur component emocional i simbòlic per als seus fins de dominació.

Aquest sentiment ha derivat en patriotisme i en tota una simbologia que al nostre entendre és molt vulnerable a ser manipulada

per diferents agents polítics, encara que històricament el discurs nacional també hagi vehiculat la lluita social en clau de “sobirania popular” front un govern considerat “il·legítim”. L’estructuració del món en Estats-Nació (ben delimitats sobre el mapa amb fronteres artificials) i en les respectives nacionalitats, jerarquitzades en funció de les posicions ocupades al sistema-món capitalista (centre-perifèria, Nord-Sud globals) és quelcom que rebutgem frontalment, des de la defensa de la solidaritat internacionalista entre oprimides i explotades.

Assumim, però, com a fet, un sentiment d’arrelament més relacionat a la vida quotidiana i d’estima a una comunitat reduïda que té molt a veure amb la parla, el territori, les pràctiques culturals comunes i el vincle que les persones estableixen amb tot això. Pensem que el lliure desenvolupament d’aquest vincle i aquesta riquesa cultural i lingüística són quelcom a defensar des d’una perspectiva d’emancipació llibertaria. És quan aquest vincle es veu negat, trepitjat o amenaçat, que es dona una forma d’opressió específica i s’engega el conflicte nacional amb les dinàmiques nacionalistes que li són pròpies.

A l’hora de confrontar la voràgine nacionalista, però, partim de la consciència que el sentiment catalanista és sobretot una resposta directa a la negació cultural i política per part de l’Estat Espanyol i la imposició que ha exercit sobre els territoris catalans. Nosaltres creiem que aquesta opressió només pot ser superada amb la desaparició dels Estats-Nació, ja que tot Estat-nació porta en el seu codi genètic la pulsio de negar l’enorme diversitat dels pobles i els territoris que domina, en nom de la unitat nacional i uns trets culturals únics sovint imposats. El desenvolupament de societats i cultures lliures, sense imposició d’unes sobre les altres només es pot donar amb l’abolició de l’Estat nacional.

En aquest sentit, entenem la cultura com una expressió multiforme, variada i en part espontània que es va generant a mesura que ens relacionem en el si d’una comunitat i aquestes entre elles. Alhora pensem que les manifestacions més riques d’aquesta es donen precisament quan es creen i viuen al marge de l’Estat i els

Mercats, escapant a la seva lògica de mercantilització i dominació política.

Per altra banda, hem de ser autocrítics amb la cultura pròpia, occidental, cristiana i patriarcal, en gran part conservadora i reaccionària, on la família blanca és un dels centres i bases del poder i segueix emmarcant a la dona en un paper de submissió i de cures en l'àmbit privat, perpetuant els rols de gènere i mantenint el tabú del sexe en general i de la dona en concret.

No busquem confrontar la negació cultural espanyola potenciant la cultura que s'imposa des de les institucions catalanes, sinó la que es construeix des de relacions socials autònomes que construeixin pràctiques culturals lliures, igualitàries i comunitàries des de l'especificitat de cada barri, poble, vall i costa catalana.

Procès sobiranista, moviment independentista actual i implicació llibertària

És a partir del cop d'Estat del 36 i la instauració de la dictadura franquista que s'aconsegueix posar punt final a una situació política agitada i inestable a l'hora que a un moviment obrer molt organitzat, combatiu i en plena ofensiva. Evidentment, després de 40 anys de dictadura s'acabarà homogeneïtzant gran part del territori espanyol mitjançant el sistema cultural, polític i econòmic franquista.

La fi de la dictadura i l'arribada de la «Transacció democràtica» no trencarà amb el sistema territorial espanyol. En la Constitució Espanyola queda molt clar la seva unitat indivisible, al mateix temps que es garanteix -mitjançant una monarquia parlamentària- el traspàs de poders i la continuïtat del règim.

Són anys convulsos. Ens trobem a finals dels anys 70, en plena crisi a escala mundial del paradigma sistèmic que imperava a Occident. Les conseqüències, igual que avui, seran pagades amb les vides de les classes explotades. La classe obrera es manté a l'ofen-

siva davant un atac a les seves condicions de vida. Les mobilitzacions s'accentuen, l'autoorganització i la conflictivitat social són les protagonistes d'una època en la qual es creia que les coses podrien canviar del tot. Però la traïció d'una esquerra institucionalitzada i uns sindicats ja venuts al poder, que veien la possibilitat de treure profit de la nova conjuntura política, va obrir pas a la marginació i criminalització d'aquells que sostenien les idees revolucionàries no per assaborir el poder governamental, sinó al contrari, per acabar amb ell. Així, amb els Pactes de la Moncloa signats, i l'agitació obrera reprimida i traïda s'instaura a l'Estat Espanyol un estat de pacificació que sintonitza amb la davallada global de la lluita de classes i el triomf de la contrarevolució neo-liberal encapçalada per Thatcher i Reagan. Aquesta nova situació implicava també canvis en l'estructura territorial espanyola. L'Estat cedeix parcialment a les reivindicacions nacionals, concedeix als territoris de parla no castellana l'ús de la llengua pròpia i la institucionalització d'aquesta i se'ls hi dóna més autonomia política per poder tenir més autogovern, demostrant un cop més que les oligarquies, siguin del territori que siguin, sempre s'acaben posant d'acord per a poder salvaguardar els seus privilegis.

En l'actualitat el sistema polític fixat en la Constitució del 78, i en concret el sistema d'autonomies, trontollen, es troben esgotats. Per altra banda l'"estat del benestar" espanyol -sempre deficient en termes comparatius- ha resultat un fracàs i la crisi ha evidenciat la continuïtat de règim i la farsa de la Transició. Al mateix temps el sistema bipartidista ja no fa sentir-se representada a la població i la necessitat de nous projectes polítics capaços d'afrontar l'actual situació són evidents. El parlamentarisme espanyol i l'estret lligam de la classe política amb una corrupció estructural ha fet que la societat deixi massivament de creure en el sistema polític instaurat fins a l'actualitat.

A Catalunya, igual que a altres parts de l'Estat s'ha donat un esclat de mobilitzacions arrel de la crisi i les retallades que han dut a terme el govern català i l'espanyol en el marc de l'anomenada "Europa de l'austeritat". Davant la situació, el govern ha volgut

estalviar-se el cost polític de la seva pròpia responsabilitat primer apel·lant a un pacte fiscal deficient i més tard traient a escena la qüestió de la independència. Fent creure que una Catalunya independent sortirà de la crisi i ens portarà a una millor qualitat de vida. És des d'aquesta estratègia tacticista i exculpatòria, que s'ha d'entendre el seu viratge de l'autonomisme al sobiranisme, de comparsa natural a pretès 'enemic' de l'espanyolisme centralista de Madrid. Han pogut utilitzar la qüestió nacional aprofitant el creixent calat catalanista que té una part de la societat, sobretot una petita burgesia i una classe mitjana depauperada, que s'adhereix al discurs independentista català tant per expressar el seu malestar social com per pal·liar la desafiliació i l'absència de vincle comunitari que caracteritza la nostra època. Aquests sectors socials, en general molt aferrats a l'ordre establert, no gaire disposats al conflicte, i amb poques aspiracions de realitzar canvis socials profunds, són els que nodreixen majoritàriament el moviment independentista actual. La participació de minories més revolucionàries, impulsadores de dinàmiques de lluita i desobediència que avantposen la legitimitat a la legalitat imposada, no tenen una influència excessiva en el moviment, i el que és més important, el contingut social que aquestes sostenen ha quedat generalment eclipsat pel contingut nacional, en part per l'enorme capacitat del govern per modular el debat públic a través d'un ús intensiu i extensiu dels seus aparells mediàtics. El procés sobiranista, per tant, s'ha desenvolupat generalment des d'una perspectiva victimista i superficial: «nosaltres l'únic que volem és votar», que el lliga directament al sistema democràtic i institucional sense contemplar altres vies. Des del nostre punt de vista ens trobem davant d'un moviment de masses, però no un moviment revolucionari.

Per altra banda, davant de la demanada favorable a obrir un procés sobiranista que porti a la creació d'un nou Estat, l'Estat Espanyol, fidel al seu caràcter intransigent i inflexible, no està disposat a què es qüestioni el marc territorial que centra l'activitat política i econòmica a Madrid. Aquestes elits viuen de la mateixa estructura de l'Estat, les seves portes giratòries amb capital privat

i la seva burocràcia (és a dir, de la cort, com sempre) i la indivisibilitat territorial està gravada a foc en l'imaginari espanyolista. En aquest sentit, l'experiència històrica recent dels darrers 50 anys ens demostra que l'Estat Espanyol està disposat a tot abans que reconèixer el dret a l'autodeterminació, utilitzant si cal tot l'arsenal repressiu que permet la llei, i el que no permet també.

En conclusió, sigui quin sigui l'escenari al qual ens portarà el procés, hi continuarà havent malestar social i mobilitzacions de masses. Per a nosaltres, el que és important és clarificar el que hi ha al darrere d'aquestes mobilitzacions, així com tornar al primer pla la qüestió social (en un moment en el qual el tema nacional sembla sobreposar-se a tota la resta), seguir impulsant les estructures d'autoorganització al marge de les institucions, i impulsar formes de lluita anticapitalista amb una perspectiva de revolució social, l'únic procés que ens pot dur a una veritable independència i llibertat.

Davant possibles maniobres repressives de l'Estat Espanyol sobre la voluntat de qüestionar la seva territorialitat, pensem que des del moviment anarquista hem de donar la cara i sortir al carrer, no en nom de la creació d'un nou Estat que rebutgem, sinó enfront de l'autoritarisme del govern i la defensa del debat social sobre com les persones volen organitzar-se. Pensem que hem d'intentar afrontar les contradiccions de la realitat que ens ha tocat viure i no mirar cap a una altra banda quan el present se'ns tira a sobre. És cert que durant massa temps massa parts de l'anarquisme han fet massa poc contra les agressions i les imposicions nacionals i culturals viscudes a Catalunya, i en aquest àmbit s'imposa la necessitat d'una rectificació.

Contra la imposició dels Estats i els Mercats, la Revolució Social dels Pobles

Enfront del centralisme i l'estatisme apostem per espais horitzontals i autogestionats, creant comunitats locals lliurement asso-

ciades mitjançant pactes federatius relacionats amb les necessitats o característiques culturals, geogràfiques, lingüístiques i econòmiques pròpies de cada realitat local.

Volem superar la dicotomia estat espanyol-estat català, on sembla que formar part d'un o d'altre ens farà viure millor, més tranquils i tornarem a «estar com abans». Hem d'assumir que ja no tornarem a estar com abans, perquè la sortida de la crisi no significa la tornada al vell estat sinó a l'entrada a un de nou, més dur en termes de vida i treball. La solució a aquesta conjuntura no passa per crear un Estat nou en el marc del mateix paradigma capitalista i patriarcal. La solució passa per canviar de paradigma, liquidant-ne el vell i construint-ne un de radicalment diferent que possibiliti la recuperació del control sobre les nostres vides en tots els àmbits. Creant i enfortint projectes al marge de l'Estat i el circuit capitalista, basades en el suport mutu entorn àrees de vida com l'habitatge, l'alimentació, la salut, etc.

Som totalment conscients que a dia d'avui aquestes no són alternatives immediates al model actual, i seria ingenu defensar-les com a tal. Però igualment ingenu ens sembla esperar que les actuals institucions de l'Estat es puguin “guanyar” per a la seva progressiva “democratització”, posada al servei dels interessos de les persones i dissolució de les relacions d'opressió inherents al sistema. L'experiència històrica no va en aquest sentit, sinó més aviat al contrari. No hi ha drecceres parlamentàries en els processos revolucionaris, no ens queda altra opció que construir i lluitar des de fora i des de baix per a poc a poc construir i enfortir l'alternativa socialrevolucionària.

Parlem de models i experiències que de forma diversa ja s'han viscut en diversos moments de la història (col·lectivitzacions del 36, revolució ‘espartaquista’ de consells, soviets russos, experiències autogestionàries a Argentina..) i que salvant les distàncies es donen en l'actualitat (revolució kurda de Rojava), totes elles amb els seus encerts, errors, lliçons i contradiccions.

També a la península hi ha hagut moments en què es vivia entorn d'allò comú, terres on les persones podien accedir-hi per trobar matèries que els hi garantien una millor vida, però sempre la lògica interna de l'Estat i el Capitalisme ha tractat de fagocitar aquestes formes socials i han optat per privatitzar aquestes terres, rendibilitzant-les com diuen ells, per enriquir-se'n. Aquelles terres que eren de totes i cuidades per totes, ara són propietats d'algú, amb jornalers que treballen per un salari, o simplement s'han devastat per construir infraestructures, cases o edificis, per accelerar la seva valorització, és a dir, el benefici dels seus amos.

Si volem una independència real, emancipada de les relacions d'explotació actual, hem d'apostar per models d'autogestió viva, que garanteixin col·lectivament les necessitats bàsiques i econòmiques de les persones. Garantir la producció des de l'autonomia i l'autoorganització local de la vida econòmica (barris, pobles, vil·les...), fora del paradigma del creixement il·limitat que caracteritza el capitalisme, establint vincles harmoniosos amb la Natura que ens envolta i que ens permet viure.

Aquest és el "procés" que nosaltres pensem que pot resoldre suprimir les relacions opressives de classe, de gènere i de nació que ens afecten, el procés que es bifurca i es retroalimenta en la confrontació i la lluita contra el sistema actual i en la construcció de formes autònomes paral·leles, el procés d'una revolució social contra els Estats-nació capitalistes i patriarcals. El procés que realitza la independència i la llibertat de les persones i els pobles en el seu sentit més ple i integral.

Grup llibertari Elissa,
Sant Andreu de Palomar, octubre el 2014

Perquè votar 'llibertari' al 9N és irrellevant

anònim

Com sempre, arribem tard. Però no voldria que s'enfonsés el vaixell sense dir la meva. Hi ha una tremolor dins els cercles llibertaris per quina proposta s'ha de portar a terme al 9N o en el conjunt del procés independentista. Si, perquè el 9N no és el procés independentista en si i aquí és on rau l'afirmació que fa el títol.

Em sembla respectable que els grups es decantin en donar suport a l'autodeterminació catalana, és un tema delicat a tractar en l'àmbit anarquista i masses cops caiem en maximalismes que semblen (o directament son) sorgits d'altres èpoques i ara, quan som quatre gats i el descontent està tornant cap als nous partits d'esquerra, ens fan falta més posicionaments tàctics que teòrics. D'altra banda però, em molesta que alguna gent intenti fer algun tipus de valoració o posicionament entorn a votar si+si (siguem sincers, no existeix cap altra resposta) com a quelcom estratègic. La meva resposta a això és que no hi ha hagut un anàlisi acertat sobre el context sociopolític i que parlar d'estratègia llibertaria és una sobrevaloració de forces.

Els arguments que s'esgrimen normalment entorn d'una suposada estratègia son, en la majoria:

1. Jo votaré si+si perquè un estat petit és més fàcil d'enderrocar. Aquest argument sol ser també un argument que s'utilitza sovint inclús per l'Esquerra Independentista, però es tracta d'una falàcia. La primera raó és que la força d'un estat no resideix en

la seva extensió geogràfica, sinó en les seves lleis, les seves forces repressives i la seva unitat de govern. En el cas català, el que es podria aconseguir amb la independència seria eliminar una jerarquia burocràtica, la connexió Madrid-Barcelona. Però siguem curosos en dir que això pot ser positiu pels llibertaris. Aquesta descentralització podria afectar en com s'enfocaria la política parlamentària en els pròxims anys, doncs la Generalitat tindria més poder de decisió i execució. I això a cas, és quelcom positiu? En absolut, només fa falta veure la impunitat policial que regna al Principat i que la corrupció de les cúpules de poder és tant espanyola com catalana.

2. Jo votaré si+si perquè després de la independència hi haurà un esclat social i els moviments socials es revifaran.

Aquest argument es tracta més d'una previsió personal que d'una afirmació general. No hi ha cap factor que ens digui que els moviments socials s'enfortiran en un suposat període de transició català. És més, ens podria sortir 'el tiro por la culata', doncs un estat fortament nacionalista debilitaria la lluita de classes en pos d'un 'bé comú català'. El nou estat català seria una excusa, política i personal per mantenir la pau social, tornar a entrar a la Unió Europea i regenerar la confiança en la democràcia parlamentària. Obviament aquesta visió és també una especulació, doncs l'únic afirmable en tot això és que actualment una explosió social és inestable i espontània, en el millor dels casos. Mentre els llibertaris seguim pensant que els carrers cremaran de la nit al diaper un agent exterior, estem destinats al fracàs.

3. Jo votaré si+si perquè així ens treiem de sobre el problema independentista i l'espanyolisme, també.

Aquest argument no es fa servir tant per les llibertaries, però sí per sectors catalanistes dins el global anticapitalista. I es tracta igualment d'un error. L'espanyolisme no s'elimina perquè sí, igual que no ho fa el patriarcat. És una feina diària, del poc a poc. En una Catalunya independent, qui no ens assegura que les forces

unionistes no avivarien el descontent reaccionari davant del fracàs del modèlic nou estat? Qui asseguraria que el debat sobre una possible re-unificació no estigués present als mitjans més rancis que, tranquils, si tots se n'anessin, no tardarien en sorgir-ne de nous? El problema independentista seguirà sobre les nostres espatlles per mesos o anys, fins que els mitjans se'n cansin.

Conclusió

Cap dels arguments vistos ens posa en millor situació de la que estavem (si més no, des d'un punt de vista objectiu), pel que, votem o no, o votem el què votem, no afecta al moviment llibertari. Aquest vot si que pot afectar a altres aspectes que, pels marcs teòrics que tenim, ja son de per si irrellevants.

El vot llibertari no es mou en una direcció estratègicament llibertària, ni tant sols dins dels moviments socials o anticapitalistes, sinó en especulacions, anàlisis falsos i sentiments individualitzats. No crec tampoc que haguem de negar a ningú el vot ni demanar que no es voti, és una llibertat que hauríem de defensar i no fer-ho seria escapar encara més del món real. Voteu el què vulgueu, però feu-ho per la vostra pròpia opinió i interès personal.

D'altra banda també s'ha de dir que aquest anàlisi està fet des d'un context social i polític molt concret i que no té perquè aplicar-se en tots els casos. En general, qualsevol gran event polític hauria d'estar analitzat des de la nostra perspectiva i actuar en relació als nostres principis, però també en relació a les nostres tàctiques i finalitats.

També seria interessant poder comparar l'actual procés independentista en relació a altres processos propers en el temps o similars en situació estatal i com ha afectat aquest procés a la so-

cietat i als seus moviments socials. Desgraciadament, no tinc la informació per fer això.

La proposta: 'Llavors, què hem de fer, set-ciències?'

A la meua manera de veure-ho, és el que ja està començant a fer una part de les anarquistes. Primer de tot, deixar enrere les posicions juvenil-nihilistes i la desfermada ultra-coherència i assumir que si no tenim visió estratègica i de futur, serem l'ovella negra que s'acaba sacrificant per Nadal. En segon lloc, saber que el nostre projecte és viable i possible i que la manera perquè tingui una implantació en les ments socials és a partir d'una referència militant, un programa (tot i que soni partidista) que englobi les diferents visions llibertàries i que sigui capaç d'unir les nostres ridícules diferències i influir sobre la societat global. Quan tinguem aquestes estructures, aquesta organització, serà on podem començar a influir sobre la política general, on podrem preveure el futur d'unes eleccions o un referèndum doncs sabrem les forces que tenim. Fins que això no passi, les nostres forces es perden en l'espontانيتat i entre els nous partits d'esquerra, els mitjans de masses i les festes majors.

Extracte de “La Revolució Desconeguda”

Volin

Voliem incloure un petit extracte del valuós llibre de Volin (Vsévolod Eijenbaum, participant en el primer soviets o consell obrer a Petrograd durant la revolució de 1905 i participant a la Revolució Russa de 1917 a Petrograd i Ucraïna, posteriorment pres dels bolxevics per les seves idees), La Revolució Desconeguda: 1917/1921.

Considerem que la Revolució Russa està molt mitificada dins de l'esquerra i tots els seus errors (capitalisme d'estat, autoritarisme, terrorisme estatal, supressió de les lluites populars) són culpats al posterior estalinisme tot i estar present ja a 1917 i els primers mesos de 1918.

La creació de la policia política, la Cheka, i la captació i utilització tot court del exercit tsarista (suplementant els mateixos oficials amb comissaris polítics) i la criminalització de les vages i totes les altres expressions i corrents dels moviments obrers i camperols foren dels primers actes del mateix Lenin.

Altre cosa que va fer Lenin amb molta importància per una esquerra independentista (i en aquest cas va imposar la seva voluntat sobre la totalitat del seu partit) fou la cessió d'Ucraïna a l'Alemanya imperialista, sense mai consultar amb el poble ucraïnès. Aleshores, l'únic moviment anticapitalista per la independència d'Ucraïna era el moviment anarquista de la Makhnovschina, que lluitava simultàniament per la revolució social, contra el nacionalisme burgès i ucraïnès, contra l'imperialisme alemany i posteriorment contra l'exercit blanc. Van derrotar als alemanys i guanyar

l'independència i la revolució social a l'est del país, només per ser posteriorment traït i liquidat pels seus «al·liats» els bolxevics.

L'extret present és una crítica molt succint i rellevant a la búsqueda pel poder polític; tanmateix recomanem amb exuberància la lectura del llibre sencer.

El poder polític no és en si força. És fort en la mesura en que es pot recolzar damunt del capital. En la cuirassa de l'Estat, en l'exèrcit, en la policia. Faltat d'aquests recolzaments, roman suspès en el buit, impotent, inoperant. La revolució russa ens atorga la prova formal d'això mateix: La burgesia russa, tenint el poder a les seves mans després de febrer de 1917, va ser impotent i el seu poder va caure sol, dos mesos després; no disposava de ninguna força, ni de capital productiu, ni d'una massa confiada, ni d'un sòlid aparell estatal, ni d'un exèrcit addicte. El segon i el tercer governs provisionals van caure igualment i per la mateixa raó. I es ben probable que si els bolxevics no haguessin precipitat els esdeveniments, el govern de Kerensky hauria sofert la mateixa sort, poc després.

Si la revolució social està en gestació, de manera que el capital – sòl, subsòl, fàbriques, mitjans de transport, diners, etc- comença a passar a mans del poble, i l'exèrcit fa causa comú amb aquest, no ens hem de preocupar del poder polític. Si les classes vençudes intentessin per tradició formar-ne un, quina importància podria tenir? Sempre seria un govern fantasma, ineficaç i fàcilment suprimible al menor esforç del poble armat. I la revolució, quina necessitat tenia d'un govern i un poder polític? La seva única tasca és la d'avançar per la ruta del popular, organitzar-se, consolidar-se, perfeccionar-se en lo econòmic, defensar-se si és precís, estendre's i eficar la nova vida social de les vastes masses, etc. Perquè tot això és la funció normal del propi poble revolucionari, dels seus múltiples organismes econòmics i socials i de les seves federacions coordinadores, de les seves formacions de defensa, etc

Què és en el fons un poder polític? ¿què és l'activitat política? Quantes vegades que ho he preguntat a membres de partits polítics avançats sense obtindre mai una contestació intel·ligible! Es pot arribar a saber el què és l'activitat social, econòmica, administrativa, jurídica, diplomàtica i cultural; Però què és l'activitat política? Es pretén que és l'activitat administrativa central pròpia d'un país, ergo poder polític significa poder administratiu. Però ambdues nocions no són de cap manera idèntiques. Sabent-ho o no, es confon política i administració, igual que es confon Estat o societat.

La activitat administrativa és una part integrant de qualsevol activitat humana com a principi coordinador i organitzador. En cada domini, els homes que posseeixen el do de l'organització han d'exercir normalment les seves funcions d'organitzadors, d'administradors. Aquests homes, treballadors com els demés, han d'assegurar l'administració de les coses sense erigir-se en poder polític, el qual, perdura indefinible, doncs no existeix la funció específica en una comunitat humana i desapareix quan les funcions reals son complertes pels serveix corresponents.

Goldenwiser, jurista rus, explica en els seus records, publicat als Arxius de la revolució russa, revista del emigrats refugiats a Berlón abans de l'última guerra, que en temps de la revolució vivia en una ciutat d'Ucraïna, zona molt agitada. Per obra dels esdeveniments, la ciutat va estar algun temps sense poder, ni blanc ni roig. Amb gran esglai, Goldenwiser comprovà que en aquest període la població va viure i treballava igual o potser millor que en els temps en el que hi havia poder. Goldenwiser no és l'únic que ha comprovat això. El què es estrany és més bé la sorpresa de Goldenwiser. A cas el poder fa viure, actuar i entendre's als homes? Hi ha hagut algun poder que hagi convertit a una societat en feliç, harmoniosa i organitzada?

Al contrari, els períodes històrics amb societats relativament felices han sorgit en èpoques de dèbil poder polític: L'antiga Grècia, alguns períodes de l'Edat Mitja, etc... El poder polític ha sorgit, dins del procés evolutiu de les societats humanes, per raons històriques determinades, que avui ja no existeixen.

Es pretén que per a poder administrar hi ha la necessitat d'imposar i manar amb mesures coercitives. Un poder polític, seria, doncs, una administració central d'un país per mitjans compulsius. Tot i així, un servei administratiu popular pot recórrer, si és precís, a mesures extremes, sense valdre's d'un poder polític específic permanent.

S'afirma que els pobles son incapaços de crear per si mateixos una administració eficaç. En el transcurs d'aquest llibre es trobaran suficients proves del contrari.

Si, en plena Revolució Social, els diversos partits polítics volen entretenir-se a organitzar el poder, el poble hauria de prosseguir en la seva tasca revolucionària i deixar aïllats als partits. Si després de febrer i octubre de 1917, els treballadors russos, enlloc de donar-se nous amos, haguessin continuat senzillament la seva tasca amb ajuda dels revolucionaris, el poder polític hauria desaparegut.

Els fets desconeguts fins ara, que revelarem, confirmen aquesta tesis. Esperem que els pobles comencin a veure-hi clar i no es deixin enganyar pels polítics, que només son revolucionaris de saló.

Volant repartit el 11 de setembre del 2014

Negres Tempestes

Decidim-ho tot!

Encarem un nou Onze de Setembre històric. Per tercer any consecutiu centenars de milers de persones sortirem al carrer, en una mobilització amb molts pocs precedents, per exigir poder exercir el dret a decidir el nostre propi futur.

Moltes coses han passat en aquests darrers anys: han servit per clarificar les posicions dels principals agents polítics catalans i estatals i per copsar l'evolució de la crisi econòmica cap un model de societat on els recursos públics són retallats en benefici del sector privat.

A dos mesos de la data proposada per a la consulta, CIU no ha ofert encara les garanties de la seva realització i ha llençat diversos “globus sonda” per tal de preparar el camí que els permeti esquivar-la. Parlen d'evitar un suposat ridícul i de respectar una legislació representada per l'autoritat del Tribunal Constitucional que ja ha demostrat la seva subordinació als interessos de l'Estat.

Efectivament, parlen de respectar la legislació espanyola. La mateixa legislació que està acabant amb la immersió lingüística arreu del territori, que limita les competències dels ajuntaments, que retalla les llibertats individuals, que desvia fons públics destinats a serveis socials per pagar el deute adquirit amb les entitats financeres, que permet amagar aquelles operacions que enriqueixen a la casta dirigent, etc.

És per aquesta raó que sortim al carrer per començar a construir quelcom nou. Que ens permeti trencar amb la legislació espanyola i amb la complicitat dels que durant 40 anys l'han aplicada a

casa nostra i que encara ara pretenen mantenir l'actual statu quo amb lideratges messiànics. Un marc social lliure i autogestionat, que haurem de fonamentar en una sèrie de valors socials i econòmics cooperatius i solidaris. Una societat, per tant, on el dret a decidir no estigui limitat pel poder polític.

Per això decidim decidir-ho tot!

Decidim habitatge digne!

Decidim educació per tothom!

Decidim el dret al propi cos!

Decidim una sanitat universal i no mercantilitzada!

Decidim desobeir els dictats dels poders financers!

Decidim alliberar-nos de l'imperialisme.

Entrevista al col·lectiu Negres Tempestes

A Las Barricadas

Hablamos con Negres Tempestes, colectivo libertario de Barcelona. Su aparición ha sido digamos que polémica, debido a su planteamiento de la opresión de las culturas y la necesidad de combatirla dentro del anarquismo. En esto concuerdan con los movimientos independentistas estatistas, aunque se distancian de ellos en cuanto a su rechazo a los estados y las formas de lucha de estas organizaciones (partido, elecciones, etc.). Han reeditado un libro que trata el tema, titulado "Anarquisme i alliberament nacional", realizando una larga gira de presentación. Las respuestas están en catalán. Las preguntas sólo en castellano.

ALB Noticias.- Hola compas, primero de todo la pregunta obvia, ¿Qué es Negres Tempestes?

NT. Negres Tempestes és un col·lectiu que va sorgir amb l'objectiu de fomentar el debat sobre l'alliberament nacional dins de l'entorn anarquista, així com el de l'anarquisme dins del moviment independentista.

ALB.- ¿Cuáles son vuestras actividades principales?

NT. Les nostres activitats principals són les mateixes que les de qualsevol altre col·lectiu llibertari. Obrim una "kafeta" al CSA CanVies cada diumenge i els dimarts al Casal Popular de Les Corts. També organitzem debats de diverses temàtiques i passis de vídeo. Participem de l'ABS (Assemblea de Barri de Sants) i

col·laborem a La Burxa (periòdic mensual de contrainformació de Sants i barris veïns). A més tenim com a objectiu l'edició de material, principalment llibrets i recopilacions de texts. Hi ha que destacar la reedició del llibre d'Ikària "Anarquisme i alliberament nacional" del que estem fent presentacions que fomenten debats i xerrades sobre el tema. També participem al "Febrer Llibertari" o a la Universitat Lliure d'Estiu.

ALB.- ¿Cómo os definís ideològicamente?

NT. Nosaltres ens definim com a llibertàries. La defensa de l'alliberament dels pobles i de les cultures minoritzades és una més de les nostres lluites. Malauradament, sembla que hem de destacar aquesta lluita de les altres degut a la manca de sensibilitat que alguns sectors llibertaris tenen al respecte, així com fan altres col·lectius al tractar temes patriarcals, ecologistes, etc.

ALB.- ¿Qué tipo de anarquismo queréis?

NT. Entre les diferents individualitats que conformen el col·lectiu existeixen diferents formes de pensar, tot i així, podem dir que advoquem per la desaparició de l'Estat i de les classes dominants, creiem en l'assemblea com a forma d'organització, en conseqüència, ens oposedem a tot tipus de jerarquies, governs, autoritarismes, i apostem per un federalisme de pobles no per força lligades a les formes que tenen actualment els estats.

ALB.- Eso de considerar la liberación nacional, ¿no es contradictorio con el anarquismo? ¿es la cuestión nacional una lucha libertaria?

NT. Creiem que la llibertat personal va sempre lligada a la llibertat de la societat a la que pertany. Si forma part d'una societat oprimida, sigui la que sigui aquesta forma d'opressió, la persona

mai serà lliure. És per això que creiem que la llibertat dels pobles és necessària per a la llibertat de les persones.

ALB.- ¿En qué está oprimida Cataluña? ¿No es una de las regiones más ricas de Europa?

NT. L'opressió no es mesura només en un sentit econòmic. Diàriament, les persones vivim altres formes d'opressió com són el patriarcat, el militarisme, la repressió política, etc. Als Països Catalans (PPCC) patim el capitalisme a l'igual que a altres parts del món, "per sort o per desgràcia" des d'una perspectiva econòmicament privilegiada, que no vol dir desitjable. Així, econòmicament parlant, exercim més d'exploitadors que d'exploitats encara que de manera no voluntària. Tot i així, són certes classes socials les que exerceixen aquesta opressió, una part important de la societat viu en la pobresa i per tant és víctima d'aquesta opressió econòmica. Moltes zones d'Àfrica són de les més riques del món, però els oligarques i poderosos són els que utilitzen els seus recursos per al seu propi benefici. Malgrat que l'exemple no és extrapolable, pot ser orientatiu.

ALB.- ¿Y qué diferencias de visión tenéis con los independentistas más convencionales? (con CIU con ERC y con la Esquerra Independentista)

NT. Tractar a ERC i a CiU d'independentistes és un error, ja que només utilitzen aquesta bandera en època electoral per tranquil·litzar a les seves bases i per poder negociar tractes de favor amb l'Estat espanyol. D'altra banda, la Esquerra Independentista als PPCC es defineix majoritàriament com comunista i defensen la creació d'un estat propi.

En conseqüència, les diferències són prou clares ja que nosaltres creiem en la llibertat dels pobles sense que això suposi ni la imposició de fronteres, ni de jerarquies, ni de cap altre imitació

del model estatal que només reproduiria els tics dels estats capitalistes o dels vells estats del bloc de l'Est.

ALB.- ¿No es esto muy novedoso dentro del campo libertario?

NT. L'alliberament nacional dels pobles oprimits no suposa res de nou dins del pensament anarquista ni a nivell internacional, ni a nivell català. Mihail Bakunin en el seu text "Pàtria i Nacionalitat" defensa la llibertat dels pobles reflectits en els cantons de Tesino i Lombardia respecte a Suïssa i Itàlia respectivament afirmant que:

"La nacionalitat no és un principi; és un fet legitimat, com la individualitat. Cada nació, gran o petita, té l'indiscutible dret a ser ella mateixa, a viure d'acord amb la seva pròpia naturalesa. Aquest dret és simplement el corolari del principi general de llibertat".

També afirma que: "com eslav, jo voldria l'emancipació de la raça eslava del jou alemany, i, com a patriota alemany, Marx no admetia encara el dret dels eslaus a emancipar-se del jou dels alemanys, pensants avui com aleshores que els alemanys són cridats a civilitzar-los, és a dir, a germanitzar-los per acceptació o per força" (1871).

A nivell de PPCC, algunes publicacions com "La Tramuntana, periòdich vermell" (1881-1896) de Josep Lluнас i Pujals, o posteriorment "L'Avenir" tractaven el tema de l'alliberament nacional des d'una perspectiva anarquista. Personatges com ara Joan Salvat-Papasseit o Salvador Seguí, no plantejaven cap diferència entre una cosa i l'altra. Molts pensadors llibertaris catalans durant l'últim terç del segle XIX i el primer del segle XX, deixant al costat el tema de la llengua utilitzada als seus escrits, plantejaven modernitat, anarquisme i alliberament nacional dels pobles com similars, on les fronteres entre els tres plantejaments no quedaven

clares o eren una mateixa cosa. Des de llavors i fins l'actualitat, altres col·lectius i publicacions han assumit aquesta lluita com a pròpia, com ho van fer l'OLLA, Ikària, Recerca Autònoma, o la XLIL (Xarxa de Lluites Independentistes-Llibertàries).

ALB.- ¿Y qué acogida habéis tenido? ¿Veis interés en alguna zona en concreto?

NT. La veritat és que ens ha sorprès la quantitat de col·lectius que ens han convidat a fer xerrades i presentacions del col·lectiu i de la reedició del llibre d'Ikària, visitant molts llocs dels PPCC i de fora d'ells. Fent debats, a ateneus llibertaris com i a casals independentistes, que han sigut molt positius i enriquidors.

ALB.- ¿Qué relación tenéis con los movimientos sociales catalanes?

NT. La nostra “feina” diària està molt lligada al CSA Can Vies i a l'ABS. És per això que sobretot ens relacionem amb col·lectius que es mouen per Sants i Barcelona. També ens coordinem de manera informal amb altres col·lectius anarquistes dels PPCC que està servint per a que hagi una millor comunicació entre col·lectius. Ens hem implicat també en la vaga dels “2 dies” de les conductores de TMB, o en la vaga de Mercadona, CODEX o Caprabo impulsades per la CNT. També hem coorganitzat, juntament amb l'Ateneu Llibertari de Sants i el CSOA La Farga, les jornades del “Febrer Llibertari”. També col·laborem en activitats del Casal Independentista de Sants com ara la “Calçotada” o el “Solstici d'Estiu” (Revetlla de Sant Joan). També participem en l'organització de la “Universitat Lliure d'Estiu”.

ALB.- ¿Y con el movimiento libertario? ¿No se os considera como unos "bichos raros"?

NT. Al principi, pot ser sí, però era més per curiositat de saber que discurs portaríem a la pràctica. Però ara és tot el contrari. Només hi ha que fixar-se en la quantitat de presentacions del llibre “Anarquisme i alliberament nacional” que hem realitzat a centres socials okupats, ateneus llibertaris o organitzades directament per seccions locals de la CNT.

ALB.- En cuanto a otros colectivos libertarios que tratan la cuestión nacional, ¿mantenéis contacto? ¿con cuáles?

NT. Principalment amb Catarko que són d'El Prat de Llobregat, amb Acció Autònoma de Terrassa i amb individualitats del País Valencià, de les Illes Balears i de diferents indrets dels PPCC. També mantenim contacte amb canaris, gallecs, castellans, aragonesos i bretons.

ALB.- ¿Os consideráis federalistas? ¿Qué opinaríais de una hipotética Federación territorial Ibérica?

NT. Ens considerem federalistes, en tant que considerem que el federalisme planteja una solució, dins de l'anarquisme, a les opressions dels pobles, mitjançant la destrucció de les estructures de poder i autoritat, i en conseqüència, dels estats.

Pel que fa a una federació ibèrica, creiem que no és seriós plantejar-la basant-se en un motiu merament geogràfic i amb un transfons hispanista. També podem plantejar-nos altres marcs territorials federatius com, per exemple, un mediterrani.

ALB.- Finalmente, ¿qué mensaje le daríais a la gente que piensa más o menos como vosotros pero que está en el independentismo más estatista o reformista?

NT. Haurien de tenir present l'objectiu final de l'organització en la que militen: la creació d'un estat, d'unes jerarquies, de me-

canismes repressius, etc. Si un dia aconseguïen el seu objectiu, nosaltres encara estaríem en contra del seu estat i de la seva autoritat. Llavors quedaria clar qui pretenia acabar amb les opressions i qui desitja només un canvi d'amo. Tot mecanisme de delegació o supraestructura acaba inevitablement conduint a les velles formes. Igualment, intentem fomentar el debat entre les nostres companyes llibertàries que no qüestionen el marc estatal o que basen la seva organització en aspectes purament geogràfics. Per exemple, podem entendre que els sindicats s'organitzen a nivell d'estat per qüestions de política laboral però no ho considerem una qüestió de vital importància perquè les polítiques econòmiques i laborals poden variar d'una comunitat autònoma a una altra (exemple: marc català de relacions laborals) i totes elles, al cap i a la fi, venen dictades per la UE. El que no entenem és que hi hagi gent que no qüestionï aquests marcs estatals.

ALB.- Palabras finales ...

NT. Animar a la gent a pensar, a criticar, a construir i a no quedar-se amb la primera impressió. És molt interessant que abandonem les idees fixes i els prejudicis per fomentar els debats entre els diferents col·lectius i individualitats llibertàries per poder entendre que pot aportar cadascú/na en els diferents enfocament per combatre tota autoritat.

ALB. - _Muchas gracias, compas. Salut i sort

Votant no decidim res. La nostra independència: el Comunisme Llibertari!

TOT ESTAT ENS NEGA LA DECISIÓ, CAP TRIBUNAL ENS IMPOSARÀ LA SEVA VOLUNTAT

És per això que desobeïm la prohibició de la consulta feta pel tribunal constitucional gràcies als recursos del govern espanyol.

CAP PARLAMENT ÉS LA VEU DEL POBLE

És per això que no reconeixem als polítics catalans que mantenen un sistema social injust al servei dels mercats i on la nostra participació es basa en ser votants passius.

L'estat i el capitalisme són el contrari a la capacitat de prendre decisions de les persones. És per això que ens neguem a que Catalunya sigui un nou Estat. És per això que no volem que el capitalisme segueixi implantat en aquesta terra.

Volem una terra lliure on podem decidir en comunitat i sense jerarquies com organitzem la societat, sense la necessitat d'especialistes de la política. És per això que no volem cap estat, ja que la política està als carrers, als barris, als pobles i a la gent; volem una societat on tothom pugui decidir sobre la seva vida en tots els seus aspectes: educació, sanitat, feina, els nostres cossos, etc. És per això que ens oposem tant a l'estat espanyol com als que volen crear un Estat català.

Volem autogestionar els recursos de les nostres terres per a que la terra pertanyi a tots i no a una minoria propietària. És per això que apostem per la col·lectivització dels recursos, és per això que els nostres enemics són tant la burgesia espanyola com la catalana, perquè els que defensen un sistema basat en la explotació de una majoria sota una minoria no poden ser al mateix temps els garants del nostre dret a decidir. Perquè els interessos de la burgesia catalana no poden ser els mateixos que els de les classes

populars. Nosaltres apostem per un apoderament col·lectiu dels oprimits, de tots aquells que senten en les seves pells les retallades i la crisi capitalista. Apostem per la lluita de classes per aconseguir el nostre alliberament social i d'aquesta manera poder ser un poble lliure en tot el seus aspectes.

Volem acabar amb el espoli de la natura que ens ofereix el capitalisme i per això volem un model econòmic que no estigui basat en el desenvolupament destructiu ni el turisme. És per això que volem un sistema econòmic que no vegi la terra com a diners, és per això que som anticapitalistes.

Volem recuperar la Catalunya proletària i anarquista, aquella que va lluitar amb tots els mitjans per aconseguir un nou món sense explotats ni explotadors, aquella que es va aixecar en 1909 contra la política del estat, aquella que va aconseguir la jornada de 8 hores, aquella que responia amb vagues salvatges i contundència als atacs dels patrons, aquella que va parar el cop feixista i va fer la revolució col·lectivitzant els recursos i implantant un nou model polític basat en l'autogestió i el suport mutu. És per això que rebutgem el projecte d'una Catalunya burgesa independent, som les classes populars que mitjançant l'autoorganització sense lideratges, les que hem de portar l'iniciativa de la ruptura amb Espanya i en el seu camí plantar cara als seus explotadors, ja siguin espanyols o catalans.

NO HI HA INDEPENDÈNCIA PER A LES CLASSES POPULARS SENSE REVOLUCIÓ SOCIAL!

VOLEM DECIDIR SOBRE LES NOSTRES VIDES. VISCA L'AUTOGESTIÓ I VISCA L'ANARQUIA!

Acció Llibertària de Sants. Octubre 2014

Reflexions sobre la independència i el procés sobiranista actual.

Acció Llibertària de Sants

Què estem vivint?

Els darrers mesos hem anat veient com una gran part de la població, farta de la situació actual, ha estat conscient del paper que pot jugar la mobilització i la lluita per aconseguir uns determinats objectius polítics i econòmics, en aquest cas, treure'ns la soga que l'Estat Espanyol té sobre els seus habitants. Aquesta consciència i mobilització s'ha traduït en els darrers anys en vagues, manifestacions massives, lluites en sectors com l'educació, la sanitat, l'habitatge i multitud de conflictes en l'àmbit laboral; sense oblidar tots aquells conflictes que sorgeixen des de la planificació urbanística imposada per les necessitats de les grans empreses, ja sigui en l'àmbit més proper com és el cas de la fira del mòbil i la reurbanització de la Fira de l'Hospitalet amb una afectació directa als barris, com en projectes més grans com és el cas de Barcelona World.

Arribant a un punt en el qual estem sofrint les conseqüències més despòtiques del capitalisme i la seva misèria, veient els nivells de corrupció política i financera a nivell estatal, ha aparegut en primera plana de l'actualitat política l'opressió cultural i social que es viu a Catalunya, per formar part d'un Estat on conviuen diferents pobles baix el mandat d'un centralisme ranci i feixista.

Aquest sentiment de no ser lliures, ha anat derivant durant aquests anys de crisi, en una voluntat clara per part d'una majoria social d'aconseguir la independència respecte a l'Estat Espanyol. Aquest sentiment, vulguem o no, ha estat desviat per les diferents forces polítiques, ja siguin partits com Convergència o Esquerra o per organitzacions també polítiques com la ANC o Omnium,

orientades a aconseguir la creació d'un nou Estat, sempre amb el teló de fons de consultar a la totalitat de la població quina és la seva voluntat política i fins on s'està disposada a arribar.

Sabent que el centralisme ranci del que parlem -que no distingeix entre partits- ha negat la possibilitat de demanar a la població que és el que vol, també és cert que els partits catalans han anat poc a poc marcant quines son les pautes per a aconseguir la independència. Arribant a donar per suposat que independència significa la creació d'un Estat català, posant l'aspecte econòmic per sobre de tot, fent-nos creure que aquí no es roba, aquí no s'explota als treballadors, aquí no existeixen opressions respecte a les diferents variacions culturals.

Què volen i què volem?

Volem dir que malgrat sigui una aberració per la seva pròpia moral que dins de la seva democràcia s'impedeixi votar a la població en un tema en el qual es força evident que existeix la necessitat d'expressar-se. Per a nosaltres no ens és suficient amb pensar que els polítics estan disposats a donar-nos la paraula d'una forma consultiva, de cara a respondre unes preguntes marcades per ells prèviament i dirigides clarament a un tipus de resposta. No en tenim prou en pensar que la independència significa donar-nos la mà amb persones que porten anys firmant els nostres acomiadaments, negant els serveis més bàsics a la població i beneficiant-se de la nostra suor i llàgrimes. Parlem de polítics i empresaris, que bé poden estar a favor de la independència, però que mai els veurem al nostre costat, el costat dels de baix.

És a dir, la nostra voluntat és que siguem nosaltres, el poble, sigui quina sigui la seva identitat cultural, qui decideixi que volem fer amb les nostres vides, sense que ningú ens consulti. Els canvis socials venen des de baix, des de l'educació i la cultura, des de la nostra activitat quotidiana, perquè al que aspira la majoria

social a Catalunya no es a veure's una altra vegada enganyada per polítics i empresaris, sinó que aspira ser lliure. Es evident que un referèndum no és suficient per nosaltres, que unes eleccions no són suficients, s'ha d'estar molt cec per no ser conscients del circ i el numeret que han muntat amb Madrid, dels tripijocs que tenen com únic objectiu perpetuar-se al govern, no perdre vots, seguir xuclant del pot. O és que les decisions d'aquestes setmanes han tingut a veure amb el que realment la gent vol? No, no ens deixarem enganyar una altra vegada, altra entre tantes.

Però necessitem un estat per ser independents?

No necessitem un estat per ser independents. Nosaltres no neguem els sentiments d'arrelament de les persones, tant cap a la seva terra com cap a aquells que conviuen en ella. No obstant, pensem que aquest sentiment natural d'arrelament no s'ha d'institucionalitzar de cap manera, ja que derivaria sense cap dubte en l'aparició d'estructures de dominació com és l'estat, sobre la base de la identitat cultural, lingüística, territorial, religiosa o qualsevol altra.

Imaginar que Catalunya necessita un estat a partir del fet històric de la possessió en el passat d'institucions de govern i d'administració propis és un error. La nació i l'estat són fenòmens independents. Tot estat ha servit sempre com instrument de submissió de les classes dominants sobre el poble. Per tant, mai cap estat ha sorgit com a lliure expressió d'aquesta, sinó més aviat com exponent de la seva dominació. És equivocat parlar d'institucions "pròpies", en tant que sols són propietat de les classes dominants, ja sigui el rei Jaume I o Artur Mas.

Nosaltres proposem que aquest sentiment natural es gestioni amb els mateixos principis que apliquem per a tot: l'absència total d'imposicions. Des de l'anarquisme sempre s'ha proposat com

a forma organitzativa dels pobles la lliure associació o lliure federació.

Com ens organitzaríem sense Estat?

La lliure federació parteix del fet de que la base de la societat és el propi individu, i que aquest tendeix a agrupar-se amb altres individus per formar comunitats. Aquestes comunitats de convivència, que podrien ser clans, tribus, pobles, municipis, barris o comunes tenen el dret i la possibilitat d'agrupar-se entre elles de la forma en què els sembli bé. Normalment aquests nuclis s'agrupen d'una forma espontània, donant lloc a col·lectius més grans que comparteixen elements comuns: llengua, costums i fins i tot normes de convivència.

Aquest fet de construcció social més o menys espontani no és negatiu, sinó natural. El principi de lliure associació regeix sempre que aquestes comunitats que s'associen ho facin d'una forma voluntària, i que es respecti i tingui en compte en cadascuna d'elles als individus que la conformen.

Per a això, les eines de gestió que proposa l'anarquisme són l'assemblea, en el cas de cada comunitat, i les federacions en el cas del contacte entre diferents comunitats. En aquest cas, la federació no és més que l'agrupació de diverses assemblees, que tenen la capacitat d'unir-se i separar-se en el moment que ho desitgen, i que tots els acords als quals arriben són promoguts des dels seus propis integrants, i per tant, seran assumits responsablement.

En ser la lliure federació la base de la societat, no hi ha lloc per als governs. No hi ha lloc per a la creació de fronteres, ni barreres culturals o lingüístiques. Cada grup de comunitats triarà ajuntar-se o separar-se sobre la base de totes i cadascuna de les variables que la vida en societat exigeixi. Per tant, alhora que es tendeix a un major enteniment global entre els éssers humans, es man-

tindran peculiaritats i idiosincràsies locals, de tal manera que la societat resultant serà més rica i heterogènia.

Però, i això ha passat algun cop?

Aquesta forma de societat que avui dia ens pot semblar utòpica i irrealitzable era més o menys comuna fins a l'aparició dels estats moderns. Aquest fet té molt a veure també amb l'aparició del capitalisme i l'economia industrial. Anteriorment, sobretot al món rural, eren habituals formes de convivència basades en l'assemblea (concejo, batzarre...) i en la propietat comunal dels mitjans de producció. Fins i tot, algunes característiques d'aquestes societats han perviscut fins a fa pocs anys en algunes zones rurals aïllades. Per descomptat, no eren societats perfectes, però ens serveixen per entendre que el que ara ens sembla l'ordre social normal, és a dir, els estats, els governs, les nacions, etc, no són més que un instant de la història dels éssers humans com a espècie.

I en un societat com la nostra?

El millor d'una societat basada en la lliure associació és que es pot aplicar a qualsevol marc, fins i tot a una societat que prové del capitalisme industrial, i la pròpia dinàmica federalista tendirà a convertir aquesta societat en una altra més equilibrada, descentralitzada i sostenible. En aquest sentit, l'anarquisme modern ha defensat sistemes d'organització social i econòmica aplicables a la situació actual, i els ha posat en pràctica.

El sistema més conegut dins de l'anarquisme modern és el comunisme llibertari. Precisament la CNT, l'organització més gran del proletariat català a principis del segle XX, va apostar per aquest

model i la dècada dels anys 30 va fer assajos per implantar-ho en alguns municipis catalans i d'arreu del l'estat espanyol.

Al juliol del 36 l'aixecament militar feixista es va convertir en el detonant que va impulsar la revolució social i implantació del comunisme llibertari. L'anarquisme no només es va implementar en regions rurals com a Aragó sinó que també es va aplicar a Barcelona i a totes les ciutats industrials de Catalunya. Donades les condicions industrials de l'economia catalana, es van posar en mans dels treballadors indústries senceres i infinitat d'empreses es van col·lectivitzar. La societat s'organitzava mitjançant assemblees i comitès als carrers, barris i centres de treball. El poble es reunia i decidia que era el millor per al propi poble. Tot i les crítiques rebudes, tant la producció industrial com agrícola va augmentar durant els temps de la revolució.

Per a nosaltres, el marc que es va generar a partir del 19 de juliol de 1936 és un exemple més del veritable marc per la independència de Catalunya. L'abolició de les estructures de l'Estat, el reconeixement de la cultura vinculada no només al territori sinó també a la classe social. La conformació d'una societat a partir d'una revolució, aplicant el principi de la lliure associació i deixant el seu futur en mans de les persones que la formen amb el suport mutu i la solidaritat com a principis.

En l'actualitat les lògiques que governen la societat són pràcticament idèntiques a les d'abans. Han canviat en les formes, s'han perfeccionat els instruments de control, però la lògica del capitalisme és la mateixa. És per això que conceptes com el comunisme llibertari tenen plena vigència.

Conclusió

La democràcia està al servei dels que tenen els diners, un nou Estat català estarà al servei dels que tenen els diners aquí. La nostra opció, és la independència i l'autonomia, el comunisme llibertari

i la lliure federació, la llibertat al cap i a la fi. Aquesta llibertat, no només passa per l'aspecte cultural, també passa per lliurar-nos de la desigualtat econòmica i de gènere, per imaginar una economia on no existeixi el benefici sinó la satisfacció de les necessitats de la gent. Aquesta llibertat no és compatible amb cap estat, amb cap parlament ni amb cap referèndum per instaurar qualsevol dels anteriors. Per arribar a això hem de ser conscients de que encara que vulguem votar i expressar el que sentim, la llibertat mai s'ha demanat, la llibertat es pren. Aquesta llibertat, molt més profunda, és la que portem dins des de fa segles. La independència de Catalunya, o la d'Aragó o la de Galícia passa irremeiablement per la revolució social i l'autoorganització del poble. Per arribar a això no hi ha dreceres, el camí és llarg i només n'hi ha un: la lluita constant i diària als nostres pobles, barris, centres de treball, instituts o universitats. La resta són miratges en el desert.

Acció Llibertària de Sants
Federació Anarquista de Catalunya

La Degeneralidad

I have a dream
Martin Luther King

¡Tengo una pesadilla!

Cuando soñé que había leído en la prensa del 25 de julio 2014 que Jordi Pujol Soley asumía todas las responsabilidades jurídicas por no haber declarado fiscalmente una fortuna heredada de su padre, y que de tal modo había “contaminado” a sus hijos y a su mujer, entendí perfectamente que vivimos en un país de opereta y mentiras. ¡Qué angustia de pesadilla!

¡Tengo una pesadilla! Si hubiera leído que Jordi Pujol Soley, el Nada Honorable Presidente de la Degeneralidad de Cataluña durante toda una generación, se había suicidado porque la fiscalía le acusaba de haber tejido pacientemente una red mafiosa de cobro de comisiones, regalos, extorsiones y favores para contratar obra pública; entonces habría creído que éste era un país realmente serio, capaz de generar dramas inmortales, y la figura de Pujol se hubiera parangonado con Hamlet, Edipo, El Padrino, Oteló, Fausto, Sancho Panza, Drácula y otros héroes de la Humanidad. Sería la figura de Pujol o el delincuente gobernante. Pero resulta que ni siquiera tiene el valor de un capo de barrio palermitano, resulta que era una rata de alcantarilla, un miserable ratero cogido con las manos en la masa; y había decidido defenderse de lo indefendible con estratagemas de leguleyo. Sin grandeza. ¡No se ha suicidado! ¡Qué opresión en el corazón! ¡Qué pesadilla más jodida!

Soñé que la primera pregunta que todo el mundo se podía hacer era por qué ahora (25 de julio de 2014) Pujol confesaba. Es indudable que Pujol tiene acceso a información privilegiada y sabía que era inminente que se acusara a varios de sus hijos de evasión fiscal y otros delitos. Su declaración, en la que confesaba haber

recibido de su padre una herencia que mantuvo oculta durante treinta años en Andorra, defraudando a Hacienda, era y es sólo un desesperado intento de desviar las investigaciones en curso de la Unidad de Delincuencia Económica y Fiscal (UNEF) sobre cómo el clan Pujol-Ferrusola ha amasado una fortuna, que puede estimarse en tres mil millones de euros, reduciéndolo todo a un fraude fiscal personal. Con 84 años sabe que no irá a la cárcel, sin embargo también sabe que es imposible ocultar las actividades mafiosas de sus hijos Jordi y Oriol. ¿Alguien cree seriamente que Artur Mas, nombrado a dedo presidente de la Degeneralidad por el clan mafioso de los Pujol-Ferrusola, no sabía nada, ni está implicado en nada? Parece ser que la policía trabaja en un escenario que contempla a Jordi Pujol Soley, en persona, comunicando el pizzo a los interesados, a veces en la propia sede del Palacio de la Degeneralidad, y en nombre de Cataluña, y su hijo era el encargado de cobrarlo . ¡Qué pesadilla tan terrorífica y angustiosa! ¡Qué vergüenza!

¡Tengo una pesadilla! Ya eran varios mafiosos los que le habían amenazado que si no intervenía en su favor, iban a tirar de la manta. Y ahora han tirado de ella y se ha visto lo que todo el mundo intuía, y todo el mundo sospechaba que estaba pasando desde hacía años. Felipe González, en su momento, había llamado a capítulo al fiscal Villarejo para pedirle que no siguiera investigando las evidentes responsabilidades de Pujol en el caso de Banca Catalana. Mientras PP y PSOE necesitaron a Pujol para gobernar, éste estaba protegido por la omertá. En cuanto Pujol derivó hacia el independentismo, el pacto tácito de omertà dejó de tener sentido. Mariano Rajoy, revelados además los casos Bárcenas y Gürtel, ya no tenía por qué proteger a Pujol, sino que muy al contrario, dado el aliento independentista de Pujol, ahora debía, por puro interés político, tirar de la manta. ¡Qué insufrible opresión en el corazón! ¡Qué terrible pesadilla!

Soné que el poder y las influencias que otorga el cargo de Presidente de la Degeneralidad, beneficiaron a toda la familia Pujol (menos a una oveja negra que salió honrada), y que todos se han

forrado con contratos públicos adjudicados a dedo, con una influencia mafiosa y amenazante sobre varias empresas privadas, coaccionadas por la familia para que les concedieran comisiones por ningún servicio, cargos, dinero y prebendas en los consejos de administración de numerosas empresas. Quienes querían hacer negocios en Cataluña, antes debían pagar el pizzo a la familia. Ya lo dijo Maragall en el propio Parlamento catalán, sin que ningún juez tomara la decisión de investigarlo a fondo Pero Maragall se quedaba corto, ya que el pizzo del clan mafioso de los Pujol-Puig-Millet y otros patricios barceloneses no se fijaba en el tres, sino en el 4, el 5, y aún más. Están en marcha las investigaciones sobre el Palau de la Música, la Línea nueve del metro, las ITV, y tantos otros. ¡Qué pesadilla más jodida!

Tengo una pesadilla! En Palermo el pizzo que se cobra es muy variable, y oscila entre los dos euros por aparcar en la ciudad, gestionado por un océano de vigilantes para que no le pase nada impensable a tu coche, hasta algo menos de quinientos euros al mes para un pequeño comercio, o el de casi ochocientos para un hotel. En las grandes obras públicas y privadas se hace algo parecido a lo que ha pasado y pasa por aquí. Las diferencias entre Palermo y Barcelona son muy notables. Mientras en Palermo hay capos de la mafia en cada barrio y después en cada localidad siciliana, que se coordinan a nivel palermitano y de diferentes zonas sicilianas, en Cataluña esta función la ejercen las organizaciones locales de los partidos. En Palermo la mafia se organiza de abajo a arriba, en Cataluña de arriba abajo. La corrupción en Palermo está generalizada en todos los estamentos de la administración y de la policía; en Barcelona está Degeneralizada, es decir, se concentra, de momento, sólo en las cúpulas políticas y administrativas. En Palermo se secuestra y asesina, en Barcelona de momento no, que se sepa. En Palermo se amenaza de muerte; en Barcelona (que se sepa) sólo se amenaza administrativamente y con influencias políticas o judiciales. Aunque Itziar, la concejala de Ciutat Vella, abandonó su cargo por amenazas de muerte de la mafia paquistaní, que la guardia urbana no supo, o no quiso, detener.

¿Habéis visto el filme “Bitiful”, protagonizado por Bardem? ¿Qué pesadilla más jodida!

Soné que para entender la mentalidad profundamente mafiosa de Jordi Pujol y Soley bastaba con un botón: los periodistas que le acosaban y molestaban este verano en Queralbs despertaron un día con las ruedas de los coches pinchadas. Una casualidad, claro. En su época de Presidente de la Degeneralidad llamaba directamente a los directores de los periódicos cuando publicaban una noticia que no le gustaba, y pedía explicaciones. Una casualidad, claro. ¿Lo habéis visto en la tele, índice alzado de la mano derecha amenazando a los parlamentarios que iba a tirar de la manta? Son tan estúpidos que le preguntan al Gran Capo si es un mafioso y ¡aún esperan una respuesta firme y clara! Esto sólo es posible en una pesadilla!

Soné que el astuto y criminal grupo mafioso de Jordi Pujol Soley y familia, más otras familias patricias catalanas, quiere desviar la atención de lo que realmente ha pasado en este país, y nos habla de un engaño al fisco durante más de treinta años, lo cual ya es grave de por sí. Pero cuando un ladrón de alcantarilla reconoce un delito es porque nos quiere ocultar la parte del león, lo que realmente sucedió: el saqueo del país desde hace cuarenta años mediante el cobro de un cuatro o más por ciento en cada obra pública, con el tejido de una red mafiosa en gran parte de las poblaciones catalanas, en las que alcaldes, concejales y partidos (no sólo CiU, y tampoco todo el partido) se enriquecían y crecían con la obra pública, los permisos oficiales, las concesiones, es decir, mediante el cobro del pizzo por parte de CiU. O por parte del PSC, donde este tenía más fuerza y arraigo: en Sabadell, en Santa Coloma, en Moncada y alguna otra localidad, como organización mafiosa menor en competencia desleal con la mafia mayoritaria de CiU. En muchos lugares, como Torredembarra, esta mafia se ha hecho transversal y engloba a casi todos los partidos como casta política bien arraigada ¡Sin embargo tal corrupción es inimaginable, esto sólo es posible en una pesadilla!

Soñé que esta es la gran obra y la herencia que nos deja Pujol: la paciente construcción desde la Degeneralidad de una red mafiosa, que repartía el 1,5 para la familia, y el 2,5 para el partido, en toda Cataluña. Pero el Gran Capo no sólo no se suicida, con una nota de descargo para la familia, la patria y el partido, sino que además intenta ganar pleiteando, aunque ello suponga su total descrédito político y nacionalista. El Padre de la Patria era sólo una mala y rastrera imitación del Padrino. Cuando decía patria pensaba en su patrimonio. ¡Qué opresión en el corazón! ¡Qué sudor! ¡Y no despertaba nunca, como el resto del país!

¡Tengo una pesadilla! La gran diferencia de la mafia catalana con la siciliana, calabresa o napolitana es que no se le conocen, de momento, ni asesinatos ni raptos, o amenazas de muerte. Y no es poco. Es sobre todo una mafia de carácter político, insertada en la partidocracia (tanto de CiU como del PP y del PSOE-PSC) y en las instituciones administrativas y gubernamentales, que va de arriba abajo, como una telaraña circular que tiene su centro en la familia Pujol, sus cómplices necesarios en varias consejerías de la Degeneralidad, otras familias patricias (no todas) y sus extremos locales en los ayuntamientos, pasando por el intermedio de las instituciones comarcales y provinciales. Aquí está la investigación de la familia del consejero Puig. El caso Millet, confeso y declarado culpable, pero en libertad, es un episodio que no se entiende sin la existencia de esta red mafiosa catalana, impulsada desde la Degeneralidad ¡Qué pesadilla más increíble!

Soñé que esta telaraña autonómica, con ínfulas independentistas, ha sido posible gracias a la complicidad de los gobiernos centrales del PSOE y del PP, que necesitaron el apoyo de CiU para gobernar con mayoría suficiente. Dada la mayoría absoluta del PP y la “locura” independentista de CiU, quien podía y amenazaba con tirar de la manta, finalmente ha tirado de la manta. Y ahora se delata lo que todo el mundo ya sabía desde hacía muchos años, desde la estafa de Banca Catalana, desde el caso Prenafeta, el caso De la Rosa, el caso del Palau de la Música y tantos otros, es decir, que la familia Pujol-Ferrusola se había enriquecido medi-

ante el cobro del pizzo a toda obra pública realizada en Cataluña, que CiU se había financiado del mismo modo, que la familia Pujol-Ferrusola había tejido una telaraña mafiosa, cobrando comisiones por servicios no realizados, ejerciendo cargos remunerados en empresas que pagaban religiosamente por nada, y por miedo, sustituyendo concursos públicos por subastas al mejor postor (caso de las ITV), monopolizando los servicios florales y horticultores de las empresas catalanas (el césped del FC Barcelona), y un largo etcétera de extorsiones, chulería, comisiones, evasión fiscal, envío de dinero a paraísos fiscales, amasando una fortuna de varios cientos de millones de euros. Cuando hablaban de la patria catalana pensaban en su patrimonio apátrida. Cuando imponían el pizzo lo hacían en nombre de Cataluña. ¡Qué pesadilla más irreal!

Soné que la ocultación fiscal es sólo la calderilla. **La gran pregunta es cómo la familia Pujol-Ferrusola ha acumulado una fortuna de unos tres mil millones de euros.**

¡Tengo una pesadilla! ¡Y no se ha suicidado! Y encima nos insulta e insulta la inteligencia de todos los catalanes haciéndonos creer que se trata sólo de la evasión fiscal de una herencia. Mafioso, ladrón y mentiroso. ¡Pero si el personaje se permite el lujo de pinchar las ruedas de los periodistas que lo acosan informativamente en su casa de Queralbs, y se permite una absoluta prepotencia en sus relaciones con el Parlamento! Su hijo político, Artur Mas, ¿está implicado también en estos fraudes a Hacienda y en esta red mafiosa? Los investigadores lo dirán en su momento, aunque dos y dos siempre suman un cuatro ... por ciento. ¡Qué pesadilla! ¡O no?

Pero la pesadilla no termina aquí. Si la mafia política catalana ha sido posible y tolerada desde el gobierno central es porque casi todos los partidos, casi todos los altos cargos políticos, tanto del gobierno central como desde las diferentes autonomías, se ha convertido en una máquina mafiosa de hacer negocios ilegales, sobre todo tomando como punto de partida la construcción, pero no sólo la construcción. ¿Llegarán las investigaciones

a revelar toda la trama corrupta y mafiosa existente en España? Y aún más utópico e improbable: surgirá alguna vez alguna prueba de la muy probable conexión entre la mafia política española y catalana, con las mafias internacionales: siciliana, napolitana, calabresa, paquistaní, china y rusa? ¿Qué pasa en el puerto, donde se hacen negocios privados en instalaciones públicas y se privilegia la rapidez a la seguridad o el menor control sobre la delincuencia y el contrabando? ¿Y los ochenta muertos del metro de Valencia que no han llegado a un juzgado? ¿Y las tarjetas de barra libre de Bankia / Caja Madrid, pero no sólo de esa entidad? ¿Y los aeropuertos sin aviones? ¿Y la libertad de delincuentes condenados, como la del cacique Fabra (de Castellón) y la de Millet?

¡Tengo una pesadilla! El régimen monárquico surgido de la Transición es de naturaleza corrupta. No es reformable y se fundamenta en una partitocracia mafiosa. La justicia está sometida al ejecutivo y sirve a los intereses de los poderosos y los corruptos. Hubo un cambio de régimen, para que todo siguiera igual, pero que pareciese que todo había cambiado formalmente ¡Una farsa! Hay que volver a lavarle la cara al régimen e impedir que todo sea tan crudo y evidente. Quizás le llamen República, pero será lo mismo. Ya verán como todo seguirá igual, pero lo importante es que no sea evidente. ¡Qué jodida pesadilla!

Y soñé un país, con un paro astronómico, con miles de familias desesperadas, con recortes impensables en sanidad y educación, que han sido desviados de la lucha de clases y antiparlamentaria hacia la ilusión de una independencia gloriosa que lo resolvería todo, sencillamente porque la independencia comenzaría con una especie de amnistía para mafiosos, que resolvería felizmente todos los problemas judiciales de la familia Pujol-Ferrusola. Resulta que la independencia, considerada como el advenimiento del paraíso en la tierra, era sólo otra mentira de la Nada Honorable rata de alcantarilla y sus compañeros. ¡Qué pesadilla más jodida! ¡Cuánta frustración en el horizonte inmediato!

¡Tengo una pesadilla! Ya sabemos que Pujol no irá a prisión, ya sabemos cómo se libró Millet. ¡Ni les han retirado el pasaporte!

¡Ni prisión preventiva para evitar la destrucción de pruebas! ¡Si la primera acusación ha tenido que hacerla un sindicato de extrema derecha, para vergüenza de todos, y de todas las instituciones!

Pero algo ha cambiado, y eso no nos lo podrán robar: ahora todo el mundo sabe que el gobierno de la Degeneralidad nunca nos solucionará nada, porque cualquier solución pasa por su supresión. ¡Nadie nos representa, sólo nosotros podemos decidir sobre todo aquello que influye en nuestra vida!

¡Tengo una pesadilla! ¿Qué puede esperarse de una Degeneralidad que denunció a los ciudadanos que protestaban pacíficamente contra unos parlamentarios decididos a hacer unos recortes sociales brutales, que no anunciaron en sus programas electorales? ¿Qué hacer con una Degeneralidad que ataca a unos ciudadanos en lucha contra la traición de los parlamentarios elegidos por ellos mismos, que son amenazados y encausados judicialmente! ¿Qué se puede esperar de un Estado en el que los Mafiosos no sólo se han metido en el gobierno, sino que son el poder? ¿Qué puede esperarse de un Pujol que no se suicida, hartándose con un plato de setas venenosas? Y ni siquiera se les aplica prisión preventiva, por lo que continúan libres, destruyendo todas las pruebas inculpadoras que quieran.

¡Tengo una pesadilla! Pujol no ha sido nunca un mito, sino un fraude que muchos han ayudado a que fuera creíble. Su gran fuerza ha sido siempre la omertá. La carrera independentista de los Pujol y los degenerados de la Degeneralidad ha sido una carrera desesperada hacia la impunidad, que puede finalizar con una investigación de la Unidad Antifraude de la policía, que llegará tan lejos como interese al Estado español. Ya veréis como aquí no ha pasado nada y todo se queda en una pequeña infracción fiscal! O como mucho, como no le han retirado el pasaporte a nadie, todo quedará en una condena virtual, como la de Millet, y / o en un exilio dorado en Brasil.

¡Tengo una pesadilla! Y, ahora, ¿qué hacemos con la Degeneralidad? ¿Y con todas estas Mafias? Llegará la Justicia hasta el fondo

de este barril de mierda en que se ha convertido la política como monopolio de los negocios más jugosos?

¡Tengo una pesadilla! ¿Sabéis que Jordi Pujol Ferrusola y el marido de la Cospedal formaban parte del mismo Consejo de administración de una empresa dedicada al blanqueo de dinero? La corrupción no sabe de partidos y de falsas ideologías, están unidos por el mismo afán de incrementar el propio patrimonio, fuera de patrias y otras zarandajas.

Pero en realidad todo esto son minucias. Una estadística publicada en la prensa indica que en 2007 el Estado español tenía superávit fiscal, pero la Banca tenía un agujero que podía cuantificarse en un billón de euros. En 2014 esa misma estadística, actualizada, señala que la Banca ha sido rescatada, pero que el Estado español se ha endeudado en un billón de euros, pese a los recortes sociales realizados. No hay que ser un genio para comprender que el Estado se ha endeudado, en los últimos siete años, con el pago de la deuda de la Banca. A eso se le llama socializar las pérdidas y lo pagan los de abajo con sufrimiento, sangre y lágrimas. Tampoco importa el cuantioso fraude fiscal del gran capital, porque la gran solución estatal (y la parte del león) radica en seguir bajando los salarios y proseguir con el recorte de los gastos sociales. La disminución del paro nunca ha sido tampoco un objetivo realista, porque cuanto mayor sea el paro, mejores perspectivas habrán de mantener unos salarios “competitivos” de miseria y una sociedad sumisa. ¡Viva las caenas! ¡Viva la independencia de la servidumbre financiera! ¡Qué pesadilla!

¡Fuera todos! ¡Sólo nosotros mismos, como pueblo en lucha por su libertad, tenemos que decidir sobre todo aquello que afecta a nuestras vidas! ¡Fuera todas estas pesadillas! ¡Fuera todos los Estados! ¡Queremos soñar la utopía!

Abrí los ojos y sin embargo seguía la pesadilla, pero a peor.

Agustín Guillamón.
Barcelona, 3 de octubre de 2014

¿Qué es el Estado? Reflexiones sobre la violencia política

Podemos encontrar mil definiciones distintas del Estado. Pero básicamente se reducen a dos. Una, amplia, que habla impropia-mente del Estado ya en las primeras civilizaciones de Mesopotamia y Egipto, y después de Grecia y Roma, que no vamos a utilizar, y que es inadecuada para estudiar la actual sociedad capitalista en la que vivimos. Se trata de una definición que, en todo caso, necesita calificar al Estado con el modo de producción imperante: Estado esclavista, Estado feudal, Estado capitalista. Otra, reducida, en la que se utiliza el concepto actual del Estado, o Estado capitalista, o Estado moderno, como poder soberano absoluto o único en cada país, que es la que aquí utilizaremos.

El Estado es una forma histórica reciente de organización política de la sociedad, surgida hace unos quinientos años, en algunos países, con el fin del feudalismo, el auge del mercantilismo y las primeras manifestaciones del sistema de producción capitalista. La aparición del Estado suponía la desaparición de las formas feudales de organización política.

El concepto de Estado surge con la aparición histórica del sistema de producción capitalista. Es la organización política adecuada al capitalismo. La proyección de este concepto a las antiguas civilizaciones es un anacronismo infértil y confuso.

En la sociedad feudal la soberanía era entendida como una relación jerárquica entre una pluralidad de poderes. El poder del Rey se fundamentaba en la fidelidad de otros poderes señoriales y los poderes del Rey eran venales, esto es, podían venderse o cederse a la nobleza: la administración de la justicia, el reclutamiento del ejército, la recaudación de los impuestos, los obispados, etcétera, podían ser vendidos al mejor postor o adjudicados en una compleja red de favores y privilegios. La soberanía residía en una pluralidad de poderes, que podían subordinarse o competir entre sí.

El Estado, en la sociedad capitalista, convierte la soberanía en un monopolio: el Estado es el único poder político del país. El Estado detenta el monopolio del poder político, y en consecuencia pretende el monopolio de la violencia, la definición de legalidad y la administración de la justicia. Cualquier desafío a ese monopolio de la violencia se considera como delincuencia, y atenta contra las leyes y el orden capitalistas, y por lo tanto es perseguido, castigado y aniquilado.

En la sociedad feudal las relaciones sociales estaban basadas en la dependencia personal y el privilegio. En la sociedad capitalista las relaciones sociales sólo pueden darse entre individuos jurídicamente libres e iguales. Esta libertad e igualdad jurídicas (que no de propiedad) son indispensables para la formación y existencia de un proletariado que provea de mano de obra barata a los nuevos empresarios fabriles. El obrero ha de ser libre, también libre de toda propiedad, para poder estar disponible y preparado para alquilarse por un salario al amo de la fábrica. Ha de ser libre y carecer de toda dependencia de la tierra que labraba, y de todo sustento o propiedad, para ser expulsado por el hambre, la pauperización y la miseria hacia las nuevas concentraciones industriales donde pueda vender la única mercancía que posee: sus brazos, esto es, su fuerza de trabajo.

A estas nuevas relaciones sociales, propias del capitalismo, les corresponde una nueva organización política, distinta de la feudal: un Estado que monopoliza todas las relaciones políticas. En el capitalismo todos los individuos son libres e iguales (jurídicamente) y nadie guarda ninguna dependencia política respecto al antiguo señor feudal o al nuevo amo de la fábrica. Todas las relaciones políticas son monopolizadas por el Estado.

En los modos de producción precapitalistas las relaciones de producción eran también relaciones de dominación. El esclavo era propiedad de su amo, el siervo estaba ligado a la tierra que trabajaba o dependía de un señor. Esa dependencia ha desaparecido en el capitalismo. El Estado es pues producto de las relaciones de producción capitalistas. El Estado es la forma de organización

específica del poder político en las sociedades capitalistas. Existe una separación radical entre la esfera económica, la social y la política.

El Estado monopoliza el poder, la violencia y las relaciones políticas entre los individuos en las sociedades en las que el modo de producción capitalista es el dominante. A diferencia de lo que sucedía con las instituciones políticas precapitalistas, el Estado **NO ES UNA RELACION DE PRODUCCION**. En el sistema de producción capitalista el capital no es sólo el dinero, o las fábricas, o las maquinarias, **el capital es también una relación social de producción**, y precisamente la que se da entre los proletarios, vendedores de su fuerza de trabajo por un salario, y los capitalistas, compradores de la mercancía “fuerza de trabajo”. El Estado debe garantizar el mantenimiento y reproducción de las condiciones que posibilitan la existencia de esas relaciones sociales de producción, esto es, la compra-venta de la mercancía fuerza de trabajo.

El Estado ha surgido recientemente, hace unos quinientos años, y desaparecerá con las relaciones de producción capitalistas. El Estado pues no es eterno, ha tenido un origen muy reciente y tendrá un fin, más o menos cercano.

La teoría política del Estado nació en la Inglaterra del siglo XVII, paralelamente a ese proceso histórico conocido como la Revolución Industrial, con Hobbes. Hobbes no es sólo el primer teórico, desde el punto de vista cronológico, sino que toda la problemática actual sobre el Estado está ya en Hobbes (y en Locke).

Desde Platón hasta Maquiavelo la teoría política preestatal caracteriza el poder político y la comunidad como algo **NATURAL**, e identifica comunidad civil y comunidad política. Desde Hobbes la teoría política estatal define el Estado como un ente **ARTIFICIAL**, separa los conceptos de comunidad civil (sociedad civil) y comunidad política (Estado) y plantea la cuestión de la reproducción del poder político.

El Estado surge desde una contradicción, que le da origen y razón de ser, entre la defensa teórica del bien común o general y la defensa práctica del interés de una minoría. La **contradicción existente entre la ilusión de defender el interés general y la defensa real de los intereses de clase de la burguesía**. La razón de ser del Estado no es otra que garantizar la reproducción de las relaciones sociales de producción capitalistas. El Estado, por esta misma razón, es incapaz de superar la contradicción existente entre la defensa del interés general (e histórico) de la sociedad (y de la especie humana), que en teoría afirma defender, y los intereses inmediatos del capital y su reproducción, que en la práctica son su objetivo prioritario y exclusivo. El Estado no puede confesar su incapacidad para enfrentarse a los intereses inmediatos de reproducción del capital, ni su permanente necesidad de impulsar el ciclo de valorización, que supone agotar los recursos naturales, contaminar el planeta hasta niveles suicidas, hipotecar el porvenir de las futuras generaciones y poner en peligro la continuidad de la especie humana.

Sin embargo, el Estado, cosificado en sus instituciones, es la máscara de la sociedad, con **apariencia** de una fuerza externa movida por una racionalidad superior, que encarna un orden justo al que sirve como árbitro neutral. Esta fetichización del Estado PERMITE que las relaciones sociales de producción capitalistas **aparezcan** como meras relaciones económicas, no coactivas, al mismo tiempo que DESAPARECE el carácter opresivo de las instituciones estatales. En el mercado, trabajador y empresario aparecen como individuos libres, que realizan un intercambio “puramente” económico: el trabajador vende su fuerza de trabajo a cambio de un salario. En ese intercambio libre, “sólo” económico, ha desaparecido toda coacción, y el Estado no ha intervenido para nada: no está, ha desaparecido.

La escisión entre lo público y lo privado es una condición necesaria de las relaciones de producción capitalistas, porque sólo así APARECEN como acuerdos libres entre individuos jurídicamente libres e iguales, en las que la violencia, monopolizada

por el Estado, ha desaparecido de escena. De todo esto resulta una **CONTRADICCION** entre el Estado **COMO FETICHE**, que debe ocultar su monopolio de la violencia, y la coacción permanentemente ejercida sobre el proletariado para garantizar las relaciones de producción capitalistas, esto es, de mantenimiento de las condiciones de explotación del proletariado por el capital; y el Estado **COMO ORGANIZADOR DEL CONSENSO** social y de la legalidad, que convoca elecciones libres, permite partidos y asociaciones obreras, legisla conquistas laborales como la asistencia sanitaria, pensiones, horarios, etcétera.

En caso de **crisis** el Estado capitalista desvela inmediatamente que es antes Estado capitalista que Estado nacional, de pueblos o ciudadanos. El componente coactivo del Estado, ligado a la dominación de clase, es la **ESENCIA FUNDAMENTAL** de éste, que aparece diáfana cuando consenso social y legitimación estatal son sacrificados en el altar de la sumisión del proletariado a la explotación del capital.

El Estado surge de esa relación contradictoria. Pretende a ocultar su papel represor, como garante de la dominación de clase mediante el monopolio de la violencia, al tiempo que quiere aparecer como organizador del consenso de la sociedad civil, que a su vez legitima al Estado como árbitro neutral. Con esto el Estado fortalece además su dominio ideológico y consigue un dominio más completo y encubierto de la sociedad civil. El Estado, por supuesto, **criminaliza** toda violencia política (revolucionaria o no) que escape a su monopolio.

Las instituciones fundamentales del Estado son el ejército permanente y la burocracia. Las tareas del ejército son la defensa de las fronteras territoriales frente a otros Estados, las conquistas imperialistas, para ampliar los mercados y acaparar materias primas, y sobre todo la garantía última del orden establecido frente a la subversión obrera y las insurrecciones proletarias. Las tareas de la burocracia son la administración de todas aquellas funciones que la burguesía delega en el Estado: educación, policía, salud pública, prisiones, correo, ferrocarriles, carreteras... El funcionario del

Estado, desde el maestro de escuela al catedrático, del policía al ministro, del cartero al médico desempeñan funciones necesarias para la buena marcha de los negocios de la burguesía, mientras no sean un buen negocio para ésta, en cuyo caso se privatizan.

El Estado es la ORGANIZACIÓN del dominio político, de la coacción permanente y de la explotación económica del proletariado por el capital.

El Estado no es pues una máquina o instrumento que pueda utilizarse en un doble sentido: ayer para explotar al proletariado, mañana para emancipar al proletariado y oprimir a la burguesía. No es una máquina que pueda conquistarse, ni que pueda manejarse al antojo del maquinista de turno. El proletariado no puede conquistar el Estado, porque es la ORGANIZACIÓN política del capital: ha de destruirlo. Si un partido fortalece o reconstruye el Estado, o se limita a conquistar el Estado, no estamos ante una revolución proletaria, sino ante otra forma de capitalismo. El ejemplo histórico más destacado fue el capitalismo de Estado de la extinta Unión Soviética. El Estado no puede ser ABOLIDO de la noche a la mañana por un decreto “revolucionario”, o por un acuerdo social de la mayoría de la sociedad, porque es la organización política del capital y sus relaciones sociales de producción: hay que DESTRUIR esas relaciones sociales de producción y su organización política: el Estado. El Estado no puede ser parcialmente sustituido y parcialmente utilizado (como un semi-Estado obrero) por el proletariado contra el capital, en una fase de transición entre el capitalismo y el comunismo, esperando que se EXTINGA como una llama sin oxígeno, porque el Estado es la organización política del capital y garantiza las relaciones sociales de producción capitalistas. No existe una semiorganización del capital ni una semigarantía de las relaciones sociales de producción, y ya hemos dicho que la máquina Estado no puede utilizarse, ni semi-utilizarse en un doble sentido, ahora para explotar o semi-explotar al proletariado, mañana para emanciparlo o semi-emanciparlo. El Estado es la organización política total y totalitaria del capital (y de su permanente reproducción) para ex-

plotar al proletariado. El proletariado no puede usar, ni semiusar para extinguir; ni abolir, ya sea por decreto, acuerdo mutuo, o votación, el Estado: sólo puede destruirlo.

El proletariado ha de destruir el Estado porque éste es la organización política de la explotación económica del trabajo asalariado. La destrucción del Estado es el inicio de una revolución proletaria.

¿Qué sustituye al Estado?

La administración de las cosas y de las prioridades de la sociedad en el comunismo. Pero la revolución proletaria no es una cuestión de partidos o de organización. No son las organizaciones quienes hacen la revolución, sino que es la revolución quien crea las formas de organización de clase apropiadas. Lo que determina la posibilidad del comunismo es un alto desarrollo de las fuerzas productivas y la extensión de la condición de proletario. Los problemas organizativos no pueden plantearse al margen de quien los organiza y de los problemas que se plantean en cada momento. No hay reglas, ni fórmulas mágicas, ni garantías contra la burocratización y la contrarrevolución. Los burócratas suelen ser expertos en organización, en beneficio propio, al margen del interés general de la sociedad. La experiencia histórica del proletariado señala los soviets rusos de 1905 y 1917, los rater alemanes de 1918-1920 y los comités españoles de 1936, esto es, la organización del proletariado en consejos obreros como la forma organizativa revolucionaria de la clase obrera.

Estamos pues hablando no de tal o cual forma organizativa de comité o de consejo, sino de la organización consejista de la sociedad. Los consejos no representan a los obreros, SON EL PROLETARIADO ORGANIZADO. Es un órgano de clase y de lucha. No es un órgano político, y por lo tanto no es democrático ni dictatorial, está más allá de la política, y evita la separación entre lo público y lo privado característica del capitalismo.

Soviets, raters y comités fracasaron en el pasado, pero han existido, demostrando la capacidad del proletariado para dirigir y gestionar fábricas, ciudades y países; señalando también sus límites, SUS ERRORES y sus limitaciones. Han surgido siempre que el proletariado revolucionario se ha alzado contra la barbarie capitalista. Han sido la respuesta obrera al vacío dejado por la burguesía, más que resultado de la radicalización del combate.

La ideología consejista contempla los consejos como meta y no sólo como un momento de la transición al comunismo. Los consejistas sustituyen el concepto “partido” de los leninistas por el concepto “consejo”. Ambas ideologías son estériles, porque de acuerdo con el viejo y contundente grito de la Asociación Internacional de los Trabajadores: la emancipación de los trabajadores será obra de los propios trabajadores, o no será. Los consejos, o las organizaciones que en cada momento cree el proletariado, serán sólo lo que consigan hacer en el combate por destruir el Estado y alcanzar el comunismo.

Estamos hablando de la constitución del proletariado en clase, y por lo tanto, en organismo revolucionario autónomo, independiente de la burguesía y opuesto al partido contrarrevolucionario del capital, que orienta todos sus esfuerzos hacia la total y definitiva destrucción del Estado, esto es, a la destrucción de la organización política del capitalismo, sustituida por una nueva organización política de la sociedad comunista, que conduce a la extinción de todas las clases sociales.

Agustín Guillamón

Els llibertaris i el procés català

Aquesta és una opinió personal que aspira humilment a ampliar el debat i l'anàlisi del procés sobiranista que estem vivint a Catalunya des d'una posició llibertària. Sense cap intenció de creure'm amb la raó absoluta demanaria això sí respecte i argumentació a qualsevol que en discrepi. Em sap molt greu veure la nostra estimada indymedia convertida en un cau de trolls i dogmàtics quan surten certs temes, on no es pot debatre sobre el que ens doni la gana amb fraternitat i respecte. Salut i anarquia

1. El moviment anarquista no és un cos monolític al que se li pugui demanar una resposta unitària en segons quines qüestions ni molt menys una disciplina de vot. Ni es vol, ni es necessita, ni seria coherent buscar-ho, molt menys en processos complexes com el que tractem on hi ha infinitat de respostes possibles. L'heterogènia del moviment és una de les seves característiques i riqueses. En base al principi de defensa de la llibertat i el lliure pensament podem arribar a diverses conclusions tant vàlides unes com altres sense sortir-nos dels principis essencials de la ideologia. Per posar un exemple, dins de l'anarquisme ha estat tan coherent històricament defensar com a mètode de lluita el pacifisme com la propaganda pel fet, la bomba i la Star, per més contradictoris que siguin i per més que es desesperin mútuament els defensors d'una via amb els de l'altra. Les veritats absolutes i els dogmes de fe els deixem per les religions i les ideologies autoritàries. En aquest sentit els repartidors de carnets, messies il·luminats o els guardians de pureses si que esdevenen contradiccions. És per això que l'anarquisme és moviment i té cintura suficient per adaptar-se a qualsevol circumstància.

2. En base a això en l'anàlisi de la resposta donada a aquesta consulta des dels principis llibertaris trobo totalment coherent

qualsevol d'aquestes tres postures: abstenció, no/sí o sí/sí, com ja s'ha posat de manifest en la brillant campanya pel NO/SI. Sigui per abstencionisme actiu cap a "processos electorals" que no es comparteixen, sigui com a vot protesta i reafirmació ideològica en la negació a defensar la creació d'estats nous per més que es vulgui destruir d'altres, sigui per incidir en desencadenar processos desestabilitzadors que podem aprofitar com a moviment i que marquen una oportunitat de canvi major que quedar-nos tal com estem, etc. Una o altra es contraposen o es poden complementar segons l'anàlisi, però en tots els debats fets des del moviment llibertari amb persones que es defineixen, he pogut veure motius de pes i arguments coherents, favorables i desfavorables, en totes aquestes postures. Prioritzar una o l'altra depèn de la subjectivitat de qui ho defensi, incidir en el debat i en l'anàlisi de la realitat des de qualsevol d'aquestes vessants mai podrà considerar-se tabú o incoherent des de paràmetres llibertaris. El que no he trobat ha estat cap anarquista que consideri coherent un vot pel NO, en refermar clarament l' statu quo i suposar de facto la defensa de l'estat espanyol.

3. Sorpren també la crítica des d'àmbits llibertaris a processos de decisió col•lectiva pel sol fet de vehicular-se a través d'urnes. Ull, no entro en valorar totes les trampes que aquests processos porten implícits que comento en el punt següent, sinó en el fet simplista de considerar que qualsevol procés participatiu hagi de ser criticable només pel fet d'haver-se de fer votant. El no ser capaços de diferenciar entre uns comicis electorals, una consulta i un referèndum, suposen una disfunció argumental. No entendre l'enorme diferència entre delegar la teva representativitat a un partit o respondre que no estàs d'acord en una constitució, i que aquesta decisió sigui o no vinculant, és d'un estrabisme conceptual important. Si partim de la base del principi inqüestionable que totes les persones haurien de poder decidir sobre tots els àmbits de la seva vida, en qüestions com la que ens tracta on es veuen implicades milions de persones, no veig mecanisme més útil que

un referèndum per saber l'opinió de cada individu, la vinculació de la resposta no la posaria mai en dubte. Un altre tema és que en l'agenda de les decisions uns vegin més o menys prioritàries certes consultes, però cap llibertari es pot negar al dret a decidir de les persones. La pròpia CNT en els seus estatuts tampoc va caure mai en l'error de confondre la legítima defensa del dret d'autodeterminació dels pobles amb la defensa del nacionalisme, per més que alguns dels seus militants no hagin semblat entendre les diferències evidents. Si milions de persones estan demanant, de forma clara, massiva, reiterada i constant, resoldre via referendària una problemàtica que és evident que existeix dins l'estat espanyol des de fa segles, quina és la legitimitat de qualsevol llibertari a negar-los aquest dret? La defensa com a llibertaris d'un referèndum vinculant la veig com la forma més ràpida i resolutiva.

4. El problema està en que actualment en els processos de decisió com a llibertaris no ens podem sentir vinculats perquè estan mediatitzats, manipulats i el concepte de representativitat és una farsa. Està clar que per principis ens neguem a que la nostra representació es gestioni a través de partits polítics i que aquesta democràcia parlamentària no ens representa, està clar que a la societat actual els partits són els que monopolitzen aquesta representativitat de la població i és evident que per aquest principi també poden monopolitzar al seu favor consultes, referèndums i d'altres mecanismes de representació encara que no se'ls voti directament com a partits. És més que evident que aquesta consulta ha reforçat el lideratge messiànic d'un dels representants més nefastos de l'oligarquia catalana, el neoliberalisme local i la dreta conservadora. Però al meu parer això no ens pot anul·lar ni en la nostra recerca d'una representativitat diferent, ni en la nostra crítica al sistema actual, ni en la nostra capacitat d'incidència tàctica sobre tots els processos participatius possibles. Aquesta és una realitat que històricament el moviment anarquista no ha sabut pair del tot i la teoria i la pràctica no sempre han anat de la mà. El mite de l'abstencionisme ha caigut en nombroses ocasions davant la reali-

tat dels interessos dels militants. El període republicà seria el més representatiu però en cap cas això va suposar assumir i creure en el sistema de partits abandonant la lluita anarquista sinó aprofitar certes conjuntures per accelerar processos de desestabilització i de progrés com el que ens toca. Quan una votació ha esdevingut il·legal i un acte de desobediència a un tribunal constitucional i un estat, són moltes les raons que poden portar a qualsevol anarquista a valorar el fet de desobeir en aquesta il·legalitat.

5. Com no ens cansem de dir la nostra lluita va molt més enllà de qualsevol 9N, comici, vaga o diada, està en el dia a dia i en la batalla quotidiana. És a partir d'aquesta lluita que hem de continuar reforçant la nostra via llibertària d'organització social. Transmutar la representativitat partidista en una representativitat real, horitzontal, una democràcia de base on no es delegui en partits, organitzant-nos des d'assemblees de barris, sindicats de base, plataformes en lluita, casals autogestionats, cooperatives... en definitiva construint xarxes comunals i aquest federalisme real. L'ideari confederal anarquista, i no el fals que han pervertit certs partits, el que va de baix a dalt i es federa o defedera lliurement. Deconstruir l'estat, destruir-lo, treure-li totes aquelles funcions amb les que ara ens ofeguen i passar-les a la gestió comunal. Quant més descentralitzat estigui l'estat i més repartit el poder de decisió millor, i ara com ara no trobo millor oportunitat per esqueixar i destruir l'estat espanyol que a través del procés català. Tenim una ocasió única per dinamitar un projecte franquista i corrupte construït sobre la sang dels treballadors i fonamentat en un centralisme monàrquic esclafant. Als anarquistes ens sobren els motius per voler que aquest engendre passi a millor vida. Si cau l'estat automàticament aproparem el poder d'una tacada, i és en aquest precís moment que com a llibertaris hem d'estar el suficientment preparats com per poder plantar cara i evitar que l'organització d'aquesta nova societat planti les bases d'un nou estat que repeteixi les estructures que detestem de l'altre. A Catalunya sabem per experiència que som capaços de fer-ho si ens organit-

zem, i em sembla que en aquest objectiu ara com ara, almenys en un tros de camí que pot ser providencial, no estem sols.

Nació o classe

Per a què serveix el nacionalisme?

A les Facultats de Ciències Polítiques s'estudiarà com modèlica la deriva independentista de Convergència i Unió (CiU), durant el període 2012-2013. Artur Mas, president de la Generalitat de Catalunya, ha traspassat totes les línies vermelles de la prudència, la manipulació i el "bon govern", si és que això existeix o ha existit mai.

Un govern autonòmic, caracteritzat per les seves ferotges retallades a la sanitat pública, a l'educació pública i als serveis socials, que havia rebaixat els salaris dels funcionaris i les ajudes per dependència, que es vanagloriava de fer aquests ajustaments anteriorment i en major profunditat que el govern de Madrid, i que convertia tals atacs contra els treballadors i el poble català en una política orientada a la privatització de l'ensenyament i de la sanitat, amb l'objectiu precís de convertir en negoci privat el que fins llavors havien estat serveis públics fonamentals, estava destinat a obtenir un profund rebuig popular i una gran patacada electoral.

Un govern autonòmic, marcat per diversos processos judicials, sempiternament pendents, tothom sospita per què, omertà mitjançant i màfia operant. Com el del quatre per cent, repartit per Millet en un un i mig per la seva butxaca i un dos i mig per als seus protectors. Com el de la corrupció i atracament sistemàtic als hospitals de Lloret i altres de Girona, que ha acabat amb el processament dels redactors de la revista que va denunciar aquests excessos. Com l'escàndol de les concessions de les llicències d'ITV al millor postor, fora de concurs públic, pel que està encausat Oriol Pujol. Es tracta d'un llarg etcètera de casos judicials, a qual més greu, que han tingut la virtut de desvetllar l'existència d'una corrupció sistemàtica i estructural d'aquest govern autonòmic, tan greu com la generalitzada i impune corrupció existent a tot Espanya.

Aquest govern, incapaç d'afrontar els problemes reals de l'economia i la societat, que a més apuntava cap a una pronunciada deriva feixista per la brutal repressió del malestar ciutadà al carrer, amb la posada en joc de grups policials de provocadors entre els manifestants pacífics, amb l'ús de pilotes de goma amb diversos lesionats de gravetat i les habituals pallisses indiscriminades en els centres de detenció, de vagades amb el resultat de mort, estava destinat a ser derrotat a les urnes, per la seva manifesta incompetència .

Però milió i mig de persones, sàviament dirigides, pasturades i canalitzades, es van manifestar l'11 de setembre de 2012 a Barcelona, a favor que Catalunya “tingui un Estat propi dins d'Europa”. Aquest esdeveniment ha estat enfocat des de molt diferents lectures, totes elles falses: És viable la independència de Catalunya ? Viuran millor els catalans amb la independència ? És cert que Catalunya aporta més a Espanya del que rep d'aquesta? Caldria passar a un Estat federal ?

El dia 11 de setembre de 2012 vam veure Felip Puig, conseller d'Interior de la Generalitat, impulsor d'una desmesurada i brutal repressió contra les manifestacions massives de protesta contra les retallades, l'any anterior, com desfilava envoltat amistosament de les seves víctimes: joves, aturats o precaris. Vam veure a 9 dels 11 consellers d' un govern, que ha estat pioner en aplicar cruels retallades en sanitat i educació, rebaixes en els sous dels funcionaris de la Generalitat i bestial supressió o disminució de les ajudes per dependència, caminar braç a braç amb les seves víctimes: els menyspreats i maltractats mestres i estudiants, els funcionaris sense paga extra, les infermeres o metges que han perdut més del trenta per cent dels seus salaris, o els usuaris que havien de pagar un euro cada cop que anaven a la consulta (taxa que no s'aplicava a la resta de l'Estat espanyol, excepte Madrid). Vam veure a patrons, policies, capellans, polítics, líders sindicals i altres vampirs, compartir carrer amb les seves víctimes: aturats, treballadors, jubilats, dependents, immigrants ... Una atmosfera de UNIÓN NACIONAL va presidir la concentració. El Capital es va fer acompa-

nyar per les seves víctimes, convertint-les en babaus útils dels seus objectius egoistes, elitistes i nacionalistes. El capital: Aquest sí que no té pàtria, i és internacional i internacionalista!

Crisi, retallades i atac a les condicions de vida dels treballadors desapareixen del panorama polític i electoral català, engolits per buides i estúpides discussions entre el novíssim i eixelebrat independentisme català i el ranci centralisme de la Meseta, impregnat fins al moll de l'os de l'obsolet ideari de l'assignatura franquista de la FEN (Formación del Espíritu Nacional), que produeix urtiària a la perifèria de les Espanyes.

És possible que una part important dels assistents a la manifestació de l'11 de setembre del 2012 no compartís l'objectiu de la independència, potser hi fos perquè estan farts de retallades, d'atur, **de no tenir cap futur**. Però, per art d'encantament, màgia tramposa de triler i, manipulació mediant, aquest malestar contra l'actual govern de la Generalitat ha estat canalitzat al seu favor. Obra mestra del més implacable venedor de fum i il·lusions. Els consellers han tingut prou amb embolicar-se en la senyera i donar consignes en defensa de la Pàtria catalana. La ràbia popular contra les retallades, contra la corrupció, contra la privatització de l'escola i sanitat públiques, contra la precarització del treball, contra les pràctiques feixistes de la repressió policial, han desaparegut com fa un mag amb els asos de la baralla. Ja se sap que per no caure de la bicicleta l'únic que es pot fer és seguir pedalant, cada vegada més ràpid. I si a més, davant, els catalanistes es troben amb un govern centralista i centralitzador, més carca i carcamal, inútil i autoritari que la finida Falange, plou sobre mullat. El nacionalisme català multiplica la seva audiència gràcies al nacionalisme espanyolista i l'immobilisme de don Mariano-Tancredo, encara que tots dos guanyen en aquest fictici enfrontament nacionalista i ideològic, que desvia al proletariat (aturat, precari, jubilat o aterrit treballador) dels seus problemes reals. La venda de fum i il·lusions, com fa la loteria, demostra ser un bon negoci polític.

La venda de quimeres, miratges, enganys, deliris, somnis i, en definitiva, d'esperança, va aconseguir que l'any següent, l'11 de

setembre de 2013, una imponent cadena humana unís la Catalunya-nord, o Catalunya francesa, amb la Catalunya-sud, o València, que no va arribar a la Catalunya-est, o Balears, per que la Mediterrània hi feia nosa. Un sentiment independentista generalitzat, il·lusionat i utòpic, havia tret al carrer a una immensa multitud de catalans, desencantats i enfrontats a l'estúpida arrogància i immobilisme d'un govern central i centralista, obsolet, caduc, ranci, frustrant, feixistoide, anticatalanista, senil i decrepít.

Pretendents llaminers, àvids i golafres, candidats ferotges a la presidència de la República, planten les seves credencials, per si de cas. Un, conqueridor de l'illa del Julivert, s'afaita el hitlerià bigotet, es mima la cabellera, i antipàtic, barroer i cregut com un gall perdonavides, promet tancs, dictadures, fam, misèria i canons. Un altre, simpàtic, burleta, rialler, xerraire i més mentider que Pinotxo, matemàtic d'equacions sense x, ven federalismes unitaris i irrompibles, pa amb molt xoriço, i més il·lusions i fum que el que més/Mas doni. Davant tals candidats la nonata República s'esvaeix en la nàusea del no-res, mentre la monarquia i totes les institucions estatals, instaurades durant la Transició, naufraguen en l'oceà d'una corrupció estructural, impune i generalitzada.

Futurs herois i criminals de guerra de totes les pàtries s'alcen ja en un horitzó en el qual es dibuixen massacres com la del setge de Sarajevo, el bombardeig de Belgrad o els cent mil morts de la guerra serbocroata. I, com en l'extinta Iugoslàvia, tot comença en els mitjans de comunicació i en les televisions i ràdios d'uns i altres. Tot fa pudor a espectacle de bufonada i de pallassos sense gràcia, que no fan riure.

L'autèntica pregunta, l'única qüestió real és: **Classe o nació?**

Si el proletariat lluita sota banderes que no són seves, ja sigui la coreana, la xinesa, la francesa, la japonesa o la d'El Corte Inglés, serà derrotat, perquè el nacionalisme, ja sigui serbi, croat, escocès, flamenc, quebequès, europeu, o de "la Caixa", és aliè a les seves necessitats i interessos, perquè REFORÇA al Capital i a totes i cadascuna de les seves fraccions. És possible que revifi les contradiccions entre ells, però aquestes contradiccions es canalitzen dins

de les seves crisis, les seves guerres, els seus conflictes mafiosos, les seves baralles de família, banda o secta, és a dir, passen a formar part de l'engranatge de barbàrie i destrucció amb el que el sistema capitalista atrapa la humanitat .

La nació no és la comunitat de tots els nascuts a la mateixa terra , sinó la finca privada del conjunt de capitalistes a través de la qual organitzen l'explotació i l'opressió dels seus “estimats conciutadans”. No és cap casualitat que el lema de les manifestacions independentistes hagi estat que “Catalunya tingui un Estat propi”. La nació, aquesta paraula “entranyable”, és inseparable d'aquest monstre, res entranyable, fred i impersonal, que és l'Estat, amb les seves presons, els seus tribunals, els seus exèrcits, els seus policies, la seva burocràcia. Artur li està dient a Mariano: “a la meva finca només mano jo”. És una baralla de carrer entre lladregots que volen aparèixer com a salvadors de pàtries.

Que se'n vagin tots! Si ningú ens representa, només nosaltres podem decidir; però decidir sobre tot el que afecta la nostra vida quotidiana.

El senyor Mas ha promès un referèndum , i ja té feta la pregunta, però no sabem si li deixaran que es voti , però el que sí sabem és el que pretenen, tant ell com els seus col·legues espanyols, fer-nos triar entre tres opcions, a quina pitjor: Vol que els ajustos i retallades se'ls apliqui l'Estat espanyol? Vol que li siguin imposats en el marc de la “construcció nacional de Catalunya”? o Vol que se'ls atïin conjuntament i federalment l'Estat espanyol i l'aspirant català? El Capital a Espanya compta amb diverses pàtries per imposar-nos la mateixa misèria .

Per què volen donar-nos pel ... Estat?

El nacionalisme no és el patrimoni exclusiu de la dreta i l'extrema dreta, és el terreny comú que comparteix l'arc polític que va des de l'extrema dreta a l'extrema esquerra, i que inclou a més a les anomenades “organitzacions socials” (Patronal i Sindicats) .

El nacionalisme de dretes, lligat a símbols rancis, així com a una repel·lent agressivitat enfront del estranger (xenofobia), resulta poc convincent per a la majoria de treballadors (excepte sectors molt endarrerits). El nacionalisme d'Esquerra té més ganxo, doncs apareix com més “obert” i més proper als assumptes quotidians. Així, el discurs nacionalista de l'esquerra ens proposa una “sortida nacional” a la crisi, per al que demanen una “distribució justa” dels sacrificis. Això, a part que justifica els sacrificis amb l'esquer de “fer pagar als rics”, ens inocularia la visió nacionalista, ja que ens presenta una “comunitat nacional” de treballadors i patrons, d'explotadors i explotats, tots units per la “marca Espanya”.

A aquesta comunitat nacional els treballadors només poden oposar la comunitat de lluita mundial de tots els proletaris contra la barbàrie i la misèria capitalistes.

Un altre dels discursos preferits d'Esquerra i Sindicats és que “Rajoy imposa les retallades perquè no defensa Espanya i és un criat de Merkel”. El missatge que es desprèn és que la lluita contra les retallades seria un moviment nacional contra l'opressió alemanya, i no com el que és: un moviment per les nostres necessitats humanes, contra l'explotació capitalista.

Les mobilitzacions sindicals del 15 de setembre de 2012 han estat convocades perquè els empresaris “volien enfonsar el país”, el que significa que els treballadors hem de lluitar no pels nostres interessos, sinó per “salvar el país”. Això ens col·loca al terreny del Capital, el mateix que Rajoy, que pretén salvar Espanya a costa del sagrant sacrifici dels treballadors a l'altar de l'austeritat.

La matracca nacionalista té com a finalitat enfrontar uns treballadors contra uns altres. Als treballadors alemanys, que estan patint sota de 400 € i pensions de 800, se'ls diu que els sacrificis són culpa dels treballadors d'Europa del Sud: “uns ganduls que han viscut per sobre de les seves possibilitats”. Però als treballadors de Grècia se'ls diu que la seva misèria és causada “pel manteniment dels privilegis i luxes dels treballadors alemanys”. A París els di-

uen que és millor que hi hagi acomiadaments en les sucursals de Madrid, per no imposar-les a França.

Com es veu, ens lliguen amb un nus gordià de mentides que cal trencar, comprenent que la crisi és mundial, la desocupació és mundial, les retallades es donen en tots els països. Però el plantejament nacional amb el qual ens lliguen provoca que només veiem els vuit-cents mil aturats de Catalunya, o com a màxim als sis milions a Espanya, en lloc de veure els més de 200 milions en el món. Que només veiem les retallades a Catalunya i a Espanya, i no veiem els dos enormes paquets de retallades que s'ha imposat, per exemple, als treballadors "privilegiats" d'Holanda. Que només veiem "la nostra misèria" i no la misèria mundial. Quan tot es veu segons l'estreta, mesquina i excloent òptica nacional, es té la ment preparada per creure en contes de la lletera com el que propaga el president Mas de "si paguessin els 10.000 milions que es deuen a Catalunya no caldria fer retallades", versió regional del "si Espanya no estigués tan cargolada per Alemanya hi hauria diners per a sanitat i educació".

Tots menteixen, perquè ningú té solució a l'actual crisi d'un capitalisme que avui ha entrat en la seva fase terminal, que és obsolet, i que només pot oferir misèria i barbàrie. Una crisi que no és només econòmica, social i política, sinó també ecològica, climàtica i energètica. Per exemple: en 150 anys s'han esgotat gairebé íntegrament recursos energètics que van necessitar 150 milions d'anys per generar-se. Aquests són els autèntics problemes que se'ns plantegen, i no aquestes absurdes preguntes d'identitat, pròpies de l'adolescència, sobre si som o no som murcians o marciàns.

Però la burgesia catalana ha trobat la seva solució a la crisi: un Estat propi. Si Catalunya esdevé un Estat independent, això serà el paradís a la terra. I com a mínim ho serà per a Millet i els propietaris de la finca Catalunya. Ens volen donar pel... Estat.

Només la lluita de classes pot impedir que aquestes polítiques de retallades socials, rebaixes de salaris i pensions, precarització del treball, atur massiu i pauperització generalitzada de la pobla-

ció, incloent capes cada vegada més àmplies de la classe mitjana, segueixin endavant i siguin cada vegada més agudes i profundes, amb un inexorable descens als inferns.

L'exploració del capital no té altre límit que els obstacles, els frens i els dics, el "ja prou" i l'oposició que li planteja la lluita dels explotats .

L'única alternativa real, a tot el món, incloses Catalunya i Espanya, és la de revolució o barbàrie. En resum, i com ja s'ha dit més amunt: **A la comunitat nacional, els treballadors només poden oposar la comunitat de lluita mundial de tots els proletaris contra la barbàrie i la misèria capitalistes.**

Agustín Guillamón

Les llibertàries de Vallcarca ho voten tot i més.

Una majoria absoluta de les vallcarquines que han participat en la consulta celebrada avui al centre social okupat Old School ha manifestat que “vol veure els tancs entrant per la Diagonal”; és més, reivindica que continguin cervesa. Aquest era el doble sí d'una de les dotze preguntes que l'Assemblea Llibertària Heura Negra ha preparat per a la jornada. Desenes de persones s'han acostat, al migdia i primera hora de la tarda, a practicar el dret a decidir sobre qüestions ben diverses, de la sort de l'expresident Pujol fins al destí de la comissaria dels Mossos de Penitents: si les institucions reconeixen la “voluntat popular”, la instal·lació serà “reconvertida en un camp de patates –agroecològiques”. Molta gent arribava a l'Old amb cara d'haver votat, també d'altra ha considerat la cita de Vallcarca com l'única consulta que valia la pena. En tot cas, les “antisistema” extraparlamentàries han donat la nota d'ironia en un dia tan memorable.

Impressions a la porta del col·legi

La Directa s'escarxofa al sofà del costat de la mesa electoral, agafa la llibreta i comença a recollir algunes impressions de les votants: “Otro Sí-Sí, estoy que lo peto”, es congratula Paquita. “Aquests anarcoindenes de l'Heura Negra...”, matisa tot seguit, abans d'agredir aquest corresponsal amb una de les paperetes. Diverses personalitats s'han acostat a donar suport a la consulta. Pepet Cigró, estrella radiofònica i famós en general, es declara “molt emocionat. Fa 300 anys que esperava aquest referèndum. Volem que es dissolgui l'estat com una pastilla efervescent”. Xerrem amb un dels encarregats de taula. Directa: Com s'està desenvolupant la jornada, dues hores després de l'obertura de les urnes? “S'està votant amb total normalitat, pacíficament i democràtica”. A l'orga-

nització es lamenten que, amb les presses, va quedar una butlleta sense imprimir, que registrem aquí: “Està a favor de la violència? (Sí/No) En cas afirmatiu, està d'acord en el fet que sigui gratuïta i de qualitat?”.

Comitiva electoral

Havent dinat, l'Assemblea desplaça les urnes cap a La Riera, la més mítica de les tavernes vallcarquines. La comitiva electoral, encapçalada per dues conegudes activistes de cinc i sis anys que –sospitem– l'Audiència Nacional investiga per apologia del terrorisme, recorre els escassos cinc metres que separen l'Old School del bar-restaurant. S'aparten quintos i olivetes per tal d'instal·lar les urnes sobre una taula; en una altra s'hi enfila Pepet Cigró, que comença a declamar càntics inversemblants: sorprenentment, el públic del local respon a cor; sap les lletres. Tot i que Vallcarca és un barri de muntanya, les fans de Cigró són l'enveja de la coral més marinera de l'Empordà. Els textos, que l'autor duu en un feix de paperots, parlen de Pujol, l'atur, Podemos i “xarrupar polles de poni”. “La coca t'ha fet ser el que no eres!”, li canta la parròquia de La Riera al nostre heroi. “Per què no fem un grup armat i lluitem contra l'estat? Si no hi ha partit dimarts, podríem fer un atemptat”, desafina, en resposta, Pepet Cigró. “A mi més igual ser de Ciutadans que de pueblerins”, conclou l'artista, que també desmenteix les qui l'acusen de ser un cocaïnòman: “A mi no tenir farlopa no em fa por –uoh uoh. Els mossos, en canvi, sí que me'n fan”. Pega, pega, Puig! (una vintena de persones entonen la tornada del següent tema). Cigró acaba la seva performance esgargamellant-se des d'una posició perillosament precària, al capdamunt d'una escala de mà.

Les desobedients del bloc infantil roben les ulleres del cronista, fet que dificulta la transcripció de l'arenga del poeta. Com a tota explicació, etziben a La Directa: “Caca”. Sota l'estreta supervisió

de periodistes i observadores interbarrials, les organitzadores de l'únic multireferèndum celebrat avui als Països Catalans comencen l'escrutini. “A veure, hem de reconèixer que dotze opcions són més democràtiques que dues”, reconeix un dels companys més escèptics amb el procés sobiranista i la línia de l'Assemblea local. Comencen a filtrar-se impressions prèvies: “tot indica que, en pocs minuts, Vallcarca declararà unilateralment la independència i, probablement, el comunisme llibertari també”.

Sorpresa amb el 100% escrutat

El primer portaveu declara, amb tota la pompa oficial que demana l'ocasió, el resultat final sobre la primera pregunta. “Interpretant els anhels del nostre poble lliure de Vallcarca, declarem la reconversió de la comissaria dels Mossos en un camp de patates agroecològiques” –ovació. L'opció del Sí-Sí triomfa per àmplia majoria en bona part de les consultes: Carmen de Mairena és nomenada presidenta d'honor vitalícia de la Generalitat, la voluntat que l'Estat espanyol abandoni la UE i reconegui d'una vegada que l'Àfrica comença als Pirineus rep un suport gairebé unànim. Algú decideix pronunciar una pregunta espontània: Algú fuma? Sí-Sí.

Finalment, l'organització s'emporta una decepció realment dura. L'electorat ha tombat l'esperada proclamació de la independència de Vallcarca. Els sufragis nuls, referits a la sobirania de l'Hospi i Santako, així com un important sector de votants que han apostat pel No i, de fet, s'han reconegut obertament com a “feixistes i opressores de Gràcia”, han tirat enrere la voluntat del poble vallcarquí. Tot i així, des d'Heura Negra reconeixen la derrota i es queden amb una valoració positiva de la jornada: “Ha estat una festa de la democràcia: sense totes, no hauria estat possible”. Per acabar, no hem cremat una foto del rei.

Resultats oficials

Vol que Jordi Pujol pagui els seus crims contra el poble català
currant al Telepizza?

En cas afirmatiu, vol que hi treballi fins a la fi dels seus dies?

SíSí – 94,75% SíNo – 5,25%

Vol que el títol de Molt Honorable President sigui atorgat de forma vitalícia a Carmen de Mairena?

En cas afirmatiu, n'està segur/a?

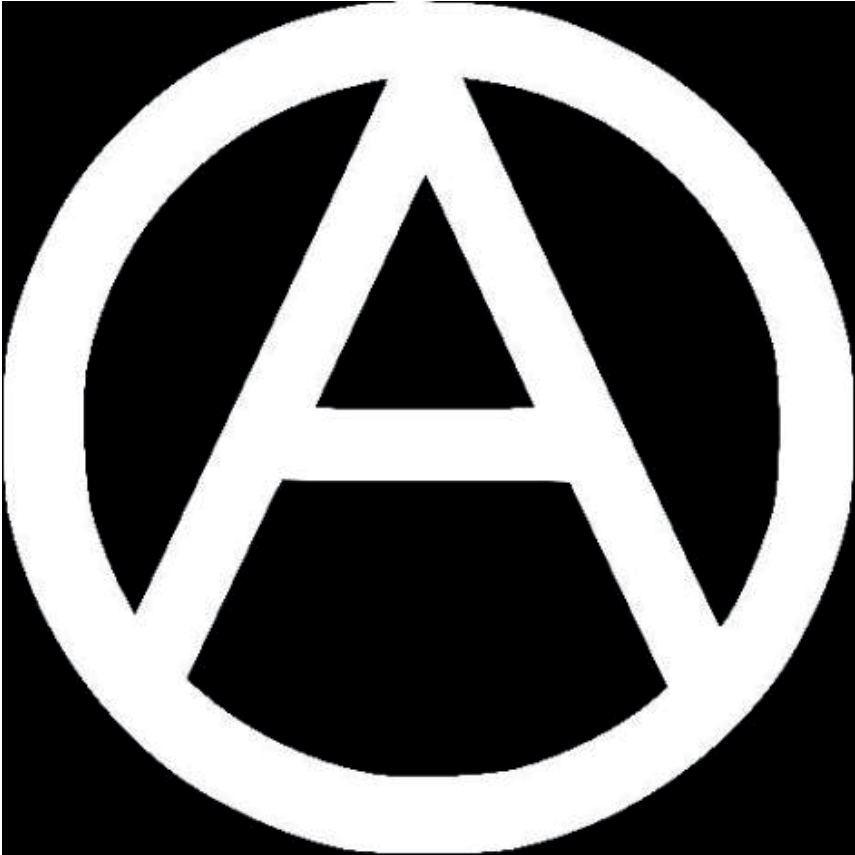
SíSí – 42,85% SíNo – 42,85% No – 14,28%

Vol que a Catalunya es dissolgui l'Estat?

En cas afirmatiu, vol que els seus responsables siguin jutjats pel poble?

Sí Sí – 77,78% SíNo 22,22%

Setmanari la Directa

Índex

A mode d'introducció	5
Algunes paraules prèvies	7
El nacionalisme “del pal” i l'independentisme de “la pastanaga”	9
Per canviar-ho tot, s'ha de canviar tot	11
Una aproximació a l' anticapitalisme inversemblant del moviment independentista	11
Li diuen democràcia i Sí que ho és	27
Una petita pregunta sobre l'autodeterminació	35
Hi ha sumes que resten	37
La cortina de fum dels nacionalismes	41
Revolució Social, Independència Catalana i Confederalisme Ibèric	47
Manifest pel No-Sí	89
El projecte “independentista” des d'una perspectiva revolucionària	99
La Via Revolucionària del No-Sí	109
Les trampes de la consulta i dels nacionalismes	123
Conflicte nacional, nacionalisme i negació cultural	127
Perquè votar ‘llibertari’ al 9N és irrellevant	135
Extracte de “La Revolució Desconeguda”	139
Volant repartit el 11de setembre del 2014.	143

Entrevista al col·lectiu Negres Tempestes	145
Votant no decidim res. La nostra independència: Comunisme Llibertari!	153
Reflexions sobre la independència i el procés sobiranista actual.....	155
La Degeneralidad	163
¿Qué es el Estado? Reflexiones sobre la violencia política	173
Els llibertaris i el procés català	181
Nació o classe	187
Les llibertàries de Vallcarca ho voten tot i més.	195